Assam Legislative Assembly Debates

OFFICIAL REPORT

FIFTH SESSION OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY ASSEMBLED AFTER THE FIFTH GENERAL ELECTIONS UNDER THE SOVEREIGN DEMOCRATIC REPUBLICAN CONSTITUTION OF INDIA

VOL. II

NO. 5

The 27th June, 1973

Mudransree, S. C. Goswami Road,
Panbazar : Guwahati—781 001

DEBATES OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY, 1973

Vol. II No. 5
The 27th June, 1973

CONTENTS

		Pages
1.	Questions	5
2.	Voting on Demands for Grants	58
3.	Calling Attention	133
4.	Discussion under Rule 301	136
5.	Statement by the Chief Minister on Flood Situation	140
6.	Adjournment	152

Proceedings of the Fifth Session of the Assam Legislative Assemly assembled after the Fifth General Elections under the Sovereign Democratic Republican Constitution of India.

—

The Assembly met at the Assembly Chamber, Dispur, at 10 A.M. on Wednesday, the 27th June, 1973.

—

PRESENT

Shri R. C. Barooah B. L., Speaker, in the Chair, 11 Ministers, 3 Ministers of State and 69 Members.

STARRED

QUESTIONS AND ANSWERS

(To which oral replies were given)

Re : DEBOTTAR LANDS

Shri Bijoy Krishna Handiqe asked :

*353. Will the Minister, Revenue be pleased to state—

(a) Whether the Act to acquire Debottar lands has been effectively applied ?

(b) If so, the total acreage of such lands acquired so far ?

(c) If not, what steps Government has taken or proposes to take to acquire such lands ?

Shri Paramananda Gogoi (Minister, Revenue) replied :

353. (a) – Yes.

(b) – The total area of lands so far acquired under the Assam State Acquisition of Lands belonging to Religious or charitable Institutions of Public Nature Act, 1959 is 1,09,277 acres.

(c) – Does not arise.

Shri Bijoy Krishna Handique – Mr. Speaker, Sir, is Government aware of the fact according to the judgment of the High Court a couple of years ago the right of the Satradhikar of Auniati Satra was established over 31,000 bighas of land ?

Shri Paramananda Gogoi (Minister, Revenue) – Sir, this case is still pending before the Government and we are examining the whole matter.

Shri Bijoy Krishna Handique – Sir, may I know whether Government prefer an appeal to the Supreme Court ?

Shri Paramananda Gogoi (Minister, Revenue) – Sir,

so far as I remember, no appeal was preferred. But this is subject to correction.

Shri Giasuddin Ahmed – Sir, may I know whether the period of appeal has expired ?

Shri Paramananda Gogoi (Minister, Reveune)– Sir, the information is not with me.

Shri Bijoy Krishna Handique— Sir, do Government know whether settlement of thatch-mahal is given by the Satradhikar to private parties ?

Shri Paramananda Gogoi (Minister, Revenue) - Sir, Government have received certain complaints and they are under investigation.

Shri Bijoy Krishna Handique—Sir, it is a fact that proper demarcation of the boundary between Govt. mahal and thatch-mahal of the Satradhikar has not yet been made ?

Shri Paramananda Gogoi (Minister, Revenue)—Sir, it is under examination.

Shri Dulal Chandra Barua - Sir, is it a fact that representations have been submitted by the public to the Govt. for proper boundary demarcation between Govt. mahal and thatch-mahal of the Satradhikar ? If so, what action has been taken by the Government ?

Shri Paramananda Gogoi (Minister, Revenue) – Sir, Government have received certain representations in this matter and the matter is under examination. We will take necessary action after examination.

Shri Dulal Chandra Barua – Sir, there will be a breach of peace if Govt. do not take promt action on the matter. Will Government assure the House that the action for the matter will be taken immediately ?

Shri Paramananda Gogoi (Minister, Revenue) – Sir, if there is a question of breach of peace, action will surely be taken. But in this case, as I have said, Govt. will take action after examination.

Shri Bijoy Krishna Handique – Sir, is Government aware of the fact that because of the encroachment of thatch-mahals by the Satradhikar Govt. lessees have run into loss ?

Shri Paramananda Gogoi (Minister, Revenue) – Sir, the information is not with me.

Shrimati Renuka Devi Barkataki – Sir, may I know from the Hon'ble Minister of Revenue what are the main purpose of acquiring Debottar lands and what are the alternative arrangements made for these Satradhikars whose lands have been acquired by the Government ?

Shri Paramananda Gogoi (Minister, Revenue)— Sir,

in the preamble the main purpose has been stated. This act aims at acquiring land held by religious and similar other institutions of public nature and as a result of acquistion a large number of tenants have come in direct contact with the Govt. and the intermediaries were abolished.

Shrimati Renuka Devi Barkataki – Sir, what are the alternative arrangements made for these Satradhikars whose lands have been acquired by the Govt. ?

Shri Paramananda Gogoi (Minister, Revenue) – Sir, there is a provision of alternative arrangements under the Act.

Shri Dulal Chandra Barua -- Sir, whether any alternative arrangements have been made for these Satradhikars for their survival.

Shri Paramananda Gogoi (Minister, Revenue) -- Sir, there is a provision of compensation and grand-in-aid in the form of perpetual annuity to be paid annually.

Shri Dulal Chandra Barua – Sir, what is the amount of annual annuity ?

Shri Paramananda Gogoi (Minister, Revenue) – Sir, it varies from Satra to Satra.

Shri Soneswar Bora – মন্ত্ৰী মহোদয়ে এক লাখ ন হাজাৰ দুশ সাতসত্তৰ একৰ দেবোত্তৰ মাটি অধিগ্ৰহণ কৰা বুলি কৈছে, এনে দেবোত্তৰ

মাটি আৰু অসমত আছেনে ? যদি আছে সেইখিনি লোৱা হবনে নহয় ?

Shri Paramananda Gogoi (Minister, Revenue) – সেই খিনিও লোৱাৰ মনস্থ কৰা হৈছে । ইয়াৰ বাহিৰেও '৭৩ চনত একুৱাৰ কৰিছে উন্ চল্লিশ হাজাৰ চল্লিশ বিঘা আৰু কিছুমান সত্ৰ আছে সেই বোৰৰ কেচ ফাইনেলাইজ কৰা হোৱা নাই ।

Shri Kabir Chandra Roy Pradhani— Sir, we have come to know that more than one lakh acres of land have already been acquired by the Govt. from different districts. May I know how much land was acquired from different districts especially from the district of Goalpara ?

Shri Paramananda Gogoi (Minister, Revenue) – Sir, from Kamrup, we have acquired 13,159 bighas, from Nowgong, it is 2,386 bighas from 9 Institutions, from Sibsagar, it is 71,185 bighas, from Darrang, it is 435 bighas, from Lakhimpur (Dibrugarh), it is 691 bighas and from Cachar & Goalpara, it is nil.

Shri Bijoy Krishna Handique – Sir, if Govt. finds that the Govt. lessess who are local poor tribal people belonging to the Missing Tribe have incurred loss due to the encroachment of Satradhikar, will Govt. consider granting remission to the parties ?

Shri Paramananda Gogoi (Minister, Revenue) – Surely, Govt. will consider the same.

শ্ৰীকেহোৰাম হাজৰিকা – মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা এইটো কথা জানিব

বিচাৰিছো যে অসমত মুঠ দেবোত্তৰ আৰু ব্ৰহ্মোত্তৰ মাটি কিমান আছে আৰু অধিগ্ৰহণ কৰাৰ কি অসুবিধাৰ কাৰণে লোৱা হোৱা নাই।

শ্ৰীপৰমানন্দ গগৈ (মন্ত্ৰী, ৰাজহ বিভাগ)– মুঠ মাটিৰ হিচাব মোৰ হাতত বৰ্ত্তমান নাই। কিন্তু অধিগ্ৰহণ কৰা হৈছে উন্‌চল্লিশ হাজাৰ উন-চল্লিশ বিঘা আৰু অধিগ্ৰহণ কৰিবলৈ লোৱা হৈছিল পয়ষষ্টি হাজাৰ দুশ তেত্ৰিশ বিঘা। এইখিনি হিচাব মোৰ হাতত আছে।

Shrimati Renuka Devi Barkataki -- Sir, the Hon'ble Minister has stated that due to the acquisition of land the system of intermediaries will be abolished. So far as the Kamrup district is concerned, Govt. have acquired 13,159 bighas of land. May I know from the Hon'ble Minister of Revenue how much land they have actually given to the landless tillers ?

Shri Paramananda Gogoi (Minister, Revenue)— Sir, immediately after acquisition the lands are vested with the Govt. and the tenants who are under occupation of the land are granted the States of landholder and settlement holder as per provisions of Act.

Shri Giasuddin Ahmed – Sir, whether they have been given the patta ?

Shri Paramananda Gogoi (Minister, Revenue) – Sir, they will be given settlement according to the provision of the Act.

Shri Giasuddin Ahmed - Sir, my question was whether they were given the patta ?

Shri Paramananda Gogoi (Minister, Revenue) – Sir, that information is not with me. But so far I know, they will be given the patta.

Shri Dulal Chandra Barua – Sir, may I know what are the difficulties on the part of the Govt. in issuing patta to them ?

Shri Paramananda Gogoi (Minister, Revenue) – Sir, it is in the process now.

Shri Dulal Chandra Barua – Government seems to be very active in acquiring Debottar lands. In the same way, why Govt. cannot acquire Lands from the Land Lords.

Shri Paramananda Gogoi (Minister, Revenue) – This is regarding temple lands only Sir.

বি ঃ হাইস্কুল লিভিং চাৰ্টিফিকেট

শ্ৰীমতী ৰেণুকা দেৱী বৰকটকীয়ে সুধিছে :

*৩৫৪। মাননীয় শিক্ষা বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে –

(ক) এইটো কথা সঁচানেকি, যে অসম মাধ্যমিক শিক্ষাবোৰ্ডৰ অধীনত হাইস্কুল লিভিং চাৰ্টিফিকেট পৰীক্ষা দি উত্তীৰ্ণ নোহোৱা বহুতো ল'ৰাই পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হোৱা বুলি জাল চাৰ্টিফিকেট দি কলেজত নাম ভৰ্ত্তি কৰিছে ?

(খ) যদি কথাটো সঁচা হয়, তেনে বৰ্ডৰ চাৰ্টিফিকেট কৰ পৰা পালে ?

(গ) বোৰ্ডৰ কোনো কোনো বিষয়া এই দুৰ্নীতিৰ লগত জড়িত থকা কথাটো সঁচা নেকি ?

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ (শিক্ষা বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

৩৫৪। (ক)—জাল চাৰ্টিফিকেট দি কলেজত ভৰ্ত্তি হোৱা কথা সঁচা নহয়। কিন্তু জাল মাৰ্ক-চিট, আৰু প্ৰৱেশপত্ৰ দি কলেজত ভৰ্ত্তি হোৱা কথা সঁচা।

(খ)—জাল মাৰ্ক চিট আৰু প্ৰৱেশ পত্ৰ সম্বন্ধে অনুসন্ধান চলোৱা হৈছে।

(গ)—গোটেই বিষয়টো অনুসন্ধানৰ কাৰণে পুলিচক দিয়া হৈছে।

শ্ৰীমতী ৰেণুকা দেৱী বৰকটকী—মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে যে চাৰ্টিফিকেট দিয়া হোৱা নাছিল। কিন্তু লবাই জাল চাৰ্টিফিকেট লৈ কলেজত ভৰ্ত্তি হৈছে। মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব বিচাৰিছো যে এই ঘটনাটো বৰ্ডৰ দৃষ্টিলৈ কেতিয়া আহিছিল আৰু কেতিয়া পুলিচক দিয়া হৈছিল ?

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ (মন্ত্ৰী, পৰিবহন বিভাগ)—বৰ্ডৰ ওচৰলৈ এনে ধৰণৰ ঘটনা মাজে মাজে আহি থাকে। কিন্তু এই ঘটনাটো যোৱা ১১ জানুৱাৰী তাৰিখে পুলিচক দিয়া হৈছিল।

শ্ৰীমতী ৰেণুকা দেৱী বৰকটকী—যোৱা ১১ জানুৱাৰীৰ পৰা ৫ মাহ হৈ যোৱাৰ পিছত পুলিছে অনুসন্ধান কৰি কাক দোষী সাব্যস্ত কৰিছে ?

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ (মন্ত্ৰী, পৰিবহন বিভাগ)—এইটো খবৰ পোৱা নাই।

শ্ৰীনগেন বৰুৱা—জাল চাৰ্টিফিকেট দিয়াৰ ঘটনা কেতিয়াৰ পৰা হৈ আছে আৰু কিমান চনত ধৰা হৈছে।

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ (মন্ত্ৰী, পৰিবহন বিভাগ)—১৯৭২ চনৰ পিচৰ ফালে ধৰা পেলোৱা হৈছে।

শ্ৰীতুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা - এই ধৰণৰ কেইটা কেচ চৰকাৰৰ দৃষ্টি গোচৰ লৈ আহিছে ।

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ, (মন্ত্ৰী, পৰিবহন বিভাগ)– এই ধৰণৰ ২৮টা কেচ চৰকাৰৰ দৃষ্টিলৈ আহিছে ।

শ্ৰীতুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা – এই ২৮ জন লৰাক পঢ়ি থাকিবলৈ দিয়া হৈছে নেকি ?

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ (মন্ত্ৰী, পৰিবহন বিভাগ) – তেওঁলোকক এই বছৰত পৰীক্ষা দিবলৈ দিয়া হোৱা নাই ।

শ্ৰীতুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা— এই ঘটনাত কোনোবা হায়াৰ চেকেণ্ডাৰী বৰ্ডৰ বিষয়া জড়িত আছে নেকি ?

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ (মন্ত্ৰী, পৰিবহন বিভাগ)–এই সম্বন্ধে অনুসন্ধান চলাই থকা হৈছে ।

শ্ৰীজগদীশ দাস – এই লৰা বিলাকৰ নাম কি কি ?

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ (মন্ত্ৰী, পৰিবহন বিভাগ)—

ক্ৰঃ নং	নাম	ঠিকনা
১।	শ্ৰীগৌৰীকান্ত কলিতা	পিতা – শ্ৰীগজেন্দ্ৰ নাথ কলিতা সাং ৰানাকুছি পোঃ দিঘলী টিহু
২।	শ্ৰীসুৰেন্দ্ৰ নাথ দাস	পিঃ ৺গুণাৰাম ডেকা সাং খলিহাগুৰি, পোঃ টিহু
৩।	শ্ৰীউমাকান্ত বৈশ্য	পিঃ ৺ৰাত্নকান্ত বৈশ্য সাং খলিহাগুৰী, টিহু
৪।	শ্ৰীদীনেশ চন্দ্ৰ ডেকা	পিঃ শ্ৰীমোহন চন্দ্ৰ ডেকা সাং লাচিমা, টিহু

৫। শ্ৰীমতী কামাখ্যা চৌধুৰী	পিঃ শ্ৰীৰাম চৌধুৰী সাং হালধিবাৰী, টিহু
৬। শ্ৰীসৰ্ব্বেশ্বৰ ডেউৰী	পিঃ শ্ৰীহাহিৰাম দেউৰী সাং লেচেৰা ভেঠুৱা
৭। শ্ৰীচন্দ্ৰকান্ত কলিতা	পিঃ ৺নৰেশ্বৰ পাঠক সাং খলিহাগুৰী, টিহু
৮। শ্ৰীমহেন্দ্ৰ নাথ শৰ্ম্মা	সাং আমদাহ পোঃ ভেঠুৱা পি এচ পাঠশালা
৯। শ্ৰীনন্দেশ্বৰ কাকতি	পিঃ বসন্ত কুমাৰ দাস সাং হৰিহৰ গাওঁ, পাঠশালা
১০। শ্ৰীদীনেশ চন্দ্ৰ দাস	পিঃ নৰেশ্বৰ দাস, সাং তুবি পোঃ পাঠশালা
১১। ৰামনাথ কাকতি	পিঃ বাপুৰাম কাকতি, সাং প্ৰগতি নগৰ, পোঃ পাঠশালা
১২। শ্ৰীমতী অলকা চৌধুৰী	পিঃ ৺মদন চৌধুৰী, সাং বাং পোঃ বৰবাং
১৩। শ্ৰীপূৰ্ণ চন্দ্ৰ দাস	পিঃ ধৰ্ম্মকান্ত দাস, সাং নতুনলাচিমা পোঃ টিহু
১৪। শ্ৰীভুৱনেশ্বৰ দাস	পিঃ পৰশুৰাম দাস, সাং তুবি, পাঠশালা
১৫। শ্ৰীকামেশ্বৰ দাস	পিঃ গৌৰীকান্ত দাস. সাং মুগুৰীয়া পাঠশালা
১৬। শ্ৰীউদয় চন্দ্ৰ ডেকা	পিঃ বলাক চন্দ্ৰ ডেকা সাং বামুনকুছি হেলেনা
১৭। শ্ৰীধনজিত পাটোৱাৰী	পিঃ ঘনশ্যাম পাটোৱাৰী, ৰিহাবাৰী গুৱাহাটী
১৮। শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ পাটগিৰি	পিঃ ঘনশ্যাম পাটগিৰি, সাং গলিবন্ধা বৰপেটা
১৯। শ্ৰীৰজনী কান্ত কলিতা	পিঃ সুনন্দ কলিতা, সাং ৰয়পুৰ পাঠশালা

২০।	শ্ৰীতৰুন সেন কছাৰী	পিঃ মথুৰামোহন কচাৰী, কাৱৈমাৰী বাগান, বৰপেটা
২১।	শ্ৰীঅৰ্জুন চন্দ্ৰ তালুকদাৰ	পিঃ লক্ষীকান্ত তালুকদাৰ, সাং ভৱানীপুৰ
২২।	শ্ৰীনিৰঞ্জন প্ৰসাদ বৰা	পিঃ গোপাল চন্দ্ৰ দাস, সাং কৰৈয়া কামৰূপ
২৩।	শ্ৰীমনোৰঞ্জন কলিতা	পিঃ সিদ্ধিৰাম কলিতা, ৰায়পুৰ, পাঠশালা
২৪।	শ্ৰীমুকুণ্ড ৰাম দাস	পিঃ থানেশ্বৰ দাস, মাধপুৰ, বৰপেটা
২৫	শ্ৰীআবদুল জলি আকান্দ	পিঃ ৰিয়াজুদ্দিন আকান্দ, চাপৰবৰী, বৰপেটা
২৬।	শ্ৰীতফিক ৰহমান	পিঃ ৺ৰহমান আলি, ভমলাহাঠী, কামৰূপ
২৭।	শ্ৰীপবিত্ৰ ডেকা	পিঃ ভূমিধৰ ডেকা, গমুৰা, সৰ্থেবাৰী
২৮।	শ্ৰীআলতাফ চৌধুৰী	পিঃ মঃ জামিৰ আলি, নগাও, চাৰিআলি, পোঃ বাইহাটা চাৰিআলি, কামৰূপ

শ্ৰীঅতুল চন্দ্ৰ শইকীয়া—মন্ত্ৰী মহোদয়ে নাম বিলাক কৈ দিয়াত জানিব পাৰিলো যে পাঠশালাৰ অঞ্চলৰ লৰাই বেছি। গতিকে মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব বিচাৰিছো যে পাঠশালা অঞ্চলৰ কোনোবা উচ্চ পদস্থ বিষয়া হায়াৰ চেকেণ্ডাৰী বৰ্ত্ত আছে নেকি ?

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ (মন্ত্ৰী, পৰিবহন বিভাগ)—সেইটো কথা কোৱা টান হব।

শ্ৰীদেবেন বৰা— এই দুৰ্নীতি ধৰা পৰিল। এইটো চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা ধৰা পৰিল নে নাই অন্য কোনোবা ফালৰ পৰা ধৰা পৰিল।

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ (মন্ত্ৰী, পৰিবহন বিভাগ)—এই বিলাকৰ ওপৰত কাগজ-পত্ৰ ৰোৰ্ডলৈ অহাত অনুসন্ধান কৰাত ধৰা পৰিল।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা— এই সম্পৰ্কত দেখা গৈছে যে বহুতো শিক্ষা বৰ্ডৰ কৰ্মচাৰী জৰিত আছে আৰু সেই বিলাক প্ৰমাণিত হোৱাৰ লগে লগে তেওঁলোকক ধৰি পুলিচত গতাই দিবনে ? নহলে এই বিলাক মানুহ বৰ্ডত থাকিলে শিক্ষাৰ অৱস্থা কি হব সেইটো সকলোৱে বুজিব পাৰিছে।

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ, (মন্ত্ৰী, পৰিবহন বিভাগ)—যি বিলাক ইয়াত লিপ্ত আছে সেই সকলৰ নাম মই এতিয়াই কব নোৱাৰো। কাৰণ ঘটনাটো পুলিচৰ তদন্তাধীন।

শ্ৰীনগেন বৰুৱা—বৰ্ডৰ কোন চনৰ পৰীক্ষাত এই জাল চাৰ্টিফিকেট দিয়াটো ধৰা পৰিছে ।

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ, (মন্ত্ৰী, পৰিবহন বিভাগ)— এইটোৰ উত্তৰ মই আগতেই দি আহিছো ।

শ্ৰীমতী ৰেণুকা দেৱী বৰকটকী— এই ঘটনাটোৰ তদন্ত কিয় বিভাগে নলৈ পুলিচক দিবলগীয়া হল ।

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ, (মন্ত্ৰী, পৰিবহন বিভাগ)— এই বিভাগে ১৪ জনৰ সাক্ষ্য লৈছিল। কিন্তু তেওঁলোকে ষ্টেদিয়ামৰ পান দোকানীৰ কথা কৈছিল আৰু বহুত কিবা কিবি কৈছিল। গতিকে কেচটো পুলিচক দিবলগীয়া হল ।

Re : EXTRA-FARE FOR CROSSING FARAKKA

Shri Atul Chandra Saikia asked :

*355. Will the Minister, Transport be pleased to state—

(a) Whether the Government of Assam is aware that

all passengers travelling to and from Assam via Farakka are required to pay extra-fare for crossing that Railway Bridge ?

(b) If so, whether Government is aware that the people of Assam has been taxed alone, when no such extra-fare is collected by the Railway anywhere in India ?

(c) If so, whether Government will take up the matter with the Railway Ministry of Government of India ?

Shri Harendra Nath Talukdar (Minister, Transport) replied :

355. (a)—Yes.

(b) Not only people of Assam alone are to pay extra-fare for crossing the Farakka but people from othar parts of the country who cross the bridge are also required to pay extra-fare.

This extra charge is also levied on Railway passengers for crossing the Mokamah bridge across the River Ganga.

(c) –Does not arise.

Shri Atul Chandra Saikia – What is the rate of extra fare payable by – (1) 3rd Class ordinary passengers,

(2) passengers travelling in Sleepers –

(a) Two tires,

(b) Three tires,

(3) Passengers travelling in First Class, and

(4) Passengers travelling in Air-Condition Class ?

Shri Harendra Nath Talukdar (Minister, Transport) – Sir, I am giving the rates as far as they are available to me from the report given by the Railways. They are –

Air-Condition Class –	Rs. 20/-
First Class –	Rs. 4/-
3rd Class –	Rs. 1.60
3rd Class Ordinary –	Rs. 1/-.

Shri Atul Chandra Saikia – May I know from the Hon'ble Minister whether railway passengers within the territory of West-Bengal are exempted from payment of this extra fare for crossing that Railway Bridge ?

Shri Harendra Nath Talukdar – (Minister, Transport) – Sir, I do not, but what I have stated is that all the passengers crossing the river are required to pay extra fare.

Shri Atul Chandra Saikia – Who gets the money ? Whether it is the Railway Ministry or the Government of West Bengal or whether it is divided among the both, and if so, what is the ratio ?

Shri Harendra Nath Talukdar (Minister, Transport)— That report is not with me Sir. I think, the Railway gets the money.

Shri Dulal Chandra Barua—Whether it is realised by the Government of West Bengal ?

Shri Harendra Nath Talukdar (Minister, Transport)— That I will enquire Sir.

Shri Dulal Chandra Barua— It is a very important and relevant question Sir. Whether it is realised by the Government of India or the Government of West Bengal ?

Mr. Speaker—It is a separate subject.

Shri Harendra Nath Talukdar (Minister, Transport)— I have already said Sir, that the information is not with me. Whatever report I have been supplied by the Railways, I have given it. I think, the money is realised by the Railway, subject to correction. However, I will ascertain it whether the Government of West Bengal is realising the money.

Shri Giasuddin Ahmed—May I know which Department of the Government of India constructed this bridge, whether it is the Railway or the Central P.W.D.

Shri Harendra Nath Talukdar (Minister, Transport)— I think the Railway.

Shri Giasuddin Ahmed - Under what provision or Act they are realising the extra-fare ?

Shri Harendar Nath Talukdar (Minister, Transport)— I have already said Sir, that report is not with me. I will enquire into it.

Shri Atul Chandra Saikia - Sir, the hon'ble Minister has replied that some extra-fare is collected from the passengers who are crossing Mokamah bridge. May I know from the Minister whether similar extra fare is collected anywhere in other States ?

Shri Harendra Nath Talukdar (Minister, Transport)— For that I want notice, Sir.

Re : EXTENSION OF AGE LIMIT

Shri Dulal Chandra Barua asked :

*356. Will the Chief Minister be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that Government had decided to extend the age limit for entry to Government service from 25 years to 30 years ? (entry to a Government service)

(b) If so, whether this has already been given effect to ?

(c) If not, why ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) replied :

356. (a)—Yes.

(b)—Yes.

(c)—Does not arise.

Shri Dulal Chandra Barua— May I know whether the circular extending the age limit has been given to all the Departments of Government ?

Shri Sarat Chandra Sinha—(Chief Minister)—Yes Sir.

Shri Dulal Chandra Barua— Whether Government is aware of the fact that some Departments are not accepting the applications from the candidates on the plea that they have not received the circular ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister)—No Sir.

Shri Dulal Chandra Barua— Will the Government look into it.

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister)—Yes Sir.

শ্ৰীকেহোৰাম হাজৰিকা—অধ্যক্ষ মহোদয়, মই এটা প্ৰশ্ন কৰিব বিচাৰিছো সেইটো হল নতুনকৈ চাকৰীত সোমোৱা যি সকলৰ বয়সৰ সীমা ২৫ বছৰৰ পৰা ৩০ বছৰলৈ বঢ়াই দিয়া হৈছে তেওঁলোকৰ অৱসৰপ্ৰাপ্ত বয়সৰ সীমা ৫৫ বছৰ ওপৰলৈ বঢ়াই দিয়াৰ কথা চিন্তা কৰিছে নেকি ?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী)— সেই কথা চিন্তা কৰা নাই ।

শ্ৰীজগদীশ দাস—মই এটা কথা সুধিব বিচাৰিছো সেইটো হ’ল এই

যে ২৫ বছৰৰ পৰা ৩০ বছৰলৈ চাকৰীত সোমোৱা বসয়ৰ সীমা বঢ়াই দিয়া হৈছে সেইটো 'জেনেৰেলৰ' ক্ষেত্ৰত নে আন আন অনুসূচীত আৰু পিচপৰা সম্প্ৰদায়ৰ কাৰণেও ৩০ বছৰলৈ বঢ়াই দিয়া হৈছে ?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্য মন্ত্ৰী)—অনুসূচীত জাতি আৰু অনুসূচীত জনজাতিৰ কাৰণে চাকৰীত সোমোৱাৰ বয়সৰ সীমা ৩২ বছৰলৈ বঢ়াই দিয়া হৈছে ।

Starred Questions Nos 357, 358 and 359 were not taken up as the Hon'ble Ministers were absent.

বিঃ নলবাৰী মহকুমাৰ চিভিল হস্পিতাল

শ্ৰীবদন চন্দ্ৰ তালুকদাৰে সুধিছে :

*৩৬০। মাননীয় স্বাস্থ্য বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে—

(ক) নলবাৰী মহকুমা চিভিল হস্পিতালখন নতুনকৈ নিৰ্মাণ কৰাৰ বাবে মাটি অধিগ্ৰহণ কৰা হৈছে নেকি ?

(খ) যদি হৈছে কেতিয়া আৰু কিমান পৰিমাণৰ মাটি অধিগ্ৰহণ কৰা হৈছে ?

(গ) এই অধিগ্ৰহণ কৰা মাটিত নতুন হস্পিতাল নিৰ্মাণকাৰ্য্য আৰম্ভ কৰা হৈছে নে ?

(ঘ) যদি হৈছে তেনেহলে এই নিৰ্মাণ কাৰ্য্য কিমান আগবাঢ়িছে ?

(ঙ) যদি হোৱা নাই তেনেহলে কি কাৰণত আৰম্ভ কৰিব পৰা নাই ?

শ্ৰীছত্ৰসিং টেৰণ (স্বাস্থ্য মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

৩৬০। (ক) আৰু (খ)—১৯৭০—৭১ চনত অধিগ্ৰহণ কৰি পট্টাৰ মাটি

১৪ বিঘা ১ কঠা ১০ লেছা আৰু চৰকাৰী মাটি ১ বিঘা ১০ লেছা মুঠতে ১৫ বিঘা ২ কঠা ৯ লেছা মাটি লোৱা হৈছে।

(গ), (ঘ) আৰু (ঙ)—হোৱা নাই। নলবাৰীত নতুন হস্পিতালৰ কাৰণে প্ৰাক্কলন পোৱা হোৱা নাই।

শ্ৰীবদন চন্দ্ৰ ভালুকদাৰ—নলবাৰী মহকুমাত যিখন হস্পিতাল চৰকাৰে মহকুমা পৰ্য্যায়লৈ আনিলে, সেইখন হস্পিতালৰ অৱস্থা অতি বেয়া তেনে ক্ষেত্ৰত হস্পিতালখন মহকুমা পৰ্য্যায়লৈ অনাৰ পাচত এতিয়া হস্পিতাল খন অতি সোনকালে 'ডেভেলপমেন্ট' ওৱৰ্ক হাতত লোৱা হব নে?

শ্ৰীছত্ৰসিং টেৰণ (মন্ত্ৰী, স্বাস্থ্যবিভাগ) কাম আৰম্ভ কৰিবৰ কাৰণে আমি যাৱতীয় ব্যৱস্থা হাতত লব ধৰিছো।

শ্ৰীভূমিধৰ বৰ্মণ—আৰু কিমান দিন সময় লাগিব এই কাম আৰম্ভ কৰিবলৈ।

শ্ৰীছত্ৰসিং টেৰণ (মন্ত্ৰী, স্বাস্থ্য বিভাগ)—চাৰ, সেই কথাটো খাটাংকৈ কোৱা টান। কিয়নো ইয়াৰ প্ৰাক্‌কালীন তৈয়াৰ কৰিবলৈ ইয়াৰ প্ৰাৰম্ভিক কাম হাতত লোৱা হৈছে। সেই বিষয়ে আমাৰ স্বাস্থ্য বিভাগৰ ফালৰ পৰা গড়কাপ্তানী বিভাগক অনুৰোধ কৰা হৈছে আৰু আশাকৰা হৈছে স্বাস্থ্য বিভাগে অনুমোদন দিয়াৰ পাচত গড়কাপ্তানী বিভাগে এই কামত আগবাঢ়িব পাৰিব।

শ্ৰীভূমিধৰ বৰ্মন—গড়কাপ্তানী বিভাগে এই 'প্লেন এষ্টিমেট' দিওতে কিমান মাহ বা কিমান বছৰ লাগিব।

শ্ৰীছত্ৰসিং টেৰণ (মন্ত্ৰী, স্বাস্থ্য বিভাগ)—আমাৰ স্বাস্থ্য বিভাগৰ ফালৰ পৰা তেওঁলোকক যিমান সোনকালে পৰা যায় সিমান সোনকালে দিব পাৰে তাৰ কাৰণে আমি যাৱতীয় ব্যৱস্থা হাতত লৈছো।

শ্ৰীতুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা— গড়কাপ্তানী বিভাগক এই কামৰ ভাৰ কেতিয়া দিয়া হৈছিল ?

শ্ৰীছত্ৰসিং টেৰণ (মন্ত্ৰী, স্বাস্থ্য বিভাগ)—১৯৭১ চনতে তেওঁলোকক মাটি চমজাই দিয়া হৈছিল। তাৰ পাছত কথাটো এনেকুৱা হল যে তেওঁলোকে সেই ঠাইত হস্পিতালৰ কাৰণে 'অসম টাইপ' বিল্ডিঙৰ এটা প্লেন কৰিলে কিন্তু পিচত দেখা গ'ল সেই প্লেনৰ বিল্ডিং সেই ঠাইত বহুৱাতো সম্ভৱপৰ নহ'ল। সেই কাৰণে আমাৰ স্বাস্থ্য বিভাগৰ সচিব আৰু গড়কাপ্তানী বিভাগৰ সকলৰ মাজত আলোচনা কৰি থিক কৰিলে যে তাত অসম টাইপ বিল্ডিং বহুৱাতো সম্ভৱপৰ নহব আৰু সেই কাৰণে তাত আৰ, চি, চি 'ষ্ট্ৰাকচাৰ' নিৰ্মাণ কৰিব পৰাকৈ আৰু সেই হিচাবে প্লেন আৰু এষ্টিমেণ্ট' তৈয়াৰ কৰিবলৈ কোৱা হ'ল।

শ্ৰীতুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা—কেতিয়া সেইটো সিদ্ধান্ত লোৱা হ'ল ?

শ্ৰীছত্ৰসিং টেৰণ (মন্ত্ৰী, স্বাস্থ্য বিভাগ)—সেইটো অক্তোবৰ মাহৰ ১৯৭২ চনত লোৱা হ'ল।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা— অক্তোবৰ মাহৰে পৰা আজি বহুদিন হ'লহি কিন্তু কিয় আজিলৈকে সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰিব পৰা নগ'ল ?

শ্ৰীছত্ৰসিং টেৰণ (মন্ত্ৰী, স্বাস্থ্য বিভাগ)– হয়, অৱশ্যে ৮।৯ মাহ মান হ'লহি।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা—এই ৮।৯ মাহ সময় যথেষ্ট নহয় জানো ?

শ্ৰীছত্ৰসিং টেৰণ (মন্ত্ৰী, স্বাস্থ্য বিভাগ)– নলবাৰী বাইজে যিমান সোনকালে বিচাৰিছে সেইমতে খৰখেদাকৈ কৰিব নোৱাৰাত আমি লাজ পাইছো।

শ্ৰীজালালউদ্দিন আহমদ– মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই কৈছে অনুৰোধ কৰা হৈছে কিন্তু সেই কামটো কৰিবলৈ ততালিকে আদেশ দিব নোৱাৰিনে ?

শ্ৰীগিয়াচুদ্দিন আহমদ— এইটো বৰ আচৰিত কথা, আগতে আসাম টাইপ বিল্ডিং এষ্টিমেট কৰিলে তাৰ পাছত কিমান দিনলৈ তাত বিল্ডিং নহল তাৰ পাচত আকৌ তাত আৰ, চি, চি বিল্ডিং কৰিবলৈ যো-জা কৰিছে, মোৰ প্ৰশ্ন হ'ল আগতেই তাত যে আসাম টাইপ বিল্ডিং নহব সেই বিষয়ে চিন্তা কৰা নহল কিয় ?

শ্ৰীছত্ৰসিং টেৰণ (মন্ত্ৰী, স্বাস্থ্য বিভাগ)— আসাম টাইপ প্লেনত ১০০ বেডৰ হস্পিতাল এখন পাতিব পৰা হবনে নহয় সেইটো হে চাব লাগে পিছত দেখা গ'ল আসাম টাইপত সেই বেডৰ হস্পিতাল বহুৱাব পৰা নহব আৰু কাৰণ তাত মাটিৰ আকৃতি ইত্যাদি বেলেগ ধৰণৰ সেই কাৰণেই ওপৰৰ ফালে উঠাই নিবলৈ চিন্তা কৰা হ'ল।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা—আমাৰ কথা হ'ল মাটিখিনি পোৱাৰ পাচতহে সেই মাটিৰ পৰীক্ষা নিৰীক্ষা কৰি আসাম টাইপ প্লেন কৰা হ'ল গতিকে তাত কিয় টাইপ প্লেনৰ ব্যৱস্থা কৰিবপৰা নগ'ল ? ২য়তে মন্ত্ৰী মহোদয়ে নাভাবেনে যে যিমান সোনকালে হস্পিতালখন হব লাগিছিল সেই হিচাবে হোৱা নাই আৰু এই কাম সম্পূৰ্ণ কৰিবলৈ চৰকাৰে দ্ৰুতগতিৰে কাম কৰিবলৈ বিহিত ব্যৱস্থা কৰিবনে ?

শ্ৰীছত্ৰসিং টেৰণ (মন্ত্ৰী, স্বাস্থ্য বিভাগ) – এই কামটো দ্ৰুত গতিৰে কৰিবৰ কাৰণে স্বাস্থ্য বিভাগে তদাৰক কৰিব। যিটো টাইপ প্লেন কৰাৰ কথা আছিল মাটি পোৱাৰ পিচত নহয়, প্ৰথম যিটো টাইপ প্লেন কৰা হৈছিল সেই মতে হস্পিতালখন তাত বহুৱাব পৰা নগ'ল।

শ্ৰীমতী ৰেণুকা দেৱী বৰকটকী— মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই যি দৰে কৈছে সেইটো যেন একো ডাঙৰ কথা হোৱা নাই, নলবাৰীত মহকুমা কৰাৰ পাচত ফাইনেনচিয়েল চেংশনো ১৯৭১ চনতে দিয়া হৈছিল কিন্তু তাৰ পাচতো আজি ১৯৭৩ চনৰ জুন মাহত আমি চিঞৰ-বাখৰ কৰিবলগীয়া হৈছো আৰু তাৰো কোনো উত্তৰ নাই তাত আসাম টাইপ বহুৱাব নোৱাৰাই এতিয়া 'স্কাই স্কেপাৰ কৰিবৰ কাৰণে চেষ্টা কৰা হৈছে। মই

এতিয়া কব খুজিছো যে এইটো এটা কলেকটিভ দায়িত্বৰ কথা, পি, ডব্লিউডি, বিভাগে নাই কৰা বুলি আনৰ গাত দোষটো দি সময়মতে কামটো কৰিব নোৱাৰি নিজে দোষমুক্ত হবলৈ চেষ্টা কৰা নাই নে ?

শ্ৰীছত্ৰসিং টেৰণ (মন্ত্ৰী, স্বাস্থ্য বিভাগ)—আমি দোষৰ পৰা হাত সাৰিব খোজা নাই ।

বি ঃ বৰপেটা মহকুমাৰ মীন মহল ।

শ্ৰীকন্দৰ্প কুমাৰ দাসে সুধিছে ঃ

*৩৬১। মাননীয় মীন বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে—

(ক) বৰপেটা মহকুমাৰ মীন মহল বিলাক ১৯৭২ চনত তিনি বছৰৰ কাৰণে পট্টন দিয়াৰ কথা সঁচানে ?
(বিলৰ নাম, টকাৰ পৰিমাণ, আৰু পট্টা দিয়াৰ তাৰিখ জনাব)।

(খ) সম্পূৰ্ণ এবছৰ বিলৰ মাছ মাৰি শেষ কৰাৰ পিচত কেইবাটাও মীন মহল আজিলৈকে Confirmed নোহোৱাকৈ Revenue Board ত পৰি থকা কথা সঁচানে ?

(গ) যদি সঁচা হয় তেন্তে এবছৰৰ পিচতো Confirmed নকৰাৰ কিবা উদ্দেশ্যে চৰকাৰৰ আছে নেকি ?

(ঘ) বৰপেটা মহকুমাৰ আগতে পট্টন দিয়া বহুতো মীন মহল আকৌ নতুনকৈ পট্টন দিয়া কথা সচাঁনে। আৰু যদি সঁচা হয় তেনেহলে এনে ব্যৱস্থাৰ তাৎপৰ্য্য কি ?

(ঙ) মহকুমাধিপতিয়ে মধ্যকালীন পট্টন দিয়াৰ ব্যৱস্থাৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি ওপৰ মহলৰ পৰা তেনে ধৰণৰ মীন মহলৰ সময় বঢ়াই দিয়াৰ কিবা ব্যৱস্থা আছে নেকি ?

(চ) যদি আছে, তেনেত কেনে ধৰণৰ ?

শ্ৰীউপেন্দ্ৰ দাস (মীন বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে ঃ

৩৬১। (ক)—হয়, সঁচা। লিষ্ট 'ক' সদনৰ মেজত ৰখা হৈছে।

(খ) — হয়, সঁচা ।

(গ) — চৰকাৰৰ কোনো উদ্দেশ্য ইয়াত নিহিত নাই। যিহেতু আইনমতে চৰকাৰে ৰেভিনিউ বোৰ্ডৰ কাৰ্যত হস্তক্ষেপ কৰিব নোৱাৰে।

(ঘ) — হয়, সঁচা । যিবিলাক মহল পট্টন দিয়াৰ পিচত মহলদাৰে কিস্তি পৰিশোধ কৰা নাছিল আৰু যিবিলাক মহল ৰাজস্ব মণ্ডলে মনোনয়ন দিয়া নাছিল , অথবা উচ্চ ন্যায়ালয়ে মহকুমাধিপতিৰ হুকুম বাতিল কৰিছে তেনে মহল পট্টন দিয়া হৈছে ।

(ঙ)—হয়, আছে ।

(চ) — যিবিলাক মহল ৰাজস্ব মণ্ডল বা ভৈয়ামৰ আয়ুক্ত আদালতত বিচাৰাধীন হৈ আছে, তেনে মহল মহকুমাধিপতিয়ে পৰামৰ্শ বিচাৰিলে চৰকাৰৰ ৰাজহ ক্ষতি নোহোৱাকৈ পুনঃ মধ্যকালীন বন্দৱস্তীৰ ম্যাদ বঢ়াই দিবৰ বাবে নিৰ্দ্দেশ দিয়া হয় ।

শ্ৰীকন্দৰ্প কুমাৰ দাস— মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এই মীন মহল বিভাগৰ পৰা টকা বিলাক আদায় কৰিব পাৰিছেনে নাই আৰু যদি নাই পৰা তেতিয়াহলে, কিয় পৰা নাই আৰু কিমান টকা তাত বাকী হৈ আছে।

শ্ৰীগজেন তাঁতী (মন্ত্ৰী, শ্ৰম বিভাগ) — অধ্যক্ষ মহোদয়, টকাৰ হিচাবটো মোৰ হাতত নাই।

শ্ৰীলীলাকান্ত দাস— অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ চৰকাৰে মীন নিগম গঠন কৰাৰ উদ্দেশ্যেৰে মীন মহল বন্দৱস্তী দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত আগৰ তিনি

বছৰীয়া বন্দৱস্তীৰ ঠাইত ১৯৭২-৭৩ চনৰ কাৰণে এবছৰীয়া কৰি পোন-পটীয়া ভাবে বন্দৱস্তী দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰাৰ পিছ:তো বৰপেটা মহকুমাত কিছুমান মীনমহল তিনি বছৰৰ কাৰণে দিয়া হল সেইটো মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাৱনে ?

শ্ৰীগজেন তাঁতী (মন্ত্ৰী, শ্ৰমবিভাগ)— অধ্যক্ষ মহোদয়, আগৰ ম্যাদ শেষ হোৱাত এচ, ডি, অই আইন অনুযায়ী সেই বিলাক 'চেটেলমেন্ট' দিছে।

শ্ৰীকন্দৰ্প কুমাৰ দাস—অধ্যক্ষ মহোদয়, বৰপেটা মহকুমাত কেইবাখনো মীনমহল Confirmed হোৱা নাই আৰু কিছুমান টকা অনাদায়ী হৈ আছে সেইটো চৰকাৰে জানেনে ?

শ্ৰীগজেন তাঁতী (মন্ত্ৰী, শ্ৰমবিভাগ)— এইটো (ঘ)ৰ প্ৰশ্নোত্তৰত কোৱা হৈছে যে, যি বিলাক মহল পট্টন দিয়াৰ পিছত মহলদাৰে কিস্তি পৰিশোধ কৰা নাছিল আৰু যিবিলাক মহল ৰাজস্ব মণ্ডলে মনোনয়ন দিয়া নাছিল, অথবা উচ্চ ন্যায়ালয়ে মহকুমাধিপতিৰ হুকুম বাতিল কৰিছে তেনে মহল পট্টন দিয়া হৈছে।

শ্ৰীকন্দৰ্প কুমাৰ দাস – অধ্যক্ষ মহোদয়, ১৯৭২ চনত শীলচী নামৰ মীন মহলখন ১ লাখ ৩৫ হেজাৰত দিয়া হৈছিল । কিন্তু মধ্যৱৰ্তী কালীন বন্দৰস্তী দিয়াৰ সময়ত ১ লাখ ৩৫ হেজাৰত দিয়াজনক নিদি ৯৩ হেজাৰত দিয়া কথাটো সঁচা নে ?

শ্ৰীগজেন তাঁতী (মন্ত্ৰী, শ্ৰমবিভাগ) – সেইটো অনুসন্ধান কৰি চোৱা হব।

শ্ৰীকন্দৰ্প কুমাৰ দাস – অধ্যক্ষ মহোদয়, এইটো সময়ত মন্ত্ৰী মহোদয়ক জনোৱা স্বত্বেও কিয় এইটো নকৰিলে সেইটো মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনগ্ৰহ কৰি জনাবনে ?

শ্ৰীগজেন তাঁতী (মন্ত্ৰী, শ্ৰমবিভাগ)— অধ্যক্ষ মহোদয়, এই বিশেষ বিল

খনৰ খবৰ মোৰ হাতত নাই ।

শ্ৰীলীলাকান্ত দাস — অধ্যক্ষ মহোদয়, ১৯৭২/৭৩ চনত তিনি বছৰৰ কাৰণে কিছুমান মহল বন্দৱস্তি দিয়াৰ পিছতো, কিছুমান মহল কিয় ১৯৭২-৭৩ চনত এবছৰৰ কাৰণেহে বন্দৱস্তি দিয়া হল সেইটো মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে ?

মাননীয় অধ্যক্ষ - এই প্ৰশ্নটো এবাৰ উঠিছে ।

শ্ৰীগজেন তাঁতী (মন্ত্ৰী, শ্ৰমবিভাগ) — অধ্যক্ষ মহোদয়, মই জনাত অসম চৰকাৰে কৰ্পৰেশ্বন কৰাৰ কথা আছিল আৰু সেই মতেই কৰ্পৰেশ্বন'ৰ জৰিয়তে মহল বিলাক বন্দৱস্তি দিয়াৰ কথা । সেই তাৰিখত সিদ্ধান্ত লোৱাৰ পিচত যিবিলাক মহলৰ ম্যাদ ইতিমধ্যে শেষ হৈ গল সেইবিলাকক এবছৰৰ কাৰণে বন্দবস্তি দিয়া হৈছিল । সেই ফালৰ পৰা কওঁ যে এই মহল বিলাকক এই সিদ্ধান্তৰ আগতেই বন্দৱস্তি দিয়া হৈছিল ।

শ্ৰীমাল চন্দ্ৰ পেগু — আগৰ ম্যাদ শেষ হোৱাত এচ, ডি, অই কিছুমান মীন মহলৰ বন্দৱস্তি দিছিল কিন্তু এই বিলাক দিছিল চৰকাৰী সিদ্ধান্তৰ আগতে । কিন্তু বাকীবিলাক সিদ্ধান্ত লোৱাৰ কিমান দিনৰ পিচত বন্দৱস্তি দিয়া হৈছিল ।

শ্ৰীগজেন তাঁতী (মন্ত্ৰী, শ্ৰমবিভাগ) - দেখা যায় যে, এইবিলাক ১৯৭২ চনৰ এপ্ৰিল মাহ মানতে দিয়া হৈছিল ।

শ্ৰীমাল চন্দ্ৰ পেগু — অধ্যক্ষ মহোদয়, চৰকাৰী সিদ্ধান্ত কেতিয়া হৈছিল ?

শ্ৰীগজেন তাঁতী (মন্ত্ৰী, শ্ৰমবিভাগ) — এই সম্পৰ্কে কাগজ পত্ৰ মোৰ হাতত নাই ।

শ্ৰীমাল চন্দ্ৰ পেগু — অধ্যক্ষ মহোদয়, চৰকাৰী সিদ্ধান্ত মতে কিছুমানত এবছৰৰ কাৰণে বন্দৱস্তি দি বাকী কিছুমান মীন মহলত তিনি বছৰৰ

কাৰণে দিলে যেতিয়া যিবিলাক মীন মহল ১ বছৰৰ বাবে দিলে সিবিলাক মীন মহল বিলাকো তিনি বছৰৰ বাবে দিবনে ?

শ্ৰীগজেন তাঁতী (মন্ত্ৰী, শ্ৰমবিভাগ) – অধ্যক্ষ মহোদয়, চৰকাৰী সিদ্ধান্তৰ কথা এতিয়াই কব নোৱাৰি ।

শ্ৰীমতী ৰেণুকাদেৱী বৰকটকী – এই বিধান সভাতে আমাৰ কৃষি মন্ত্ৰীয়ে চৰকাৰী সিদ্ধান্তৰ কথা এই বুলি ঘোষণা কৰিছিল যে, ১৯৭৪ চনত এপ্ৰিলত মীন নিগম কৰিব । এই পৰিপ্ৰেক্ষিততে মই কব খোজো যে ইতিমধ্যেই বৰপেটাত তিনি বছৰীয়া নীতিৰে যি বিলাক মীন মহল বন্দ-ৱস্তি দিয়া হয় সেইবিলাকৰ ম্যাদ থাকিব ১৯৭৫ চনলৈকে । এই যে আধৰুৱা সময়ছোৱা তেওঁবিলাকৰ ম্যাদৰ পৰা কাটি দিয়া হবনে ?

শ্ৰীগজেন তাঁতী (মন্ত্ৰী, শ্ৰমবিভাগ) – বোধকৰো আইনগত ভাবে এইটো কৰিব পৰা নহব ।

শ্ৰীমতী ৰেণুকাদেৱী বৰকটকী – অধ্যক্ষ মহোদয়, তেতিয়া হলে, এফালেদি মীন মহল বিলাক নিগমৰ তলৈ আহিব আৰু আন ফালেদি আমাৰ কৃষি মন্ত্ৰীয়ে কিছুমান মীন মহল ব্যক্তিগত মহলদাৰক পট্টন দিব— এই দৰে দুই তৰপীয়া নীতি চলি থাকিব নেকি ?

শ্ৰীগজেন তাঁতী (মন্ত্ৰী, শ্ৰমবিভাগ)— অধ্যক্ষ মহোদয়, ১৯৭২ চনতে বন্দৱস্তি দিয়া হৈছে । গতিকে দুই তৰপীয়া নীতি চলি থকাৰ কোনো প্ৰশ্ন উঠিব নোৱাৰে ।

শ্ৰীকন্দৰ্প কুমাৰ দাস— অধ্যক্ষ মহোদয়, বৰপেটাত যিবিলাক মীন মহল ১৯৭৫ চনলৈকে পট্টন দিয়া হৈছিল সেইবিলাকৰ কোনো নিৰাপত্তাৰ ব্যৱস্থা তাত নাছিল । তাত চৰকাৰী টকাবিলাক আদায় কৰিব পৰা নাই । কেইজনমান জমিদাৰৰ তলত এই মীন মহল বিলাক আছিল । কিন্তু সেই মীন মহলবোৰৰ টকা আদায় কৰিব পৰা নাই । তেনেকুৱা কিছুমান

কেছ ৰেভিনিউ বৰ্ত পৰি আছে। চৰকাৰে এই ৰেভিউনি বৰ্ত হস্ত-ক্ষেপ কৰি ইয়াৰ যথাবিহিত ব্যৱস্থা কৰিব নোৱাৰেনে ?

শ্রীগজেন তাতী (মন্ত্রী, শ্রমবিভাগ)— ইয়াৰ উত্তৰটো মই দিলোৱেই। এই বিষয়ে চৰকাৰে কিবা কৰিব পৰা হয়নে নহয় সেইটো মই এতিয়াই কব নোৱাৰো।

শ্রীদুলাল চন্দ্র বৰুৱা– অধ্যক্ষ মহোদয়, চৰকাৰে ঘোষণা কৰা মতে অহা বছৰৰ ভিতৰত নিগম গঠন কৰা হব। কিন্তু ইতিমধ্যে আমি যিটো দেখি আছো যে, কিছুমান মীন মহল বন্দৱস্তিত দি থকা হৈছে। চৰকাৰে এই ধৰণৰ দুই তৰপীয়া নীতিলৈ কেনেকৈ নিগম কৰিব আমি বুজি পোৱা নাই।

শ্রীশৰৎ চন্দ্র সিংহ (মুখ্যমন্ত্রী)— অধ্যক্ষ মহোদয়, নিগম কাৰ্যকৰী কৰিলে এই প্ৰশ্নটো উঠিব।

শ্রীদুলাল চন্দ্র বৰুৱা– সেইটোৰ আশা নাই নেকি ?

শ্রীশৰৎ চন্দ্র সিংহ (মুখ্যমন্ত্রী)– অধ্যক্ষ মহোদয়, এইটো কৰাৰ সময়তহে উঠা প্ৰশ্ন।

শ্রীকন্দৰ্প কুমাৰ দাস– মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এই যে অনাদায়ী টকাটো আদায় কৰিব নে নকৰে ?

শ্রীগজেন তাঁতী (মন্ত্রী, শ্রম বিভাগ)– এইটো কৰা হব।

বি : চিঁ ঠিখেলৰ পুৰস্কাৰৰ ধন

শ্রীসোনেশ্বৰ বৰাই সুধিছে :

৩৬২। মাননীয় মুখ্য মন্ত্রী মহোদয়ে অনুগ্রহ কৰি জনাবনে—

(ক) যোৱা ১৬।৪।৭২ তাৰিখে হোৱা অসম ৰাজ্যিক চিঠি খেলৰ প্ৰথম পুৰস্কাৰ লাভ কৰা লোকজন শ্ৰীলংকেশ্বৰ পাটোৱাৰী হয়নে ।

(খ) এই পাটোৱাৰীক চিঠিখেলৰ পুৰস্কাৰৰ ধন খেলৰ কিমান দিনৰ পিচত আৰু কোন তাৰিখে দিয়া হ'ল ?

(গ) শ্ৰীপাটোৱাৰীয়ে চিঠিখেলৰ ধন কিমান লাভ কৰিছিল আৰু কিমান প্ৰকৃততে পালে ?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্য মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে ·

৩৬২। (ক)–হয় ।

(খ) –উক্ত শ্ৰীলঙ্কেশ্বৰ পাটোৱাৰীক খেলৰ দুমাহ ছাব্বিশ দিন পিছত ২২।৭।৭২ ইং তাৰিখে পুৰস্কাৰৰ ধন আদায় দিয়া হয় ।

(গ)—শ্ৰীপাটোৱাৰীয়ে লাভ কৰা পুৰস্কাৰৰ ধন এক লাখ । প্ৰকৃততে তেখেতক মুঠ ৫৮,৯৫০ টকা আদায় দিয়া হৈছে ।

শ্ৰীসোণেশ্বৰ বৰা - এই মানুহজনে এক লাখ টকা পুৰস্কাৰ লাভ কৰাৰ পিচত ৫৮,৯৫০ টকা পালে, বাকী টকাখিনি কলৈ গ'ল ।

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্য মন্ত্ৰী) – আয়কৰ ৩৪·৫ টকা আৰু এজেন্টৰ বানচ শতকৰা ১০ টকা, এই খিনি টকা কাটি বাকীখিনি টকা পুৰস্কাৰ লাভ কৰা জনক দিয়া হয় ।

শ্ৰীসোণেশ্বৰ বৰা – এই মানুহজনে যিখন খেলত পুৰস্কাৰ লাভ কৰিছিল সেই খেলৰ তাৰিখ আছিল ২৬-৪-৭২ আৰু তেওঁক পইচা আদায় দিয়া হৈছে ২২-৭-৭২ তাৰিখে । দুই মাহ ২৬ দিনৰ পিচত পলমকৈ দিয়াৰ কাৰণে এই মানুহজনে উপাৰ্জন কৰ ভৰিব লগা হল, যিহেতু পুৰস্কাৰ লাভ কৰাৰ দুই মাহ পিচতহে উপাৰ্জন কৰৰ ব্যৱস্থা চৰকাৰে কৰিছিল । গতিকে তেখেতে গোটেই পাব লগা টকাখিনি কিয় নেপাব ?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্য মন্ত্ৰী)— চাৰ আয় কৰৰ কথাটো আগৰ পৰা আছে ।

শ্ৰীবদন চন্দ্ৰ তালুকদাৰ—এই মানুহজনে চিঠি খেলৰ পিচ দিনা টিকট জমা দি পুৰস্কাৰৰ টকাটো দাবী কৰিছিল, এইটো সঁচানে ? যদি সঁচা তেন্তে পুৰস্কাৰৰ টকাটো দিয়াত ইমান পলম কিয় হল ?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্য মন্ত্ৰী) – পিচদিনা দাবী কৰা কথাটো হব পাৰে। দেৰি হোৱাৰ কাৰণ হল আমি লেটাৰ অব ক্ৰেডিট চিষ্টেম প্ৰৱৰ্ত্তণ কৰিছো, সেই অসুবিধাৰ কাৰণে ।

শ্ৰীসোণেশ্বৰ বৰা—অসমৰ চিঠি খেলত যিবিলাক লোকে পুৰস্কাৰ পাইছে, সকলোৰে ওপৰত এই আয়কৰ লগোৱা হৈছে ?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্য মন্ত্ৰী) – আয়কৰ প্ৰৱৰ্ত্তন কৰাৰ পিচত লগোৱা হৈছে ।

শ্ৰীসোণেশ্বৰ বৰা—এই আয়কৰ লগোৱা দুমাহ আগতে এই মানুহজনে পুৰস্কাৰ লাভ কৰিছিল, গতিকে পুৰস্কাৰৰ সমুদায় টকা এই মানুজনে নোপোৱাৰ কাৰণ কি ?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্য মন্ত্ৰী)— আয়টো দিব পাৰে চাৰ।

শ্ৰীসোণেশ্বৰ বৰা – কথাটো সঁচানে যে চৰকাৰৰ নানা অসুবিধাৰ কাৰণ দেখুৱাই কৰ্মকৰ্ত্তাসকলে হেমাহি কৰিলে আৰু টিকেট জমা দিয়া সময়ত যিসকল কৰ্মকৰ্ত্তা আছে সেই সকলক আৱশ্যকীয় পৰিমাণৰ হাত মুখ নুধুৱাৰ ফলত পুৰস্কাৰৰ টকা দিয়াত পলম হয় আৰু পাব লগা পৰস্কাৰ ধন নেপালে ?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্য মন্ত্ৰী) – মই এইটো বিশেষভাৱে পৰীক্ষা কৰি চাম ।

শ্ৰীবদন চন্দ্ৰ তালুকদাৰ - এই লোকজন চৰকাৰৰ অৱহেলাৰ কাৰণে প্ৰাপ্যৰ পৰা বঞ্চিত হৈছে। এই টকা দাবী কৰি কোনো মোকৰ্দ্দমাৰ নটিচ দিছে নেকি ?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ— (মুখ্য মন্ত্ৰী)— নটিচ দিছে যদি কব নোৱাৰো।

শ্ৰীকেহোৰাম হাজৰিকা—হাত মুখ ধুওৱা কথাটো বুজি নাপালো।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা – নীতিগতভাৱে লটাৰীৰ ফলাফল ঘোষণা কৰাৰ পিচত পইচা দিব লাগে। সেই মতে এই মানুহজনে নিজৰ টিকেটটো আনি বিষয় ববীয়া সকলক দিয়াৰ পিছত ইমান দিন কিয় পলম হল।

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্য মন্ত্ৰী)—আয়কৰৰ কথাটো নুঠিলে এই প্ৰশ্নটো নুঠিলেহেঁতেন। প্ৰাপ্য টকাটো ২ মাহ ২৪ দিন পিচত দিয়া হৈছে। গতিকে বৰ বেচি পলম হৈছে বুলি নাভাবো। তাৰোপৰি মই কৈছো যে লেটাৰ তাৰ ক্ৰেডিট চিষ্টেম প্ৰৱৰ্ত্তন কৰাৰ ফলত পলম হৈছে।

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা—আয় কৰটো কোন তাৰিখৰ পৰা প্ৰযোজ্য হৈছে।

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্য মন্ত্ৰী)— এই কথাটো চাব লাগিব।

শ্ৰীমতী ৰেণুকাদেৱী বৰকটকী— মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে লেটাৰ অৱ ক্ৰেডিট চিষ্টেম প্ৰৱৰ্ত্তন কৰাৰ বাবে দেৰি হোৱা বুলি কৈছে। এই মানুহজনে পুৰস্কাৰ লাভ কৰা ২ মাহ ২৪ দিন পিচত পইচা খিনি পাইছে। এই দুমাহৰ ভিতৰত অসম চৰকাৰে আয়কৰৰ নীতি প্ৰয়োগ কৰিছে আৰু সেই নীতি অনুসৰি শতকৰা ৩৪.৫ টকা দিব লগা হৈছে। টিকেট জমা দিয়াৰ লগে লগে টকাটো দিয়া হলে এই আয়কৰ দিব নালাগিলহেঁতেন। মন্ত্ৰী মহোদয়ে নিজে স্বীকাৰ কৰিছে লেটাৰ অৱ ক্ৰেডিট চিষ্টেমৰ বাবে দেৰি হ'ল, এনে ক্ষেত্ৰত মানুহ জনৰ যি ক্ষতি হ'ল সেই ক্ষতি পুৰণ কৰিবনে ?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী)— আইনগত ভাবে যি বিধি আছে সেই মতে কথাটো বিবেচনা কৰিব লাগিব।

Re : RURAL WATER SUPPLY SCHEME

Shri Surendra Nath Das asked :

*363. Will the Minister, Health be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that a representation was made by the public of Barama to set up rural water supply scheme at Barama ?

(b) Whether it is a fact that a proposal has already been taken up by the Government ?

(c) If so, when the scheme will be implemented for supplying good drinking water to the people of that locality ?

Shri Chatrasing Teron (Minister, Health) replied :

363 (a)—Yes.

(b)—A proposal is yet to be formulated,

(c)—The scheme will be taken up if and when adequate fund is available.

শ্ৰীসুৰেন দাস খোৱা পানীৰ অভাৱত বৰমা আৰু আশে পাশে থকা বহুত ঠাইত ডিচেন্টেৰী আৰু ডায়েৰীয়া হোৱা কথাটো চৰকাৰে জানেনে ?

শ্ৰীছত্ৰসিং টেৰণ (মন্ত্ৰী, স্বাস্থ্যবিভাগ)—বৰমা অঞ্চলত খোৱা পানী অভাৱ আছে বুলি ভাবিয়েই এই আঁচনি লোৱা হৈছে ।

Re : ASSAM GOVERNMENT CONSTRUCTION CORPORATION

Shrimati Renuka Devi Barkataki asked :

*364. Will the Minister, P.W.D. be pleased to state—

(a) When the Assam Government Construction Corporation was incorporated and where is the Head Office of this Corporation ?

(b) Who is the Chairman of this Corporation ?

(c) What are the main functions of this Corporation and how the functions are discharged by the Corporation ?

(d) How many projects have so far been completed by this corporation and how many are yet to be completed ?

(e) Whether the Corporation has earned any profit or incurred any loss ?

(f) What is the total amount up-till-now invested in this Corporation ?

(g) Whether the service-condition of the employees of this Corporation is at par with that of the State Government ?

Dr. Lutfur Rahman (Minister, P.W.D.) replied :

364. (a)—The Assam Government Construction Corporation Limited was incorporated on the 24th of March, 1964. The Head Office is situated at

Rupanagar, Gauhati—5 at present.

(b) – Dr. Lutfur Rahman Minister, P. W. D., Assam is the present Chairman of the Board of Directors of the Corporation.

(c) – The object of the Corporation is to construct, execute, carryout, improve work, develop, administer, manage or control in Assam / elsewhere works and conveniences of all kinds. The objects are elaborately defined in the Memorandum of Association of the Assam Government Construction Corporation Limited. Most of the contract works are executed departmently. Some are done with collaboration with big firms and sometimes works are done through Sub-Contractors.

(d)—Thirty numbers of works are completed in all respects and 75 numbers of works are physically completed, but final settlement are yet to be made; 31 numbers of works are yet to be completed.

(e)—The Corporation earned profit during the years 1965-66, 1966-67 and 1967-68 and incurred losses during the years 1964-65, 1968-69, 1969-70 and 1970-71. The accounts of the corporation for the financial year 1971-72 is under compilation and financial result is not known at peresent.

(f)—The total investment so far made is Rs. 50,00,000

(Rupees fifty lakhs).

(g) – The service conditions of the employees of the Corporation are exactly at per with those of Government servants.

Smti. Renuka Devi Barkataki – Sir, the Minister has said that the Corporation has completed 30 works in all respects and 75 numbers of works are physically completed and 31 numbers of works are yet to be completed. Will the Minister tell us what are the main projects the Corporation has uptil now taken ?

Dr. Lutfur Rahman (Minister, P.W.D.)— Sir, it is a long list. I can read the names of the works.

Smti. Renuka Devi Barkataki— We want to know the name of big projects.

Dr. Lutfur Rahman (Minister, P.W.D.)— 1. Construction of Film Studio at Gauhati; (2) Construction of Overseas Flat at Gauhati; (3) Laboratory building Film Studio at Gauhati; (4) Matijuri Bridge (reconstruction) ; (5) Minor bridge on L.R. Road; (6) Lowaipoa Bridge L. R. Road; (7) Patherkandi Bridge; (8) Rukni Bridge; (9) Dismantling Matijuri Bridge, (10) Krishnai Bridge; (11) Deonai Bridge; (12) Bharalu Bridge; (13) Kumbhira Head Work; (14) Poamara Bridge; (15) Load testing of Matijuri Bridge; (16) Semi permanent Temporary accommodation S. S. Mornai,

(17) Residence of Principal & Admn. Officer building S. S. Mornai (18) Grade IV and other staff quarter at Goalpara. (19) Gandhi Mandap, Sarania, Gauhati. (20) Staff Quarter, Silchar Medical College Principal and Vice Principal; (21) Agricultural Hostel Building at Jorhat, (22) Cold Storage Building Khanapara; (23) Construction of Boys' Hostel, Silchar Medical College; (24) Cold Storage (extension) Khanapara; (25) Admn. Building Medical College, Gauhati; (26) Electrical Installation, Servant Shed, Medical College, Gauhati (27) R. C. C. Frame work of 800 beded Hospital, Gauhati Medical College etc. etc.

Smti. Renuka Devi Barkataki—Sir, may I know from the Minister whether the Construction Corporation has undertaken the construction of Gauhati Medical College at Narkasure hill top. Whether there was any defect in its construction ? If so, may I know whether any action has been taken against the officer who has given the site plan involving such a huge expenditure ?

Shri Lutfur Rahman (Minister, P.W.D.)—Sir, regarding the administrative building of the Medical College, Gauhati, AGCC is not the first party, it was the architect, who gave the site plan and AGCC undertook the construction.

Smt Renuka Devi Barkataki – Sir, whether the arc-

hitect was working under the Govt. or the P.W.D. or AGCC ?

Shri Lutfur Rahman (Minister, P.W.D.) – Sir, the Architect was engaged by the Health Department.

Shri Lila Bora—Sir, may I know whether the Govt. is aware the Assam Govt. Construction Corporation does not perform any construction by itself but gives sub-contracts for which it (the corporations) realises a fixed percetage by way of profit.

Shri Lutfur Rahman (Minister, P.W.D.) – Sir, it was not wholly correct ?

Shri Md. Umaruddin – Sir, Minister in charge P.W.D. said that he is the Chairman of the Board of Directors of the Construction Corporation. But on the other hand he is the Minister in charge P.W.D. Now, Sir, I want to know, while giving orders for construction through his officers on the other hand as deacswere of law. Corporation will become resposible for execution. Is it not administratively wrong from the point of publice policy ?

Shri Lutfur Rahman (Minister, P.W.D.) – I cannot say. But it is allowed by the memorandum of the organisation itself.

Shri Md. Umaruddin – Sir, is it not a fact that he is responsible for giving orders for contruct to through

his officers and again he is responsible, on the other hand to execute the said orders ? How can one personality take two contradictory forms of responsibility.

(Interruptions)

Shri Giasuddin Ahmed - Sir, from the statement of the Minister in charge of P. W. D. it appears that out of 106 projects only 27 were executed departmentally and the rest were done through contractors. I want to know whether legally the Construction Corporation is entitled to executive works through Sub-contractors, if so, what was that provision ?

Shri Lutfur Rahman (Minister, P.W.D.) - Sir, it is usally done.

Mr. Speaker - Can you point out any provision ?

Shri Lutfur Rahman (Minister, P.W.D.) - (Takes over the Mamorandum in hand) Sir, it is a long one and I can place a copy of the same on the table of the House.

Shri Dulal Chandra Barua - Sir, the Minister should not come with the wrong information. We have examined it. We found there was no provision under which this Corporation can give contract to the Sub-contractors. Is it not a fact that almost all the works under-

taken by the Corporation have been given to the Sub-contractor ?

Mr. Speaker – You should not repeat.

Shri Dulal Chandra Barua – Sir, I am repeating – not a single construction was done by the Corporation and almost all the works were given to the Sub-contractors.

Mr. Speaker – What are the exact provision ?

Shri Lutfur Rahman (Minister, P.W.D.) – Sir, I will lay down on the table.

Shri Giasuddin Ahmed – Sir, as I know, there is no such provision for the Corporation to give contract to others. So, if the Corporation gives any work to others that has been done absolutely illegally.

Shri Lutfur Rahman (Minister, P. W. D.) – Sir, I will definitely look into it.

Shri Premodhar Bora – Sir, may I know what is the paid up capital and what is the net production till today ?

Shri Lutfur Rahman (Minister, P. W. D.) – I am not sure regarding paid up capital and the shares which are held by Govt. (Shri Dulal Chandra Barua stood up.)

Mr. Speaker – What is the Govt. share ?

Shri Lutfur Rahman (Minister, P.W.D.) – Sir, all are Govt. shares. (Interruptions) It will be loss.

Shri Atul Chandra Saikia – Sir, may I know whether Government is considering a proposal for dissolution of the Corporation ? If so, what will happen to the employees of the Corporation ?

Shri Lutfur Rahman (Minister, P. W. D.) – Sir, the Government constituted a Committee and the Committee is examining it whether the Corporation has to be wound up, for which a Sub-Committee was formed and asked to submit a report. On the basis of the report we can only say whether we can wind up or we may improve the corporation later on. But on discussion it was found desirable that it should not be wound up, rather ways should be found out to improve the workings of the Corporation ?

Shri Dulal Chandra Barua – Sir, I want to know from the Hon'ble Minister whether the Government is aware of the fact that every time, the Public Accounts Committee recommended for reorganisation of the entire Corporation to achieve the desired goal ? If so, why Govt. did not take any steps on the recommendation of the Public Accounts Committee and by ignoring the recommendation incurred huge loss every year ?

Shri Lutfur Rahman (Minister, P. W. D.)– Sir, I am sorry, I am not aware of the recommendations of the PAC; But Govt- has already taken steps to reorganise the Corporation so that its working be improved.

বি ঃ জীয়াঢল নৈৰগতি নিয়ন্ত্ৰণৰ আঁচনি

শ্ৰীলীলাকান্ত দাসে সুধিছে :

*৩৬৫। মাননীয় বান নিয়ন্ত্ৰণ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে—

(ক) ধেমাজি মহকুমাৰ জীয়াঢল নৈৰ গতি নিয়ন্ত্ৰণৰ কাৰণে চৰকাৰে কেনে ধৰণৰ কাৰ্য্যকৰী ব্যৱস্থা হাতত লৈছে ?

(খ) জীয়াঢল নৈৰ মথাউৰি নিৰ্ম্মাণত বৰ্ত্তমানলৈকে কিমান টকা চৰকাৰে খৰচ কৰিছে আৰু সেইমতে ফলবতী হৈছেনে ?

শ্ৰীবিষ্ণু প্ৰসাদ (বান নিয়ন্ত্ৰণ বিভাগৰ ৰাজ্যিক মন্ত্ৰী)য়ে উত্তৰ দিছে—

৩৬৫। (ক)—জীয়াঢল নদী নিয়ন্ত্ৰণৰ আঁচনি যুগুত কৰিবৰ কাৰণে অধুসন্ধান আৰু জৰীপ চলাই থকা হৈছে।

(খ)— এতিয়ালৈকে ৩৩,৯৭,০০০ ০০ টকা (তেত্ৰিশ লাখ সাতানব্বৈ হাজাৰ) খৰচ হৈছে। নদীৰ সঘনাই গতি পৰিবৰ্তনৰ কাৰণে সম্পূৰ্ণৰূপে ফলবতী হোৱা নাই।

শ্ৰীলীলাকান্ত দাস – জীয়াঢল নৈৰ নলা খণ্ডৰ দুৰ্নীতিৰ সম্পৰ্কত অভিযোগ উত্থাপন কৰাত ২ বছৰমান আগতে চৰকাৰৰ এটা তদন্ত কমিচন পাতি দিয়া হৈছিল। সেই কমিচনে ৰিপোৰ্ট বা প্ৰতিবেদন দাখিল কৰিলেনে ?

শ্ৰীবিষ্ণুপ্ৰসাদ (ৰাজ্যিক মন্ত্ৰী)—জীয়াঢল সম্পৰ্কে তদন্ত ৰিপোৰ্ট দিয়া নাই।

শ্ৰীলীলাকান্ত দাস — এই প্ৰতিবেদন কিমান দিনৰ মূৰত চৰকাৰৰ ওচৰত দাখিল কৰিব আৰু সদনত প্ৰতিবেদন দাখিল কৰিবনে ?

শ্ৰীবিষ্ণু প্ৰসাদ (বাণিজ্যিক মন্ত্ৰী) — এই বিষয়ে তদন্ত কৰি চাম ।

Shri Mal Chandra Pegu – What was the time limit ? Whether there is any report against shri Narayan Goswami ?

শ্ৰীবিষ্ণু প্ৰসাদ (বাণিজ্যিক মন্ত্ৰী) – M/s FC&I etc এই বিষয়ে সকলো কাগজ–পত্ৰ চাব লাগিব ।

Mr. Speaker – The Question hence is over.

Re : EXCESS LAND OF TEA GARDENS

Shri Bijoy Krishna Handique asked :

*366. (a) Will the Minister, Revenue be pleased to state –

(a) Whether Government has taken over the excess land of tea gardens ?

(b) If so, what is the total acreage of such lands acquired so far ?

(c) If not, what are the reasons of this delay and what steps Government has taken or proposes to take to acquire such lands ?

Shri Paramananda Gogoi (Minister, Revenue) replied :

366. (a) and (b)—An area of 24,140 acres (approximately) of tea garden lands has so far been acquired under the Ceiling Act.

(c) – Does not arise.

Re : YARN DISTRIBUTION POLICY

*367. Will the Chief Minister be pleased to state –

(a) Whether it is a fact that Central Government decided to modify the yarn distribution policy to alleviate the sufferings of the weavers ?

(b) If so, whether any modyfication has already taken place and if not, whether State Government has received any suggestion ?

(c) Whether it is fact that a Central Government team of Officials has visited Assam to study the problems with regard to yarn ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) replied :

367. (a) & (b) – In March 1973 Government of India introduced a new Scheme for distribution of yarn at fixed price to actual users on the basis of allocations of yarn made to each State by the Textile Commissioner.

(c) – No such team has visited Assam so far within our knowledge.

Re : ASSAM AND MEGHALAYA STATE ROAD TRANSPORT CORPORATION

Shri Atul Chandra Saikia asked :

*368. Will the Minister, Transport be pleased to state –

(a) Whether of late, the Government has appointed an Enquiry Committee to enquire all aspects of the administration of the Assam and Meghalaya State Road Transport Corporation ?

(b) If so, whether the Enquiry Committee has submitted its Report ?

(c) If not, when the report will be submitted by the Enquiry Committee ?

Shri Harendra Nath Talukdar (Minister, Transport) replied :

363. (a) – The State Government with a view to satisfying itself as to whether the powers and duties of the Assam and Meghalaya States Road Transport Corporation are being exercised and performed properly, have ordered on 12th May 1972 an inquiry under the Road Transport Corporation Act, 19:0 into

the activities of the said Corporation.

(b)—An interim report has been submitted.

(c)—The Committee is expected to submit its final report by the 12th July, 1973.

Re : INTENSIVE EGG AND POULTRY PRODUCTION Cum-MARKETING CENTRE

Shri Dulal Chandra Khound asked :

*369. Will the Minister, Veterinary be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that an Intensive Egg and Poultry Production Cum-Marketing centre was established at Dibrugarh ?

(b) If so, whether it is a fact that accounts of the centre were audited and serious irregularities were detected ?

(c) If so, who was the drawing and disbursing authority of the centre ?

(d) The steps taken by Government regarding the irregularities detected by audit ?

Shri Joy Bhadra Hagjer (Minister, Veterinary) replied :

369. (a)—Yes.

(b)—Yes; some irregularities were pointed out.

(c)—The District Veterinary Officer and the Project Officer were the drawing and Disbursing Officers during the period covered covered by this Audit.

(d)—The Preliminary Audit objections were met by the officer concerned and the Final Audit Report is still awaited.

Re : ABHAYALESWARI MULTIPURPOSE AND HIGHER SECONDARY SCHOOL

Shri Ayodhya Ram Das asked :

*370. Will the Minister, Education be pleased to state—

(a) Whether Government is aware of the fact that no repair work had been undertaken in the Abhayaleswari Multipurpose and Higher Secondary School building since 1911 ?

(b) If so, the step taken so far by the Government to repair the School building ?

Shri Harendra Nath Talukdar (Minister, Education) replied—

370. (a)—Government have no information whether the school building is in need of repairing since 1911.

The School has been taken over under the grant-in-aid system since 1959 and the information now available with the Government is that it requires major repair.

(b)—No step could be taken by the Government as yet, in this matter for want of concrete proposal from the management of school.

Re : ISSUE OF RIGHT OF RECORDS

Shrimati Renuka Devi Barkataki asked :

*371. Will the Minister, Revenue be pleased to state—

(d) Whether the tenants (Adhiars) are given their right of records over their lands ?

(b) Whethe there is any opposition to issue right of records of tenants enjoying land more than three years ?

(c) Whether this right-of-records will be on individual basis ?

Shri Paramananda Gogoi (Minister, Revenue) replied :

371ꟹ (a)—Yes.

(b)—No opposition is yet received.

(c)—Yes, according to possession.

বি ঃ শিক্ষা নিয়োগৰ ক্ষেত্ৰত শিক্ষাগত অৰ্হতা

শ্ৰীবদন চন্দ্ৰ তালুকদাৰে সুধিছে–

*৩৭২। মাননীয় শিক্ষা বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে—

(ক) অসমৰ চৰকাৰী নিম্ন বুনিয়াদী আৰু উচ্চ বুনিয়াদী বিদ্যালয় সমূহত শিক্ষক নিয়োগৰ ক্ষেত্ৰত নিম্নতম শিক্ষাগত অৰ্হতা কিমান ধৰা হৈছে।

(খ) ৰাজ্যিক প্ৰাথমিক পৰিষদৰ আৰু চৰকাৰী উচ্চ আৰু নিম্ন বুনিয়াদী বিদ্যালয় সমূহৰ শিক্ষক নিয়োগৰ ক্ষেত্ৰত শিক্ষাগত অৰ্হতা একে ধৰণৰ নে পাৰ্থক্য আছে ?

(গ) যদি পাৰ্থক্য আছে তেনেহলে কেনে ধৰণৰ ?

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ (শিক্ষা মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে ঃ

৩৭২। (ক)—প্ৰৱেশিকা পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ।

(খ)—হয়, একে ধৰণৰ ?

(গ) - প্ৰশ্ন নুঠে।

Re : SCARCITY OF DRINKING WATER

Shri Surendra Nath Das asked :

*373. Will the Minister, Health be pleased to state—

(a) Whether it a fact that there is a great scarcity of good drinking water at Subankhata area in North Kamrup District ?

(b) Whether it is a fact that during the month of March and April people are to walk to the distance of 2 to 3 miles to carry water for their daily use ?

(c) If so, what steps have been taken so far by the Government in this regard ?

(d) Whether Government will take proper steps for implementation of Water Supply Scheme within this financial year ?

Shri Chatrasing Teron (MInister, Health) replied :

373. (a)—Yes, Sir.

(b)—Yes.

(c)—A Scheme has been sanctioned to instal a few tube wells in Subankhata Area.

(d)—The implementation of the scheme will depend on the availability of suitable drinking rig.

বি ঃ বানপানী পীড়িত সাহায্য কমিটি

শ্ৰীবদন চন্দ্ৰ তালুকদাৰে সুধিছে :

*৩৭৪। মাননীয় ৰাজহ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

(ক)—১৯৭২ চনৰ বানপানীৰ সময়ত অসম চৰকাৰে ৰাজ্যিক পৰ্য্যায়ত

বানপানী পীড়িত সাহায্য কমিটি এখন গঠন কৰিছিল নে ?

(খ)–যদি কৰিছিল এই কমিটিৰ বৈঠক এতিয়ালৈ কেইখন বহিছিল আৰু তাত কি কি সিদ্ধান্ত লোৱা হৈছিল ?

শ্ৰীপৰমানন্দ গগৈ (ৰাজহ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে ঃ

৩৭৪। (ক)–হয়। অকল বানপানী পীড়িতৰ কাৰণেই নহয় সকলো প্ৰাকৃতিক দুৰ্য্যোগৰ নিমিত্তে ৰাজ্যিক পৰ্য্যায়ত এখন সাহায্য কমিটি গঠন কৰা হৈছে।

(খ)—এতিয়ালৈকে এই কমিটিৰ এখনো বৈঠক বহা নাই।

Re : GENERAL MANAGER OF A. M. S. R. T. C.

Shri Atul Chandra Saikia asked :

*375. Will the Minister, Transport be pleased to state –

(a) Whether the General Manager of the Assam and Meghalaya State Road Transport Corporation is a part time Officer ?

(b) If so, whether Government is aware that is has hampered the smooth running of the Corporation ?

(c) What is the total amount drawn by the said General Manager of the Corporation as T.A. and D. A. for travelling between Shillong and Gauhati in the year 1972-73 ?

Shri Harendra Nath Talukdar (Minister, Transport) replied :

375. (a)—Yes.

(b) – Although it has not hampered running of the Corporation much the Government are considering appointment of a full-time General Manager.

(c)—Total amount drawn by Shri S. P. Hazarika, General Manager of the Corporation as T. A. and D. A. for his tours between Shillong and Gauhati during 1972-73 is Rs. 3,217.96p.

Re : COMPLAINTS AGAINST B. D.O.'s, PRESIDENTS AND SECRETARIES OF G. P.

Shrimati Renuka Devi Barkataki asked :

*376. Will the Minister, Agriculture be pleased to State :

(a) Whether Government has received any complaints from Public against B.D.O'.s, Presidents, Secretaries of G.P. etc., about misuse of seeds and fertilizers supplied to the cultivators under Rabi crops programme ?

(b) If so, what were those complaints and allegations ?

(c) What action Government has taken against those defaulting members of the Panchayts or officers of

the Blocks ?

(d) Whether it is a fact that a team of experts of Central Agriculture Department visited many of the Blocks and peronally attended to these complains ?

Shri Upendra Das (Minister, Agriculture) replied :

376. (a)—No such complaints have been received.

(b)—Does not arise.

(c)—Does not arise.

(d)—No team from Central Government has visited this State or any block for such an enquiry.

UNSTARRED

QUESTIONS AND ANSWERS

Re : ASSESSMENT OF FLOOD DAMAGES

Shri Ataur Rahman asked :

33. Will the Minister, P. W. D. be pleased to state—

(a) The amount of flood damages assessed in respect of the Barpeta Subdivision currently ?

(b) What is the amount sanctioned for restoration ?

(c) The restoration so far effected constituency-wise ?

Dr. Lutfur Rahman (Minister, P. W. D.) replied :

33.(a) – Rupees 14.05 lakhs for 1972-73.

(b)—Rupees 5.68 lakhs for 1972-73

(c) – The Executive Engineer spent the following amounts Constituency-wise during 1972-73 for restoration –

			Rs. p.
(1)	Chenga Constituency		83,311·00
(2)	Baghbar	,,	34,089·00
(3)	Barpeta	,,	7,903·00
(4)	Pattacharkuchi	,,	1,30,238·00
(5)	Bhabanipur	,,	1,00,019·00
(6)	Jania	,,	1,18,254·00
(7)	Sarukhetri	,,	79,528·00
(8)	Sorbhog	,,	14,658·00
			Total—5,68,000.00

Re : MILEAGE OF MOTORABLE ROADS IN BAGHBAR CONSTITUENCY

Shri Jalaluddin Ahmed asked :

34. Will the Minister, P.W.D. be pleassed to state :

What is the mileage of the motorable roads in the Baghbar Constituency after Indenpendence ?

Dr. Lutfur Rahman (Minister, P. W. D.) replied :

34. – 39·33 K. M.

Re : DEMAND FOR EXTENSION OF RAILWAY LINE

Shri Abdur Rahman Choudhury asked :

35. Will the Minister, Transport be pleased to state – Whether any demand has since been preferred to the Central Government by the Government of Assam for extending the :—

(a) Katakhal-Lalabazar Railway line to Mizoram ?

(b) Badarpur-Silchar Railway line upto Manipur Border ?

Shri Harendra Nath Talukdar (Minister, Transport) replied :

35—Yes.

VOTING ON DEMANDS FOR GRANTS

*Shri Chatrasing Teron (Minister, Health) – Mr. Speaker, Sir. Yesterday I tried to apprise the hon'ble

*Speech not corrected.

members regardinng the performance of the Health Department during the period from 1948 to 1973 and I have also tried to point out the inadequacy of health care institutions that are located in the midst of our rural population. In pursuance of the points raised by the hon'ble members regarding the sorry state of affairs and the conditions of the buildings I would like to say that we propose to take up the reconstruction of the old dilapidated buildings in a phased manner and so far as the buildings that cannot be taken up for reconstruction, to bring them to P.W.D. specifications, are concerned we propose to continue to maintain them by necessary repairs. Sir, last year for repair we had a provision of Rs.53,000/- and this entire amount has been spent. During the current year the allocation is about Rs. 2,50,000/- and I believe that this will be fully utilised and we will be able to achieve something in respect of repair of the buildings in bad shape. Sir, in taking up the reconstruction of the buildings we propose to approach the question in the manner that first preference is to be given to those buildings which are in extremely bad shape. The other point that was raised by the hon'ble members and which I also have elaborated, is regarding the availability of bed strength located in rural areas. Now from the figures that I have given yesterday, it appears that the bed strength is miserably poor. Thanks to the approach that has been taken by the Govt. of India that during the Fifth Five

Year Plan under the Minimum Needs Programme the Govt. of India has indicated to us to convert some of the primary health centres into 30 beded hospitals and the Govt. of India propose to allot Rs. 12 lakhs for each hospital. We proposed that we should be given 33 numbers of such health centres for conversion into 30 beded hospitals. If this entire project can be completed during the Fifth Five Year Plan then the additional bed strength that will be available in the rural areas will come to 990. So, Sir, I believe that with our endeavour and also with the help and guidance of the hon'ble members, we hope that we will be able to achieve this objective which is the crying need of the hour. But one thing I want to point out is that it all depends upon the achivement in respect of construction. Until and unless the construction of these buildings can be completed till then the question of functioning of these indoor hospitals with 30 beds will be difficult. For purposes of construction we have been continuing to depend upon the construction wing of the Government and we propose to continue to depend upon the same organisation. As regards the suggestion that why the Health Department should not go for an extensive and separate construction wing of its own, at the moment, Sir, since the Government's construction wing, the P.W.D. is there, we propose to continue

to depend upon them for the construction of the health buildings. On earlier occasions, Sir, I have mentioned that for purpose of taking care of the Health Department's buildings we have agreed to provide additional funds to the P.W.D. for the purpose of strengthening their organisation both at the implementation as well as at the planning level; that means at the Chief Engineer's level as well as the district level. It has been assured that after the bifurcation of the P.W.D. into Roads and Buildings branches for the purpose of Health Department buildings an exclusive cell will be provided both at the Chief Engineer's level as well as the district level, which is the implementing level. I believe that with this arrangement we may expect to achieve a greater speed then which has hitherto been done at a snail's pace. Sir, the next question that I want to deal with is regarding certain issues that has been raised by the hon'ble members regarding our medical colleges. Sir, as I have intimated on earlier occasions, and the Govt. has assured during the last session of the Assembly that the Govt. has already decided to construct the Gauhati Medical College at the foothill and for this necessary amount etc. has been earmarked and in the meantime Government in the Health Department issued administrative approval on the basis of rough estimate regarding the proposed building for amount of Rs. 3.40 crores and also for the purpose of converting half constructed buildings we

have accorded administrative approval of Rs. 51 lakhs and there we propose to accommodate about 400 students in the hostel particularly those who are studying in the non-clinical and para-clinical classes as they have got lesser relation with the hospital and the available students' hostel building that will be very near the hospital, we propose to convert them into hostel for the nurses. Sir, another point has been raised regarding the morgue in the Gauhati Medical College. I assure the hon'ble members that I will look into as to what can done regarding the removal of the dead bodies.

With regard to giving recognition to the Silchar Medical College, I would like to say that it is not yet the time to blame the Government for not getting recognition because inspection by the Indian Medical Council is coming and only after inspection they will decide whether to give recognition or not. Like the Hon'ble Members I also equally expect that probably the Indian Medical Council with give recognition to our Silchar Medical College and the students studying there will not in any way inconvenience our boys from appearing in the final examination. Now I propose to deal with certain issues that have been raised by the Hon'ble Members. Regarding supply of medicines and appliances to our hospitals and dispensaries, Hon'ble members have expressed great concern particularly about the inadequate supply of

medicines to our State dispensaries, Primary Health Centres Hospitals etc. I believe it will be helpful if I seek the indulgence of the Hon'ble Members to explain the position and try to appraise them about the difficulties confronted by the Health Department. During the current year's budget for purchase of medicines and appliances etc. the amount provided under the head 'Contingencies' both for 29 Medical and 30 Public Health is Rs. 216 lakhs. Under the head 'Contingency' we are required to incur expenditure not only for medicine and diet, but also for several other items like linen and hospital utensils, furniture, stationery, electric and telephone charges, fuel, casual employees, P.O.L., maintenance of vehicles, Dhobi charges etc. The allocation for 1973-74 under this head is Rs. 216 lakhs. Now, Sir, let me try to analyse our reqnirements. In September, 1972, we had appointed an Assessment Committee to assess the nature and items of medicines and appliances that should be provided to different categories of dispensaries and hospitals, and the Committeee after a good deal of deliberations came to certain conclusions taking into account the present market rate of medicine, suggested that for each Outdoor patient the expenditure available should be of the order of Rs. 2.50, and for each indoor patient per day the expenditure available should be Rs.4/-. If we take into account the number of outdoor and indoor patients that attended our dispensaries and hospitals during the year 1971

whose number is about 62,50,000 (Outdoor) and 1,69,779 (Indoor) and if we also take into account the number of indoor patients in terms of bed days (as one patient may remain for one month or so) the total bed days come to 16,56,250. Let us Now calculate it in terms of expenditure. If for the outdoor patients we calculate on the basis of Rs. 2.50 as recommended by the Assessment Committee then the total requirement for outdoor patients alone comes to roughly Rs. 156 lakhs. Again if we consider the cases of the indoor patients at the rate of Rs. 4/- per patient per diem for medicine alone the total expenditure comes to Rs. 67 lakhs. Thus the total expenditure for outdoor and indoor patients comes to Rs. 223 lakhs. This is the annual requirement for medicine alone. Our provision for contengency during the current year is Rs. 216 lakhs. I am trying to point our why Hon'ble Members have occassions to complain about the inadequate supply of medicine to our dispensaries and hospitals. Added to this shortfall...

Shri Premadhar Bora - Our complaint is that the amount that was sanctioned was even not properly utilised.

Shri Chatra Sing Teron (Minister, Health)— I have indicated the total number of patients treated, and I have also indicated the basis of calculation. On that basis of calculation the total requirement comes to Rs. 223 lakhs. I do not disagree with the Hon'ble Members that there may be some black sheep in the

Department who may be trying to misuse the medicines...

Shri Dulal Chandra Barua – Sir, on a point of clarification. We agree with the Minister when he says that we want a huge amount to meet the actual requirement of medicine, but the question is that the amount which has been sanctioned has not been properly utilised.

Shri Chatra Sing Teron (Minister, Health) – Sir, may I make a request. If I am allowed to continue without any interruption I shall be able to finish early. I am replying to the point raised by the Hon'ble Member from Charaibahi. I have already stated in reply to a question from the Hon'ble Member from Bihpuria that there may be some black sheep here and there, and when such cases are brought to our notice the Health Department does not fail to take action. Regarding diet, the present allocation is Rs. 2·50 per patient per day. Any Hon'ble Member can guess that in these days of rising prices this amount is quite inadequate. Even at that rate our annual requirement is Rs. 28,25,000/-. The Assessment Committee keeping in view the standard of diet to be supplied to the patients, has recommended Rs. 6/- per patient per day.

On that basis it comes to about Rs. 1.20 crores. This is the position relating to the requirements.

Hon. members have raised a question regarding the procedures of supplying the medicines to the hospitals and dispensaries. On earlier occasions also I have explained that the actual indents are given the consuming centres, if it is Civil Hospital then it is by the Civil Hospitals, if it is Dispensaries then by the dispensaries, if it is Primary Health Centres then it is by Primary Health Centres— there the doctors incharge used to send the indents to the Civil Surgeon and then the Civil Surgeon send it to the supplying farms and finally on receipt of a certificate the amount is paid by the Civil Surgeon. Now, fault is sought to be found regarding the Purchase Board. Yesterday I have said that the Purchase Board does not purchase at all. It only determined the items of medicines, rates of medicines and the firms from which the medicines can be obtained. I would like to apprise the hon. members that the Purchase Board before it decides it invites tenders and on the basis of the tenders the rates are usually accepted and therefore, I do not know whether there is any occasion for us to brand the Boardas 'Purchase Board being Purchased.' Sir, in the matter of placing orders for the medicines and other drugs we have made a little revision in our appoach. Previously the indents were given to the medical Stores Depot, but we have, since there was some inconvenience, given the preference of order as follows–

1. That the local manufacturers should be given

the first preference, that means, the items of medicines that were approved, if there any local manufacturer then he or they should be given the first preference, provided their names are also included in the list as approved firms.

2. The next is given to those firms whose headquarters are situated within the State but they do not manufacture but they are acting as agents.

3. The Third is those firms whose headquarters are not locally situated but they are intending to supply upto the requirement of the Health Deptt. and ;

4. The Last preference is given to the M. S. D. I think the hon. member from Hajo has rightly pointed out that M. S. D. does not pay Assam Finance Tax and for that consideration we have given them the last priority. They do not pay the Assam Finance Tax and also they charge 15% administrative charge. Their rates are also generally found to be higher with irregular and inadequate supply of medicines. On all these considerations we have revised the priority order, and placed them on the 4th category.

The next point is, yesterday in course of the discussion on my demand hon. member from Hajo has questioned about the necessity of the Purchase Board when the Govt. of India has fixed the prices

of different drugs. I think if I do not clarify the position I may be misunderstood. I believe that hon. members will permit some more time to clarify this point. Sir, the Govt. of India has fixed the maximum price at which the manufacturer can sell. Now, Govt. as a bulk purchaser and from the experience it show that the rates are usually 12 to 15% higher then what we are paying now. Therefore Sir, probably we felt that we should for inviting tenders – scrutinise them thoroughly and then determine the rates and then purchase. Sir, this explains the position why we are still we are inviting tenders when the prices are already fixed by the Govt. of India.

The next issue raised is regarding the effective utilisation of the hospitals and dispensaries the advisory council agree to be consulted for preparing indents is requied for the hospitals and dispesaries in the rural areas. Sir, we are quite anxious and quite alert to make the people in know of the items of medicines that be made available. I shall see to that and I shall alert the Civil Surgeon to keep an eye regarding the consultation with the Advisory Committees. Now, the other things that were raised about the training in B. Farma. Sir, I had explained the other day that we obtained three seats somewhere outside our State as there is no such institution in our State. But unfortunately the students are not continuing there. But even then we are taking steps with the Govt. of India to give

more seats in B. Farma course for our State. We are not immediately going to open an institution for B. Farma course in our State. Sir, hon. member from Charabari raised a point regarding the supply made to the Civil Surgeon Tezpur. The Farm is demanding payment without any supply of medicine. How, I have checked up the position and I have found that no such order has been issued either from the Sectt. or from the Directorate even to the effect that if the medicines have not been supplied, the payment will be instantly made. Even that was not made either verbally or written. No order has been issued.

Shri Dulal Chandra Barua— Sir, during which year ?

Shri Chatrasing Teron (Minister, Health)– Sir, I speaking about last 2 years. I do not know the date. If the Hon'ble Member furnish me the date, then I shall be glad to check it up. Then, Sir, I would like to point out one thing regarding the arrear bills. These arrear bills are sent to the A.G. for pre-audit and when the pre-audit is done by the A. G. then the bills are sent to the Civil Surgeon with a certificate that the pre-audit is over. Then only the Civil Surgeon can make payment. That is the general procedure to be followed. But it is not

that without the supply of medicines, payment is made.

Shri Dulal Chandra Barua – I am giving two dates for Minister's information. One is 24th April, 1972, and the other one is 17th March, 1973. This is about Tezpur payment without supplying medicines.

Shri Chatrasing Teron (Minister, Health)— Sir, by which firm ?

Shri Dulal Chandra Barua – Sir, by the same firm, the Rafiulla Brothers.

Shri Chatrasing Teron (Minister, Health)—Sir, yesterday, the Hon'ble member from Charaibahi Constituency has made certain allegations agasinst the said firm of Rafiulla Brothers. It has been alleged that it is a blacklisted firm and this fact has also been recorded in the Public Accounts Committee. Sir, I am neither inteligent nor sharp enough to go through the records of the Public Accounts Committee. Sir, I shall be glad to take neccessary action against this firm if the relevant portion of the Public Accounts Committee where this firm has been blacklisted is forwarded to me.

Shri Dulal Chandra Barua – Yes, Sir.

Shri Chatrasing Teron (Minister, Health)— Sir, so far as the information of the Health Deptt. is concerned, this particular firm is not in the blacklist group of the Health Deptt.

Shri Giasuddin Ahmed— Sir, may I asked one point to the Hon'ble Minister of Health ?

Mr. Speaker— Let the Minister reply. If you interruption this way, then the Minister cannot reply.

Shri Giasuddin Ahmed—Sir, that is not interruption. The Hon'ble Minister has stated that he is not intelligent nor sharp enough to go through the records of the Public Accounts Committee. But here the question of personal intellect does not arise as the Minister is not personally required to go through the report of the Public Accounts Committee. Sir, copies of the report of the Public Accounts Committee are furnished to the department concerned and the department should go through them. Will the Hon'ble Minister kindly ask the department to go through the report of the Public Accounts Committee and to find out whether they have raised any objections or not ?

Shri Chatrasing Teron (Minister, Health)— Sir, my point is that as we do not know anything about this particular firm, I will be glad to know the same from the relevant portion of the Public Accounts Committee.

Shri Dulal Chandra Barua— Sir, in the House itself the Hon'ble Minister has stated that this firm is a blacklisted firm and this was probably stated by the Minister during the last year, But later on the same firm was allowed to supply the medicines. Today, the Hon'ble Minister is stating that this is not a blacklisted firm and the department has got no information to this effect. Now, sir, which statement is to be accepted as correct-statement ? About the observation of the P.A.C. it is the duty of the Minister of the Deptt. to know what observations have been made by the P.A.C. relating to his department. More, so, what fascination Govt. have got to allow this particular firm to supply mdicines even though this is a blacklisted firm ? Whether the department cannot avoid this firm ? It is so indispensible ?

Shri Chatrasing Teron (Minister, Health)—Sir, nobody is indispensible in this world including myself and all others. Then, Sir, I would like to mention that according to the provision of the Drugs and Cosmetic Act licenses of storage of medicines are issued. If anybody violates the provision, he can be taken into task; licenses can be cancelled and case can be lodged in the Court. But in the absence of any such case, it is rather difficult for us to deal with the firm. Now, I would like to mention about the personal of the Health Deptt. Hon'ble Member Shri Barman has referred to the seniority list of the Doctors. So far

as the Govt. is concerned, we have published the final list of seniority or gradation on 8th of January, 1973. Sir, the gradation list is approved by the Cabinet only after the recommendation has been made by the A.P.S.C. The basis of fixing this gradation list is the entry into the service and also the record of good service etc. So, Sir, the gradation list has been fixed by the Govt. on 8th of January. Even after that if some representation comes, then Govt. also examine the case. Sir, it is true that though we are trying our best to make a comprehensive service of the Health Deptt. personnel, we are yet to achieve the desired objective. However, we hope to do so very soon. Now, I am coming to the next question of Family Planning. Sir, most of the Hon'ble Members have expressed concern regarding the growth of population as well as to the problems arising out of the growth of population.

Sir, compared to the all-India average, unfortunately the birth rate in our poor State happens to be a little on the higher side. It is like this : in the decade from 1941 to1951 all India average of birth rate was 40 and in Assam the birth rate was 47; in the period from 1951-1961 the all-India average was 42 whereas in Assam it was 49; in 1961-71 the birth rate in Assam was 42 whereas the all-India average was 38. So, this figure indicate that the birth rate in Assam is little on the higher side than the all-India average.

The other aspect is also there. The growth rate in Assam in 1951-71 is also on the higher side. Whereas the all-India average is 24.57 Assam's average is 34.37. So, it is true that population problem is a serious problem which has become a concern not only of our State, our country but the world as a whole. Because, it is apprehended that the growth of population might reach such a stage when the food produced would fail to meet the requirement of the whole population. Therefore, it is a concern of the entire world. Now, unfortunately in spite of the National objection in respect of family planning which wants to achieve 'zero' growth by 1980, in respect of implementation of the family planning programme, I must say Sir, we have not been able to come up to the mark. It is true that some performances have been there. Now, during the years 1969-70 to 1972-73, as many as 1,38,374 vasectomy cases have been performed, which has been described by experts like doctors as one of the most effective measures of birth control. Out of the total cases of vasectomy, that is, 1,38.374, performed up till 1973. in the year 1972-73, that is, last year, the performance has been of little significance, that is, 61,109. Now Sir, according this scheme birth prevented has been to the extent of 2,31,000 population. Yesterday, it has been suggested Sir, that in the implementation and also in the propaganda for family planning public leaders should be involved. I very

much welcome the suggestion and I will, through my participation in the discussion of the health budget, extend my appreciation to the hon'ble members for their help, assistance and moral support they have given to the implementation of the programme and I would request, and I have full confidence in the hon'ble members of this House as well as the public leaders outside that in future they will never be failing in responding to the call of the Nation as a whole.

(Shri Giassuddin Ahmed : example is better than precept)

Now Sir, certain matters have been raised regarding purchase of store, particularly, regarding purchase of Tarpaulin, blankets etc. Sir, all these articles for the family planning camps were purchased after inviting due tender and after due publication in the daily news papers and we specifically instructed the Secretariat and the Joint Director of Family Planning that not only he should accept the lowest rate but he should be satisfied that the standard of the articles of the lowest rate tender should be looked into and at the same time market rate should be verified. Accordingly he has taken all the steps and the lowest tender has been accepted. I feel Sir, if at this stage any enquiry is instituted whether it will serve any useful purpose.

Another question has been raised regarding the

delay in installing the Offset Press as well as abolition of the posts attached to the Offset Press. It is true Sir, these machinery were obtained from a Sweedish firm and after creating necessary accommodation the machinery were installed except the Camera, that means, the Offset Camera, because there was some complicacy in respect of installation of the Offset Press Camera. On earlier occasion we were in correspondence with the Government of India requesting them to send experts for the installation of the machinery, but infortunately the same was not available from the Government of India. As a result the installation has been delayed and as it has been frequently pointed out regarding the delay in bringing it to utility ultimately we thought that we might discontinue to maintain the posts attached to it and also to see when its installation is complete the question of appointment of press people is taken up.

Shri Dulal Chandra Barua—What about the staff ?

Shri Chatrasing Teron (Minister, Health)—Most of the staff has been absorbed in some other capacity in the Health Department against the equivallent posts. But unfortuntely in the absence of any equivallent post in the Health Department the Superintendent could not be absorbed. But non the less, personally I have been trying if the young boy could be absorbed some where in the organisation of the Government Press. That I am endeavouring.

Shri Dulal Chandra Barua—When does the Government expects the expert invited from the Government of India ?

Shri Chatrasing Teron (Minister) – The point is, previously we requested the Government of India to provide us with the expert who are in the know of the thing in the matter of installation of Offset Press and the Camera. Unfortunately the Government of India could not provide the expert. Ultimately we thought as we have obtain the Offset Press machine from a Sweedish firm, we should probably for inviting parties who are in the know of the things regarding instalation of such machines and I believe as soon as such parties are available we have already asked for it will be possible to instal the machineries.

Lastly, I come to the question of rural water supply for which the hon. Members have expressed great concern. Sir, I hope the hon. Members will agree that this rural water supply problem is really a gigantic one. I would like to enumerate and bring to the notice of the hon. Members the diversity of the problem and difficult nature of the task which the Public Health Engineering Organisation is required accomplish Sir, this Public Health Engineering Department came into existence in the year 1955-56. For the purpose of providing water supply in the rural areas the Department has divided the villages into three cate-

gories. The first category of villages is no-source village and the number of such villages is 2,509 with a population of 8,53,000; the second category is health hazard villages which are endemic to cholera and other water borne diseases and the number of such villages is 835 with a population of 4,22,00, and the third category of villages are those where the iron content in the water is very high and the number of such villages is 12,567 with a total population of 67,63,000. I have asked the Department to calculate our financial requirement to cover all these villages with drinking water supply schemes and they told me that to cover 15,910 villages with a population of 80.38 lakhs our financial requirement comes to about Rs. 80 crores. Against this background or our rural water supply problem let me analyse what was the available organisation and fund with us. From my calculation I have found that during the third Five-Year Plan the total allocation for water supply under the Public Health Engineer Department was Rs. 33 lakhs annually and during the Fourth Plan period it increased to Rs. 1 crore annually. The hon. Members will naturally be interested to know what this Department has been doing during the last 17 years of its existence. Sir, this question is asked not only by the hon. Members but also by our master in the villages. Sir, I cannot but admit that the performance of this Department has been rather on the low side. I have

already indicated the financial allocation and now I propose to deal with the performance of the Department of Public Health Engineering. Uptill to-day the Department has incurred an expenditure of Rs. 144 lakhs on rural water supply scheme, and till the beginning of the Fourth Five-year Plan the Department has dug 500 rig-wells and sunk 323 number of tube-wells with a projected population of 5,51,000. But I must admit that though our scheme was to cover 5,51,000 people, it has only meet the requirements of only 3 lakhs population. I may explain the reasons for it. Sir, many of the tubewells and ringwells provided by the Department during the First and Second Five-year Plans have gone out of order because their maintenance was the responsibility of Panchayat, and these were not maintained properly. Therefore, at present only 3 lakhs rural population have been covered with drinking water supply scheme.

So far as the urban areas are concerned, the Department has, uptill now, incurred an expenditure of Rs. 272 lakhs and we have been able to cover 1,88,000 population. We have so far executed 8 schemes covering a population of 1,88,000 though our idea was to cover 4,37,000 population. Some of the schemes are nearing completion and some are half done, and with an additional expenditure of Rs. 93.68 lakhs we shall be able to cater to the needs of 4,37,000 population.

Now, so far as rural water supply schemes are

concerned, we have got as many as 9 schemes in hand, and the Department has already incurred an expenditure of Rs. 67 lakhs covering 23 villages, with a projected population of 46,000. By incurring an additional expenditure of Rs. 21 lakhs all these schemes will be completed.

So far as the urban water supply schemes that are in progress are concerned, we have got 9 pipe water supply schemes with a projected population of 3.04 lakhs and 9 towns are proposed to be covered. The estimated expenditure is 284.91 lakhs and the expenditure incurred uptill now is Rs. 103.21 lakhs. These are some of the water supply schemes that the Public Health Engineering Department has undertaken. I must say that though this Department is in existence for the last 17 years, we have been able to cover only a very small portion of the total population with good drinking water supply.

Now, Sir, I would like to indicate the approach of this department to tackle the problem of providing good drinking water during the Fifth Five Year Plan. Sir, recently the Govt. of India under the minimum need programme wanted that schemes should be prepared and sent to them. 85 Nos. of schemes were prepared and sent to the Govt. of India at an estimated cost of Rs. 339·36 lakhs. As against that the Govt. of India has given 41 Nos of schemes with an

estimated expenditure of Rs. 268·43 lakhs. All these 41 Sanctioned schemes are now in the process and details are being prepared. As soon as these are ready they will be taken up for execution. Now, Sir, during the 5th Plan our approach is that we must cover 5 lakhs of population in the urban areas living in 25 towns and we must see to cover 6364 villages covering a population of 3·9 lakhs or say, 4 lakhs. Now, I will expect that the Hon'ble members will not abuse me of drawing up a very rosy picture about the future. I do not propose to draw a rosy picture nor I try to put a sense of optimism in the minds of the Hon'ble Members and the people. We have got our limitation. The department has got its limitation. It has to work through various hurdles and therefore it is not only the question of fund, it is not only the question of availability of fund that can do the magic of completing the water works projects. There are other inherent difficulties also. I shall be failing in my duty if I donot apprise the Hon'ble Members in regard to the hurdles or the difficulties which our department may have to encounter in course of implementation of these rural water supply schemes which are sought to be taken up during the Fifth Five Year Plan and for which 28 crores of rupees have been allotted during the Fifth Five Year Plan.

Sir, as I have already said, this organisation came into existence in the year 1955-56. And this depart-

ment was initially headed by persons who in many respects were not trained in respect of implementing water supply projects. Till very recently, till the other day, the divisions of this department were extremely big. It had only 4 divisions and there was none for the preparation of plans and designs at the headquarter. But because of the need for taking up the accelerated rural water supply programmes as advised by the Govt. of India we have in the meantime strengthened the Department and probably we will be required to extent it further. We have got 7 executive divisions and 17 subdivions and two more divisions are likely to be there for preparing plans and designs. The headquarters staff has also been strengthened.

Shri Premadhar Bora – What abou t North Lakhimpur ?

Shri Chatra Sing Teron (Minister) – It will be done in time. I have already said that the programme will be extended further.

Sir, the Hon'ble Members are aware that so far as the water supply schemes are concerned, every scheme is a little different than the other. It has not a set pattern as in construction of buildings. In water supply schemes, every scheme has to be tackled differntly because of the difference in the nature of source, in the nature of topography and all this. Therefore,

every details are to be looked into and I have no hesitation in admitting that bacause we had not taken so much of care in the past that we have suffered so much in many of the water supply projects. One of the greatest hurdles is the non-availability or shortage of materisals. In water supply schemes, 60 or 70% of the total expenditure is incurred only on materials like pipes, cements, iron rods etc. For the schemes which are already in hand and in the process of execution, I feel it will be helpful if I apprise the difficulties of the department to the Hon'ble members. Sir, for the schemes which are already in the process of execution we require and which are ready for execution we require pipeline of 8,81,852 metres length, cement—4,229 M. Tonnes and steel about 2924 M. Tonnes but most unfortunately, the materials, inspite of the fact that orders have been placed have not raceived them and a day passes is a day delayed in the execution of this most essential water supply programme. Today we find that the total length of pipe which are available with the department is only 2,52,152 metres against the requirement of 8,81,852 metres; cement 100 M. T. is with the deptt. and 300 M. T. of iron rod is with the department. I am pointing this out for the information of the Hon'ble Members because I do not want to raise a sense of optimism in the minds of the Hon'ble Members. Now, Sir, I have already enunciated about the proposals that we are proposing to take up during the

Fifth Five Year Plan. If all these schemes are to be executed then collection of materials will pose a very severy problem and for the purpose of effective planing we have asked the department to calculate accurately so that we can move heaven and earth and the metarials are collected in order to implement our water supply programme.

Our total requirements of pipes on the basis of projected programme of the Fifth Five Year Plan is 71 lakhs 10 thousand metres. In the same way, the cement necessary for us is 82,000 matric tons and similarly, our steel requirement is about 22,000 matric tons and the total expenditure on the basis of the present market rate of all these materials is about 16.78 crores. These are our requirements. I am glad that the Hon'ble members have given me this opportunity to point out these hardles the Public Health Engineering Deptt. is required to overcome in course of implementing the Fifth Five Year Plan water supply programme. Sir, I have said that so far rural water supply programme is concerned, there were 5 ring-well and most of them are out of order for which we have to appoint a Committee in the year 1968. The Committee has sumitted its report and it is examined by the Government and accepted and on the basis of the recommendation of the Committee the Government has decided that all the water supply programmes, i.e. pipe water, tube-well and the ring well

schemes – that were executed, maintenance for future should be looked after by the Public Health Engineering Deptt. It is by this way we expect that atleast we will continue to supply water to our population. I think, Sir, so far water supply schemes are concerned in many of the places these are quite, I feel, identical, and all these are done on the basis of loan schemes and it will depend on the availability of the Municipality as well as availability of funds for the planned schemes. But none the less some of the water supply schemes of urban areas we are naturally going to take necessary action on it. One point the Hon'ble Member from Saraibahi raid a point regarding surrender of money for the Family Planning Programme. I Sir, there has been some surrender of money. It is a fact. Of course, the amount is not available with me. But I think, some thing is available during 1972-73. For construction alone we have had to surrender about 90 percent of the total amount and the constructions were not come out. In regard to sterilisation, because the incentive money, which was referred to by the Hon'ble members and on which there are demands that incentive money should be more to attract more people on family planning. On that account, because of our performances considerable amount of money had to be surrendered as the target for which some money was allotted could not be attained. Sir, lastly, I have no other

words to express it and at the same time it is not because of my inability to cover all the points that are raised by the Hon'ble members, Sir, yesterday I have indicated about the difficulties, which the Department is confronting or which the department is required to face. The Health Deptt. and the Minister for Health have been criticised. I have already analysed the position yesterday. I am afraid Sir, with this present rate it will require much more time to achieve our target and with the delay of time, whoever may be the Health Minister, either I or somebody else, there will be the same and identical hardles that will have to be faced. So, Sir, I am afraid, we may be required to face the identical explanation in future also. Lastly I thank all the Hon'ble members who have participated in the discussion and I believe, I shall take into account all their criticism. Lastly, I thank you for kindly giving me this considerable amount of time and I would request them to withdraw their cut motion so that we can achieve this difficult task.

Shri Premodhar Bora— Sir, one point of clarification. The point I want to know is the reasons for not achieving the Fourth Plan target. We could construct only 18 Primary Health Centres the target of which was 50, we could provide beds for 150 while the target was 462; beds in urban areas found 200, target was 1350. We could construct 9 dispensaries

in place of the target 11 (in rural areas). We could construct none in the urban areas hospital while the target was 4. I want to know what are the reasons for not achieving the Fourth Plan target.

Shri Chatra Sing Teron (Minister, Health)— Sir, in course of my reply, I have already explained that we are facing considerable amouut of difficulties in respect of constructions, and it is one of the biggest concern of the Health Departmant. My Hon'ble friend the Mininster of P.W.D. also told that we have to face considerable difficulties in construction works.

শ্ৰীকবীৰ চন্দ্ৰ ৰায় প্ৰধানী— দীৰ্ঘ দিনৰ বাবে মন্ত্ৰীত্বত থকাৰ কাৰণে তেখেতে আমাক মিঠা মিঠা মাতেৰে সন্তুষ্ট কৰিবলৈ বিচাৰিছে, মিঠা মাতেৰে মন সন্তুষ্ট হব পাৰে কিন্তু বেমাৰ ভাল কৰিব নোৱাৰে। এটা কথা মই কব বিচাৰিছো চৰকাৰে ষ্টেট ডিচপেনচাৰী গাঁৱে গাঁৱে পাতিব তাৰ পাচত হেল্‌ঠ ইউনিট লগে লগে চাব-চেণ্টাৰ আৰু তাৰ পিচত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰা আহিছে যে গাঁৱৰ প্ৰতি হস্পিতালত ৩০খন বেড ৰখাৰ ব্যৱস্থা কৰিব আৰু ১০ হাজাৰ জনসংখ্যাৰ মাজত এখন হস্পিতাল হব। কিন্তু আজি প্ৰকৃততে আমি কি দেখিছো। আমাৰ পুৰণি ঘৰ-দুৱাৰবোৰ ভাঙি-চিঙি উৰলি গৈছে আৰু আজি যিটো হস্পিতালৰ ৰাউজি পিকচাৰ দিছে সেইটো মিঠা মাতেৰে ব্যৱস্থা কৰিব নে চিকিৎসাৰ সু-ব্যৱস্থা কৰিব।

শ্ৰীচত্ৰসিং টেৰণ (মন্ত্ৰী, স্বাস্থ্য বিভাগ)— আমাৰ দুটা দৰকাৰী কথা আছে, সেইটো হল আমি আজি মেডিকেল কলেজকো উলাই কৰিব নোৱাৰো, চিভিল হস্পিতালকো উলাই কৰিব নোৱাৰো, ষ্টেট ডিচপেনচাৰীকো উলাই কৰিব নোৱাৰো, কাকোৱেই উলাই কৰিব

নোৱাৰো, আমাৰ মাননীয় সদস্য সকলে যিবিলাক কথাৰ অৱতাৰণা কৰিছে সেই বিলাকত মই একমত, ৩০ বেডেদ হস্পিতালৰ গাঁওবিলাকত পতাৰ বিষয়ে চিন্তা কৰা হৈছে আৰু যিবিলাক ঘৰ-দুৱাৰ হস্পিতালৰ আছে সেইবিলাক 'ফেইজদ ওৱেইত' ৰিকন্সট্ৰাকশ্যন কৰিব লাগিব আৰু উন্নত কৰিব লাগিব ।

Shri Renuka Devi Barkataki— Mr. Speaker, Sir, I did not interfere when the Minister was speaking. The Minister has given us the detailed figures of the achievement of the department but the fact remains that the performance of the department is not up to the mark. He has raised some very important point and I have also brought some very serious allegations against the department. Anyway, when the Minister has not come forward with the reply to the allegations I think the Minister is not in a position to reply I do not insist on that because I do not want to open the wounds. The Minister said that the seniority list of the doctors have been completed. May I know whether the Minister knows how many final lists of the officers have been completed from his department ? This is the list. This department has issued 3 or 4 final lists. Number one on 22nd December – 'final'. That was again revised on 4th January. All these lists are published in the name of the Governor of Assam. 'The Governor of Assam is pleased to publish the interse seniority list of the Gazetted Medical Officers of the amalgamated set up of the Medical and Public

Health Department as in the order given below. Another thing 'the Governor of Assam is pleased further to decide that, excepting in the cases of those doctors against whom the remarks 'provisional' and 'subject' to review' has been indicated, the interse seniority list should be treated as 'final'. Final within inverted comas. Yesterday I had read out one of the notices of the Secretary where he has asked the doctors to compile and furnish their service history so that the Government can compile another seniority list of the officers. Sir, it is the epitome of efficiency of the department. He is keeping two IAS officers in the department and even after 25 years they could not furnish the seniority list of the officers. These doctors are the permanent employees of the Government; even then his deptt. has failed to come up with the final seniority list. May I know whether he knows that these final lists are coming out one after another from his department and how many such lists are expected to come.

Shri Chatrasing Teron (Minister, Health)— Provisional final lists were published againsts which representations were received and revision of the list was made taking into consideration all the grounds claimed in them and the date of entry into service of the doctors. So for the purpose of the Govt. the list which was published on 8th January, 1973 is final.

Smti. Renuka Devi Barkataki— The other one is semi-final !

ডঃ শ্ৰীৰবীন গোস্বামী—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা এটা স্পষ্টীকৰণ বিচাৰিছো যে, এই শিতানত দিয়া টকাৰ শতকৰা ৯০ ভাগ টকাই খৰছ কৰিব নোৱাৰি চৰকাৰে ওলোটাই দিয়ে। মই মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা এইটো জানিব খুজিছো যে, এই বিষয় গত কথাটোত ওলোটাই পথোৱা টকাৰ পৰিমাণ ৪ কোটি টকা হয় নেকি ?

শ্ৰীছত্ৰসিং টেৰণ (মন্ত্ৰী)—অধ্যক্ষ মহোদয়, ৫০ লাখৰ ভিতৰত 'কনষ্ট্ৰাক-চনত ৫ লাখ টকা খৰছ কৰিব পাৰিছো ।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা— অধ্যক্ষ মহোদয়, আমি জনাত প্ৰায় ৭ কোটি টকা ভাৰত চৰকাৰক ওভোটাই দিব লগা হৈছে সেই টকাটো খৰছ কৰিব নোৱাৰি । এনে ক্ষেত্ৰত মন্ত্ৰী মহোদয়ে কোনো টকা খৰছ নকৰাকৈয়ে কেনেকৈ কব পাৰে যে, 'পৰিয়াল-পৰিকল্পনা' আঁচনি আমাৰ সফল হৈছে ? দ্বিতীয়তে, 'অল ইণ্ডিয়া মেডিকেল কাউন্সিল'ৰ নিৰ্দেশ এটা আছে জিলা বা মহকুমাৰ ভিত্তিত যি বিলাক ডাক্তৰ নিয়োগ কৰা হব তাৰ ভিতৰত 'মেডিচিন' আৰু ই এণ্ট টিত অভিজ্ঞ লোকক নিয়োগ কৰাৰ এটা পৰামৰ্শ আছে যিটো পৰামৰ্শ আমাৰ চৰকাৰেও অনুমোদন কৰিছে । কিন্তু মই এইটো জানিবলৈ বিচাৰিছো যে, সেইমতে আমাৰ কাম বিলাক কিয় কৰিব পৰা হোৱা নাই ।

শ্ৰীছত্ৰসিং টেৰণ (মন্ত্ৰী, স্বাস্থ্য বিভাগ)— অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় সদস্য জনে কোৱা কথা মই অস্বীকাৰ নকৰো আৰু যিখিনি কথা তেখেতে আঙুলিয়াই দিছে সেইখিনি 'ৰেক্টিফাই' কৰিবৰ কাৰণে মই চেষ্টা কৰিম আৰু ফলপ্ৰসূ হোৱাৰ কাৰণেও চেষ্টা কৰিম । তাৰ পিছত 'চাৰেণ্ডা'ৰ সম্পৰ্কত কও যে, ভেক্সিনেশ্বন'ৰ ক্ষেত্ৰত যোৱা বছৰ বহুত কাম হৈছে । যোৱা বছৰত প্ৰায় ৬১ হেজাৰ টকাৰ কাম কৰা হৈছে ।

Mr. Speaker – Are you withdrawing your cut motions ?

(Voices : No Sir)

Mr. Speaker – I put the cut motion. That the total provision on Rs. 5,44,24,300 under Grant No. 26, Major head '29-Medical' at pages 170-189 of the Budget, be reduced to Re. 1, i.e. the amount of the whole grant of Rs. 5,44,24,300, do stand reduced to Re. 1.

(The House divided)

Mr. Speaker—The result of the Division :

Ayes—15

Noes—54

The Cut Motion is lost.

The Motion is that a sum of Rs. 4,07,67,000 be granted to the Minister-in-charge to complete the sum of Rs. 5,44,24,300 necessary to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st March 1974 for the administration of the head "29-Medical."

The motion is passed. Grant is passed.

Now I put the other cut motion : That the total provision of Rs. 2,08,97,000 under Grant No. 27, Major head "30-Public Health—I– Public Health" at pages 190 203 of the Budget, be reduced to Re. 1/-i. e. the amount of

the whole grant of Rs. 2,08,97,000 do stand reduced to Re. 1.

(The Cut Motion is lost)

(The motion is passed. Grant is passed)

There is another cut motion : That the total provision of Rs. 2,08,97,000 under Grant No. 27, Major Head "30-Public Health-I-Public Health" at pages 190-203 of the Budget, be reduced to Rs. 100 i. e. the amount of the whole grant of Rs. 2,08,97,000 do stand reduced to Rs. 100.

(The cut motion is lost)

I now put the main motion : That a sum of Rs. 1,50,43,600 be granted to the Minister-in-charge to complete the sum of Rs. 2,08,97,000 necessary to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st March, 1974 for the administration of the head "30-Public Health-I-Public Health."

(The motion is passed. Grant is passed)

I put the next cut motion : That the total provision of Rs. 4,14,97,100 under Grant No. 28, Major head "30-Public Health-II-Public-Health Engineering" at page 204 of the Budget be reduced to Re. 1 i. e. the amount of the whole grant of Rs. 4,14,97,100 do stand reduced to Re. 1.

(The cut motion is lost)

Now I put the main motion : That a sum of Rs. 3,22,79,600 be granted to the Minister-in-charge to complete the sum of Rs. 4,14,97,100 necessary to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st March, 1974 for the administration of the head "30-Public Health-II-Public Health Engineering."

(The motion is passed. Grant is passed)

Then I put the next cut motion : That the total provision of Rs. 2,22,38,000 under grant No. 29, Major head "30-A-Family Planning" at page 205 of the budget, be reduced to Re. 1 i. e. the amount of the of whole grant of Rs. 2,22,38,000 do stand reduced to Re. 1.

(The cut motion is lost)

I now put the main Motion : That a sum of Rs. 1,66,83,500 be granted to the Minister-in-charge to complete the sum of Rs. 2,22,38,000 necessary to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st March, 1974 for the administration of the head "30-A-Family Planning."

(The motion is passed. Grant is passed)

The House stands adjourned till 2.10 P.M.

(Reassembled at 2.10 P.M. with Mr. Deputy Speaker in the Chair).

Mr. Deputy Speaker – Now, grant No. 24.

Shri Harendranath Talukdar (Minister, Transport)— Sir, on the recommendation of the Governor of Assam I beg to move Grant No. 24.

Shri Dulal Chandra Barua – There is a suggestion that the Grant Nos. 24, 25, 71 and 97 may be taken together.

Shri Harendranath Talukdar (Minister, Transport) – Sir, on the recommendation of the Governor of Assam I beg to move Grant Nos. 24, 25, 71 and 97.

Mr. Deputy Speaker— The question is that a sum of Rs. 27,00,84,100 be granted to the Minister in charge to complete the sum of Rs. 34,53,95,200 necessary to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st March, 1974 for the administration of the head "28-Education-I-General Educations."

(ii) That a sum of Rs. 66,02,600 be granted to the Minister incharge to complete the sum of Rs.85,24,000 necessary to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st March, 1974 for the administration of the head "28-Education-II-Technical Education."

(iii) That a sum of Rs. 2,25,000 be granted to the Minister incharge to complete the sum of Rs. 3,00,000 necessary to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st March, 1974 for the administration of the head "71-Miscellaneous-VI-Advanced Technical Training and Scholarships, etc."

(iv) That sum of Rs. 6,40,000 be granted to the Minister incharge to complete the sum of Rs. 7,25,000 necesssary to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st March, 1974 for the administration of the head "Q-Loans and Advances, etc.-VIII-Education Loans."

Shri Premadhar Bora— Sir, I beg to move the cut motions together on Demand Nos. 24, 25, 71 and 97.

মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, শিক্ষাৰ শিতানত যি মঞ্জুৰী দাবী উত্থাপন কৰিছে এই দাবীৰ ওপৰত মই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাব আগ বঢ়াই চৰকাৰৰ বৰ্ত্তমান শিক্ষা নীতিৰ কেইটামান আশুৱাহ দেখুৱাই দিবলৈ মই ঠিয় হৈছো। আমাৰ বৰ্ত্তমান যি শিক্ষা নীতি চলি আছে এইটো চানক্যৰ ভাষাত কবলৈ গলে—

"উত্তমং প্ৰণিপাতেন্ স্নুচং ভেদেন যোজয়েৎ নীচম্ অংলদানেন সমশক্তিঃ পৰাক্ৰমৈঃ।

আমাৰ চৰকাৰৰ বৰ্ত্তমান শিক্ষানীতি হৈছে খেনোক দেখি ৰান্ধে বাঢ়ে খেনোক দেখি ডুৱাৰ বান্ধে।

মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, প্ৰাইমাৰী শিক্ষাৰ শিতানত যিটো টকা ধৰা হৈছে তাৰ টোটেলত ভুল হৈছে। চৰকাৰী প্ৰাইমাৰী স্কুলৰ কাৰণে ৯৩,০৪৯০০ নন গভমেণ্টৰ কাৰণে ৫৫ হাজাৰ, গ্ৰ্যাণ্টৰ দি লোকেল বডিজ ফৰ প্ৰাইমাৰী এডুকেচন ৫ হাজাৰ, ষ্টেট এলিমেণ্টাৰী এডুকেচন বৰ্ড ১১৩৬২৮০০ ইয়াৰ টোটেল হ'ব লাগে ১২,২১,৯৭৯০০। কিন্তু ইয়াত দেখুৱাইছে ১১২৯৯২৯০০। সেই কাৰণে উপাধ্যক্ষ মহোদয়, শিক্ষাৰ শিতানত ৩৪ কোটি ৫৩ লাখ ৯৫ হাজাৰ ২০০ দাবী উত্থাপন কৰিছে কিন্তু টোটেলত ৩৩ কোটি ৬৩ লাখ দেখুৱাই ভুল কৰিছে। এই বিলাক সাধাৰণ ভুলৰ পৰা জানিব পাৰি আমাৰ শিক্ষা বিভাগটো কেনেকৈ চলিছে। বাজেটখন চাই এই কেইটা বিষয়ত টকা বিতৰণ কৰা হৈছে সেই কেইটা বিষয়ত মই কিছু কথা ডাঙি ধৰিব খুজিছো। বিশ্ববিদ্যালয়ৰ শিক্ষাৰ কাৰণে ২ কোটি ৬৮ লাখ ৬৭২০০, আৰু চেকেণ্ডাৰী এডুকেচনত ৭ কোটি ৬০ লাখ ৪৯০০ আৰু প্ৰাইমাৰী এডুকেচনত ১২ কোটি ২৯ লাখ ৯৩৯০০। এতিয়া যদি আমি এই কথা অনুধাৱন কৰি চাওঁ আমি দেখিবলৈ পাম যে মুটামুটি ভাৱে কলেজ শিক্ষাৰ কাৰণে প্ৰায় ৪০ হাজাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী উপকৃত হৈছে। চেকেণ্ডাৰী এডুকেচনত ৭ লাখ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী উপকৃত হৈছে আৰু প্ৰাইমাৰী এডুকেচনত ১৪ লাখ গাঁৱৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ কাৰণে ১২ কোটি ২৯ লাখ ৯২,৯০০ টকা খৰচ কৰিছে। এতিয়া বিশ্ববিদ্যালয় আৰু কলেজৰ শিক্ষাত দেখা যায় জনমূৰী ৫৩৮ টকা। চেকেণ্ডাৰী এডুকেচনত ১০৯ টকা আৰু প্ৰাইমাৰী এডুকেচনত ৮৭ টকা দিয়া হৈছে। এয়ে প্ৰমাণ কৰে যে চৰকাৰে প্ৰাইমাৰী শিক্ষাৰ কাৰণে কম জোৰ দিছে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আপুনি জানে যে এটা শিক্ষা নীতিৰ স্থায়িত্ব আহিবৰ কাৰণে তাৰ ভেটিটোও মজবুত হ'ব লাগে। আমাৰ আজি যি শিক্ষা নীতি চৰকাৰে লৈছে তাৰ দৃঢ়তা ক'ত? —বিশ্ববিদ্যালয় স্তৰত নে, মাধ্যমিক স্তৰত নে, নাই প্ৰাথমিক স্তৰত? যদি প্ৰাথমিক স্তৰত হয় তেন্তে প্ৰাথমিক স্তৰৰ পৰ্যায়টো সুদৃঢ় কৰিব লাগে আৰু সেই স্তৰত অধিক টকা খৰচ কৰিব লাগে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, শিক্ষা বিষয়টো আজি আলোচনা কৰিবলৈ যাওঁতে বিশ্ববিখ্যাত পুণাৰ মদেললৈ মনত পৰে। আজি আমাৰ যি শিক্ষানীতি হৈছে সেই শিক্ষানীতিৰ উদ্দেশ্য, উত্‌সাহ আৰু ফলাফল কি? আমাৰ ভাৰতৰ শিক্ষা নীতি হৈছে পৰীক্ষা মুখী। পৰীক্ষাৰ কাৰণেই আমাৰ অনেক লৰা-ছোৱালী ভয়ত পেপুৱা লাগে। পাঠ্যপুথি ঘনাই সলনি হোৱাৰ ফলত আমাৰ শিক্ষকসকলৰ উত্‌সাহ—উদ্দীপনা নাইকীয়া হৈ পৰে আৰু তেওঁলোক হৈ পৰে প্ৰাণহীন।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, স্বাধীন দেশ এখনৰ শিক্ষানীতি যি দৰে হব লাগিছিল আজি সেইদৰে হোৱা নাই। ইয়াৰ এইটোৱেই প্ৰমাণ হয় যে যদিও আমাৰ দেশ স্বাধীন হল, আমাৰ শিক্ষানীতি পৰাধীন হৈয়েই থাকিল। এক কথাত কবলৈ গলে শিক্ষা নীতিত পৰাধীন মনোবৃত্তি হয়েই থাকিল। মই শিক্ষামন্ত্ৰী মহোদয়ক আহ্বান জনাও যেন স্বাধীন দেশৰ শিক্ষা নীতি মুকলি মুৰীয়াকৈ স্বাধীন চিন্তা ধাৰাৰে পৰিবৰ্তন কৰক। সাংবিধানিক মতে আমাৰ শিক্ষা বিষয়টো হৈছে ৰাজ্যিক চৰকাৰৰ বিষয়। ৰাজ্যিক চৰকাৰে ৰাজ্যখনৰ চাহিদালৈ লক্ষ্য কৰি গঠনমূলক দৃষ্টিভঙ্গীৰে শিক্ষা বিভাগটো পৰিচালিত কৰি আমাৰ কণ কণ লৰা-ছোৱালীয়ে যাতে স্বাধীন দেশৰ মুকলি বতাহত থাকি, স্বাধীনভাৱে চিন্তা কৰি তেওঁলোকৰ জীৱনৰ পূৰ্ণতা লাভ কৰিব পাৰে তালৈ যেন লক্ষ্য কৰে। কিন্তু উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমি বাস্তৱত কি দেখিছো? আপুনি জানে আজি আমাৰ ৰাজ্যৰ শিক্ষা বিষয়ত সংকটে দেখা দিছে। এই সংকটৰ কেৰোণটো যদি আমি চাওঁ তেন্তে আমি দেখো যে আমাৰ ভিক্ষা মন্ত্ৰীয়ে শিক্ষাৰ যি বৈপ্লবিক পৰিবৰ্তন আনিছে তাৰেই ই একমাত্ৰ ফল। আমাৰ শিক্ষা নীতিত যি বৈপ্লবিক পৰিবৰ্তন হৈছে তাৰ একো একোটা দিশ আছে। এই দিশ কেইটাৰ দুই এটাৰ বিষয়ে মই উল্লেখ কৰিব খোজো।

হঠাৎ আমাৰ শিক্ষাবিভাগে সিদ্ধান্ত কৰিলে যে আমাৰ প্ৰাইমেৰী পৰ্য্যায়টো ৬ বছৰ মানৰ পৰা কৰা হওক। এই নিয়ম কৰাৰ ফলত

গাৱঁলীয়া লৰা-ছোৱালীৰ মাক-বাপেকৰ যিটো সুবিধা আছিল সেইটো নোহোৱা হল। গাওঁ অঞ্চলৰ লৰা-ছোৱালীৰ মাক–বাপেকে সাধাৰণতে স্কুলতে নিজৰ কণ কণ লৰা-ছোৱালী কেইটাক থৈ পথাৰ সমাৰ কৰিবলৈ যাব পাৰিছিল, কিন্তু আজি ছ বছৰীয়া কৰাৰ ফলত সেইটো সুবিধাৰ পৰা তেওঁলোক বঞ্চিত হব। ছবছৰৰ আগলৈকে আমাৰ গাওঁৰ লৰা-ছোৱালীয়ে কি কৰিব। নগৰীয়া লৰা-ছোৱালীৰ মাক বাপেকে হয়তো টিউচন দি ঘৰতে লৰা-ছোৱালীক শিক্ষা দিয়াই ছবছৰ বয়সত স্কুলত ভৰ্তি কৰাব, কিন্তু গাওঁৰ লৰা-ছোৱালীবিলাকে সেই সময় ছোৱাৰ ভিতৰত গৰু ৰখীয়া হৈ আৰু বৰশী বাই নাইবা হালোৱা হৈ কটাব লাগিব, কাৰণ তেওঁলোকৰ মাক-বাপেকে ঘৰুৱা শিক্ষক ধৰি ঘৰতে পঢ়াব ব্যৱস্থা কৰিব নোৱাৰে। মই আগতেই কৈ আহিছো যে—"উত্তমং প্ৰণিপাতেন"। যিহেতুকে প্ৰি প্ৰাইমেৰী স্কুল খোলা নহল যি স্থলত গাওঁ অঞ্চলৰ মাক-বাপেকে টকা পইচা খৰচ কৰি নিজৰ লৰাক ঘৰতে শিক্ষাদান দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব নোৱাৰে তেনে ঘৰত এই লৰা-ছোৱালী বিলাকৰ বাবে কি ব্যৱস্থা চৰকাৰে কৰিলে? ফলত ঘৰত নপঢ়াকৈ ছবছৰ সম্পূৰ্ণ কৰাৰ পিচত তেওঁলোকে যেতিয়া ক্লাচ ওৱানত নাম ভৰ্তি কৰিব তেতিয়া ঘৰতে পঢ়ি অহা লৰাৰ লগত তেওঁলোকৰ প্ৰতিযোগিতা হব। গতিকে মই কওঁ আজি যি নীতি শিক্ষা বিষয়ত চৰকাৰে অবলম্বন কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিছে সি বৈপ্লবিক নীতিৰে অংশ বিশেষ। ইয়াৰ লগতে আন এটা বিষয় কৰা হল সেইটো হৈছে পঞ্চম মান শ্ৰেণীতে ছাত্ৰই চাৰিবিধৰ ভাষা পঢ়িব লগা হল। আগতে অসমীয়া, ইংৰাজী আৰু হিন্দী এই তিনিটা ভাষা ছাত্ৰই পঢ়িব লগা হৈছিল, কিন্তু আজিকালি তাৰ লগত আৰু এটা যোগ হল। সেইটো হৈছে সংস্কৃত। ক্লাচ ওৱানত ক ক, ম ম কেইটা শিকি আহিয়েই ছাত্ৰই পোনচাতেই ক্লাচ ফাইভত চাৰিটা ভাষা আয়ত্ব কৰিব লগা হল। কেচুৱা লৰাৰ সৰু মস্তিস্কৰে আগৰ তিনিটাৰ ঠাইত চাৰিটা ভাষা শিকাটো কিমান সহজ সাধ্য সেই কথাটো শিক্ষা বিভাগে এবাৰো চিন্তা নকৰিলে। কণ কণ ছাত্ৰই চাৰিটা ভাষা একেলগে শিকিব লগা হোৱাত একেবাৰে ম্লান হৈ পৰা অৱস্থা চৰকাৰে কৰিলে। অকল

সেয়ে নহয়, তাৰ পিচত ক্লাচ এইট বেলেগ হল। নতুন এইটত দুয়ো বিধৰ লৰাই অৰ্থাত এম ই পাচ কৰা লৰা—আৰু এম ভি পাছ কৰা লৰা দুয়ো-খন স্কুলৰ পৰা অহা লৰাই পঢ়িব পৰা হল। এইখিনিতে এটা মস্কিল আহি পৰিল। এম ই ৰ পৰা অহা লৰাই যেনিবা তাতে হিন্দীটো শিকি আহে, কিন্তু এম ভিৰ লৰাই হিন্দী-চিন্দী নিশিকাৰ ফলত একেলগে হিন্দী শিকিব লগা হোৱাত তেওঁলোকে ক্লাচ ফাইভ ৰ আৰু চিক্সৰ লৰাৰ লগত বহি হিন্দী শিকিব লগা হয়।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এইবাৰৰ কিতাপৰ সমস্যাৰ কথাটো আপোনালোক সকলোৱে জানে। এখন 'কু'হিপাত'ৰ দাম ·৭০ পইচাৰ ঠাইত তিনি টকালৈ উঠিল। আৰু এইদৰে পাণবজাৰত বিক্ৰী হৈছে। এই কিতাপ নোহোৱাৰ কাৰণেই আমাৰ বহুতো লৰা-ছোৱালীৰ আলৈ আহকাল হোৱাৰ উপৰিও অভিভাৱক সকলোৰো বিভ্ৰাট ঘটিছে। কিতাপ বিচাৰি কিতাপ কিনিব নোৱাৰে। আপুনিও জানে যে এই কিতাপ সৰবৰাহৰ কাৰণে এটা এজেন্সিৰ ওপৰত ভাৰ দিছিল, কিন্তু তেওঁলোকৰ হেনো কমিচন কম হোৱাৰ কাৰণে কিতাপৰ সৰহবৰাহ কৰিবলৈ অমাস্তি হোৱাৰ পিচত সেই এজেন্সিকে উঠাই দিবলৈ বাধ্য হৈছে। এনেয়ে শিক্ষা ক্ষেত্ৰত ছাত্ৰ আৰু অভিভাৱক ম্ৰিয়মান হৈছে, ইয়াৰ ওপৰত আকৌ চাইন্স বিষয়টো বাধ্যতামূলক কৰি দিয়া হৈছে। আগতে চাইন্স যেতিয়া অপচনেল বিষয় আছিল তেতিয়া হয়তো এখন স্কুলত এজন চাইন্সৰ শিক্ষকে কাম চলাই আছিল, কিন্তু যেতিয়া চাইন্সটো বাধ্যতাম লক কৰা হল অথচ শিক্ষকৰ সংখ্যা বঢ়োৱা নহল, তেতিয়া এটা নতুন বিভ্ৰাট ঘটিল। এজন শিক্ষকে সকলোবিলাক শ্ৰেণীতে শিক্ষাবলগীয়া হল, ইয়াতো শিক্ষাৰ খেলি-মেলি ঘটিল। গতিকে এজন শিক্ষকে ৭ টা শ্ৰেণীত পঢ়াৰ নোৱাৰে। গতিকে নতুন শিক্ষকক নিযুক্তি অতি সোনকালে নিয়োগ কৰিব লাগে। তাৰ পিচত পাঠ্যপুথি আটাই বিলাক বজাৰত দুষ্প্ৰাপ্য। ইয়াতে আৰু এটা মূল কথা জনাবলগীয়া হৈছে যে, বৰ্তমান শিক্ষা বিভাগত শিক্ষা পৰিচালনা কৰিবৰ কাৰণে তিনিটা উপবিভাগ ৰখা হৈছে। এটা হল টেক্স বুক প্ৰদাকচন কৰপৰেচন,

দ্বিতীয়টো হল ডি, পি, আইৰ চাৰকুলাৰ বিভাগ, শেষৰটোৰ হল বড´ অব চেকেণ্ডাৰী এডুকেচন। বৰ পৰিতাপৰ কথা যে, চৰকাৰৰ এই উপ বিভাগ তিনিটাৰ কোনো বিষয়তে সমন্বয় নঘটে। এই সমন্বয় ৰক্ষা কৰিবলৈ চৰকাৰে কি ব্যৱস্থা কৰিছে ? ? এই বিভাগ তিনিটাৰ এটাৰ কামৰ লগত আনটোৰ কামৰ কোনো সামঞ্জস্য নাই। টেক্স বুক প্ৰদাকচন কৰপৰেচনে নিজৰ ইচ্ছামতে কিতাপ কৰিছে, ডি, পি, আইয়ে চাৰকুলাৰ জাৰি কৰিছে আৰু বড´ অব চেকেণ্ডাৰী এডুকেচনে কেৰিকুলাম তৈয়াৰ কৰিছে। কিন্তু এই তিনিটাৰ মাজত কোনো সংযোগ নাই। গাড়ীৰ তিনিটা চকা তিনিও ফালে গৈছে। গতিকে শিক্ষাৰ্থী সকল হল দিশহাৰা। এনে ধৰণৰ এটা খেলিমেলি আৰু বেমেজালিৰ সৃষ্টি হৈছে, এই বেমেজালি সোনকালে নাইকীয়া কৰি এই তিনিটা বিভাগৰ এটা সংযোগ স্থাপন কৰিব লাগে। এই সমন্বয় ৰক্ষা কৰা নহয়, তেনেহলে এইটো পেৰেলেলি ফাটি চিটি শেষ হৈ যাব।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, সাধাৰণতে আমাৰ একাদমিক চেচন আৰম্ভ হয় জানুৱাৰীৰ পৰা। কিন্তু এইবাৰ কিতাপৰ উত্‌কট অভাৱৰ কাৰণে হুহুকাই নি দিলে এপ্ৰিলৰ পৰা। এপ্ৰিলৰ পৰা দিয়া কাৰণে বিশেষকৈ গাওঁ অঞ্চলৰ লৰা ছোৱালীৰ শিক্ষাত কি পৰিণতি ঘটিলে সেই কথা আমি বিবেচনা কৰি চোৱা নাই। মহোদয়, সাধাৰণতে গাওঁৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকল গৰীৱ। তেওঁলোকে শিক্ষা লাভ কৰাৰ লগে লগে খেতিৰ সময়ত পথাৰলৈ গৈ হাল বাব লাগে, ধান কাটিব লাগে এইবিলাক কামেৰে অভিভাৱক সকলক কিছু সাময়িক সহায় নকৰিলে তেওঁলোকৰ শিক্ষাৰ ওৰ পৰে। গতিকে একাদমিক চেচন নিৰ্দ্ধাৰণ কৰোতে এইখিনি কথালৈ বিশেষ চকু ৰাখিব লাগিব। বিশেষকৈ গাঁও অঞ্চলৰ শিক্ষা অনুষ্ঠান সমূহৰ শিক্ষাৰ্থী সকলৰ হকে। সেই কাৰণে এইবাৰ এই ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে চেচন আৰম্ভ হোৱাৰ সময়ত খেতিৰ কামত ব্যস্ত হৈ থাকিবলগীয়া হোৱাত তেওঁলোকৰ পঢ়া শুনা একেবাৰে হোৱা নাই। এই বিষয়টোলৈ মই শিক্ষা মন্ত্ৰীৰ চোকা দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো।

মহোদয়, শিক্ষা বিষয়ে মই আৰু বিশেষ কব নিবিচাৰো, কিন্তু মই কবলৈ বাধ্য হৈছো যে, কোনো বিষয়ত এটা নতুন পদ্ধতি প্ৰবৰ্ত্তন কৰিব লাগিলে আমাক লাগিব তীক্ষ্ণ পৰ্য্যবেক্ষন, দূৰদৰ্শিতা আৰু প্ৰস্তুতি। কিন্তু আমাৰ শিক্ষা পদ্ধতিত প্ৰবৰ্ত্তন কৰোতে এই গোটেই কেইটা গুণৰ অভাৱ ঘটিল। আৰু খৰধৰকৈ কৰা কাৰণে আমাৰ মানসিক অসুস্থতাৰহে পৰিচায়ক হৈ পৰিল। এই বিষয়টো প্ৰবৰ্ত্তন কৰোতে যথেষ্ট সুস্থিৰতা, পৰিপক্কতা আৰু দূৰদৰ্শিতা প্ৰয়োজন আছে। যি হওক যোৱা বিলাক গল। এতিয়া আমি ভবিষ্যতে ক'তনো উপনীত হবলৈ বিচাৰিছো সেইটো এতিয়াও ভালকৈ স্থিৰ কৰা দৰকাৰ। এখন স্বাধীন দেশৰ শিক্ষাই একোজন ছাত্ৰ-ছাত্ৰী শাৰীৰিক, মানসিক আৰু সামাজিক জ্ঞানৰ বৰ্দ্ধন কৰিবলৈ হলে আমি কি কৰিব লাগিব, তালৈ দৃষ্টি ৰাখি এই বিষয়ত আগবাঢ়িব লাগিব।

মহোদয়, আজি আমাৰ প্ৰাইমেৰী স্কুল বিলাকৰ ঘৰৰ চাল, বেৰৰ অৱস্থা অতি শোচনীয়। কণ কণ লৰা-ছোৱালী বিলাকে যদি হৈ সিহঁতৰ শিক্ষানুষ্ঠানৰ বেৰ চালকেই নেদেখে সিহঁতৰ শিক্ষানুষ্ঠানটোৰ যদি পৰিবেশ ইমানেই নিঃকিন হয়, সেই লৰা-ছোৱালীৰ নিচেই শিশু কালতে মন ভাঙি যাব তাৰ মানসিক প্ৰবৃত্তি বিলাকৰ উৎকৰ্ষ সাধন তাৰ জনমতো হব নোৱাৰে। ই এটা ভয়ংকৰ কথা। এনে এটা পৰিস্থিতেই যদি আমি বিচাৰো যে আমাৰ লৰা-ছোৱালী বিলাক পঢ়ি শুনি নায়ক হওক, শিক্ষাবিদ হওক, ই এটা অবান্তৰ কথা মাত্ৰ। আজি গাঁওৰ ভিতৰত আটাইতকৈ নিঃকিন ঘৰ যদি দেখা যায়, সেইটোৱেই হল গাঁৱৰ প্ৰাইমেৰী স্কুল আৰু যি ঘৰত এফালে খেৰ আৰু এফালে টিং সেইটো হল এম, ভি স্কুল। গতিকে এনে এটা পৰিবেশৰ মাজত থাকি কেনেকৈ লৰা-ছোৱালীয়ে প্ৰেৰণা পাব? তেওঁলোকৰ পৰিবেশ হল, স্কুল ঘৰৰ চাল বেৰ নাই ৰবষুণত তিতি আহি স্কুলত সোমাই তিতিবলগীয়া হয়, বহিবলৈ বেঞ্চ নাই, খেলাৰ কাৰণে পথাৰ নাই, গতিকে এই পৰিবেশটো যাতে সুগঠিত কৰিব পাৰে তাৰ কাৰণে মই শিক্ষা মন্ত্ৰীক অনুৰোধ

কৰো। তেতিয়া হলেহে স্বাধীন ৰাষ্ট্ৰ এখনৰ প্ৰকৃত শিক্ষাৰ জৰিয়তে আমাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী গঢ়ি তুলিব পাৰিম।

মহোদয়, আমাৰ মাধ্যমিক স্তৰৰ যিবিলাক স্কুল আছে সেই বিলাকতো বৈষম্যতা আছে। সেইবিলাক অচিৰে দূৰ কৰিব লাগে। হাইস্কুল বিলাকৰ ক্ষেত্ৰত আমি দেখিবলৈ পাও যে, কিছুমান দেফিচত, কিছুমান এদহক, কিছুমান ভেনচাৰ আৰু কিছুমান মাল্টি পাৰ্পাচ আৰু হাইয়াৰ চেকেণ্ডাৰী। এই বিভিন্ন শিক্ষানুষ্ঠান বিলাকক নানা ৰকমে নামাকৰণ কৰাই কি শিক্ষা নীতি ? এই নামাকৰণেই বৈষম্যতাৰ সৃষ্টি কৰিছে। বৰ্ত্তমানে যি ব্যৱধান আছে সেই ব্যৱধান নাইকীয়া কৰিব লাগিব সেইটো হলেহে আমাৰ শিক্ষানীতি সুস্থ আৰু সবল হব। মই শুনি সুখ পাইছো যে, আমাৰ ৰাজ্যৰ প্ৰাইমেৰী স্কুলসমূহ চৰকাৰে লবলৈ স্থিৰ কৰিছে, এইটো বৰ ভাল ব্যৱস্থা হৈছে। কিন্তু চৰকাৰৰ প্ৰথম পদক্ষেপ হোৱা উচিত যে এই শিক্ষানুষ্ঠান সমূহৰ জীৰ্ণ শীৰ্ণ ঘৰ-দুৱাৰখিনি নিৰ্ম্মাণ কৰি তাৰ পৰিবেশটো সুস্থ কৰাৰ আৱশ্যক। ইয়াৰ ওপৰিও মহোদয়, আমাৰ ৰাজ্যখনত মোৰ বোধেৰে ১৮ হেজাৰ প্ৰাইমেৰী স্কুল আছে ইয়াৰে প্ৰায় ৮ হাজাৰ স্কুলতে বৰ্ত্তমান মাত্ৰ এজনহে শিক্ষক, এই এজন শিক্ষকে তিনি চাৰিটা শ্ৰেণী যদি শিক্ষা দিবলগীয়া হয়, তেন্তে সেই স্কুলত কেনে ধৰণৰ শিক্ষা হব পাৰে আপুনি সহজে অনুমান কৰিব পাৰিব। মোৰ অনুৰোধ হৈছে চৰকাৰে এই শিক্ষানুষ্ঠান বিলাক নিজৰ হাতলৈ অনাৰ লগে লগে এই শিক্ষকৰ সংখ্যা বঢ়াই এখোখন স্কুলত পাৰিলে ৫ জনকৈ আৰু নোৱাৰিলে অন্ততঃ তিনিজনকৈ শিক্ষক নিয়োগ কৰিব লাগে। এইবাৰ বাজেটত শিক্ষাৰ শিতানত প্ৰায় ৩৪ কোটি টকা যদিও দেখিছো তাৰ ৮ কোটি টকাৰ কোনো আচনিয়েই ইয়াত উল্লেখ কৰা নাই। কোৱা হৈছে যে এই ৮ কোটি টকা চতুৰ্থ পঞ্চবাৰ্ষিকি পৰিকল্পনাৰ উন্নয়ন কামৰ কাৰণে দেখুৱা হৈছে। কিন্তু আচনি নেদেখুৱাই তেনেকৈ টকা ৰখাটো কিমান যুগুত মই নাজানো। মই দাবী কৰো যে এই টকাখিনি স্কুল ঘৰবিলাক নিৰ্মাণ কৰাৰ কাৰণে ব্যৱহাৰ কৰা হওক। শিক্ষাৰ লগতে

আৰু এটা কথা কবলগীয়া হৈছে আমাৰ প্ৰাইমেৰী স্কুলৰ শিক্ষক সকলে ১০/১২ মাইল চাইকেল কৰি আহি এখন স্কুলত শিক্ষা দিবলগীয়া হয়, সেই শিক্ষকজনে নিজৰ পথাৰৰ কাম কাজ কৰাৰ পাচত ভাগৰুৱা হৈ ৮/১০ মাইল চাইকেল কৰি আহি স্কুল সোমাই তেওঁ শিক্ষা নিদি নিজৰ ভাগৰ পলুৱাই মাত্ৰ। লগতে এটা চিঞৰ মাৰি লৰা বিলাকক কয়, হেৰ তহঁতে পঢ়, গোলমাল কৰিলে মাৰ খাবি। এনে ধৰণৰ আহকাল এটাও বহু স্কুলতে দেখা যায়। গতিকে এই মৰ্ম্মে মই এটা পৰামৰ্শ দিও যে, এই শিক্ষক বিলাকক ঘৰৰ ওচৰৰ স্কুলত নিয়োগ কৰিব লাগে আৰু নহলে স্কুলৰ ওচৰতে তেওঁলোকৰ থকাৰ ব্যৱস্থা কৰি দিব লাগে। যাতে সেই শিক্ষকজনে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু অভিভাৱক সকলৰ লগত এটা সৌহাদ্যপূৰ্ণ সম্পৰ্ক গঢ়ি তুলিব পাৰে। তাৰ পিছৰ বহুতো শিক্ষকক প্ৰথমতে নিয়োগ কৰা হয়, তাৰ পিচত ৮।৯ বছৰ কাম কৰাৰ পিচত প্ৰশিক্ষন দিবলৈ লৈ যোৱা হয়, কিন্তু প্ৰশিক্ষন পোৱাৰ আগৰ ছোৱা কি অভিজ্ঞতাৰে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক পঢ়ালে ইয়াৰ কোনো যুক্তি নাই। গতিকে মই পৰামৰ্শ দিও যে, প্ৰথমতে টেইনিং দিব লাগে আৰু ট্ৰেইনিং শেষ হলেহে তেওঁলোকক নিয়োগ কৰিব লাগে। মহোদয়, আমাৰ চেকেণ্ডাৰী এডুকেচন বৰ্ডৰ তত্বাবধানৰ পৰীক্ষাবিলাকৰ যি ফলাফল হৈছে তাক লক্ষ্য কৰিলে আমি দেখিবলৈ পাও যে আজি যোৱা ১০ বছৰে কোনো পৰীক্ষাতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ পাছৰ সংখ্যা শতকৰা ৪০ জনলৈকো উঠিব পৰা নাই। উদাহৰণ স্বৰূপে, ১৯৬৪ চনত ৪০,২৪৫ জনে পৰীক্ষা দিছিল পাছ কৰিলে ১৪,০৬২ জনে, পাছ কৰাৰ হাৰ শতকৰা ৩৫। ১৯৬৫ চনত পৰীক্ষা দিছিল ৪৫,১৯৫ জনে আৰু পাছ কৰিলে ১৬,০২৩ জনে, পাছৰ হাৰ শতকৰা ৩৫। ১৯৬৬ চনত ৫৪,৪২৬ জনে পৰীক্ষা দিয়ে আৰু পাছ কৰে ২১,৭২১ জনে, পাছৰ হাৰ শতকৰা ৩৯.৯। ১৯৬৭ চনত পৰীক্ষা দিয়ে ৬০,৪০৯ জনে আৰু পাছ কৰে ১৬,৯৪৯ জনে, পাছৰ হাৰ শতকৰা ২৮.১৭। ১৯৬৮ চনত পৰীক্ষা দিয়ে ৬৫,৯৪৯ জনে আৰু পাছ কৰে ১৮,১২৪ জনে। পাছ কৰাৰ শতকৰা হাৰ ২৮.৫। ১৯৬৯ চনত পৰীক্ষা দিয়ে ৭৪,২৭২ জনে, পাছ কৰে একৈশ হাজাৰ ন শ চোৱাল্লিশ জনে, পাছৰ হাৰ ২৯.৫। ১৯৭০ চনত পৰীক্ষা দিয়ে উন আশী

হাজাৰ ন শ সাতাৱন্ন জনে, পাছ কৰে একৈশ হাজাৰ দুশ পয়সত্তৰ জনে, পাছৰ হাৰ ২৬·৫৯। ১৯৭১ চনত পৰীক্ষা দিয়ে আশী হাজাৰ দুশ উন্‌পঞ্চাশ জনে, পাছ কৰে আঠাইশ হাজাৰ আঠাশ বাৰ জনে, পাছৰ হাৰ ৩৫·৯। ১৯৭২ চনত পৰীক্ষা দিয়ে চিয়াশী হাজাৰ ন শ বিয়াল্লিশ জনে, পাচ কৰে বত্রিশ হাজাৰ দুশ পচাশী জনে, পাচৰ হাৰ ৩৭·১৩। এইদৰে পৰ্য্যালোচনা কৰি চালে দেখা যায় যে যোৱা দহ বছৰত হায়াৰ চেকেণ্ডাৰী পৰীক্ষাৰ খবৰ শতকৰা চল্লিশত’ক আগবাঢ়িব পৰা নাই।

এই দহ বছৰৰ পৰীক্ষাৰ ৰিজাল্‌ট যদি চোৱা যায় তেনেহলে শতকৰা ৪০ ভাগতকৈ আগবাঢ়িব পৰা নাই। এই বোৰ্ডৰ কাৰ্য্যকলাপৰ বিষয়ে পৰ্য্যালোচনা কৰিবৰ সময় হ’ল। আজি প্ৰশ্নোত্তৰ কালত ভুৱা চাৰ্টি-ফিকেট বাহিৰত ওলাইছে বুলি মন্ত্ৰীয়ে স্বীকাৰ কৰিছে, এই পবিত্ৰ অনু-ষ্ঠানটিৰ এই বিপৰ্য়ৰ কথা ভাবিবলগীয়া। মই আজি মন্ত্ৰী মহোদয়ক, সুধিব খুজিছো যোৱা ১ বছৰৰ ভিতৰত এই বোৰ্ডৰ সচিব গৰাকীক ৩ বাৰ কিয় সাল-সলনি কৰা হ’ল? যিজনৰ ওপৰত এই পবিত্ৰ অনু-ষ্ঠানটিৰ দায়িত্ব ন্যস্ত কৰা হয় সেই শিক্ষাবিদ সচিব গৰাকীক কিয় কি কাৰণত বছৰৰ ভিতৰত ৩ বাৰ সাল-সলনি কৰিবলগীয়া হ’ল আপোনাৰ জৰিয়তে মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ উত্তৰ বিচাৰিছো।

আৰু এটা কথা নকলে উচিত কোৱা নহব। আমাৰ শিক্ষা অধিকৰ্ত্তাৰ যিটো কাৰ্য্যালয় আমি জনাত তাত ডি, পি, আই আছে, এডিচনেল ডি পি আই, এচিষ্টেণ্ট ডি পি আই প্ৰায় ১২ জনমান বিষয়া আছে। কিন্তু তাৰে ৬-৭ টা পদ এতিয়াও খালি পৰি আছে। যদি ১২ জনৰ কামটো ৬/৭ জনেই চলাব পাৰে বাকীকেইজনৰ কি দৰ্কাৰ? মই সুধিব খুজিছো কি কাৰণত একেবাহে ইমানদিন এই পোষ্ট বিলাক খালি ৰখা হ’ল। আৰু একেবছৰৰ ভিতৰত যদি ৩ বাৰ শিক্ষাৰ গুৰি ধৰোতাজনৰ সলনি হয় কেনেকৈ শিক্ষা নীতিয়ে স্থিৰ নীতি গ্ৰহণ কৰিব কৰিব পাৰে তাক ভাবিবৰ সময় হৈছে। আনহাতে শিক্ষাৰ এটা সুস্থিৰ পৰিবেশ তৈয়াৰ কৰিবৰ কাৰণে শিক্ষক সকলক সঘনাই প্ৰশিক্ষন দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব

লাগে নতুবা ৰিফ্রেচার্চ কোর্চৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। তাৰ কাৰণে প্রত্যেক এচ আই চার্কুলত প্রাইমাৰী শিক্ষাকেন্দ্র প্রত্যেক মহকুমাত নৰ্মাল স্কুল আৰু প্রত্যেক জিলাত বি, টি, কলেজৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। শিক্ষানুস্থান বিলাক পৰিদর্শনৰ ক্ষেত্রত দেখা যায় আজি ১০/১২ বছৰ ধৰি স্কুল কলেজ বিলাক পৰিদর্শন কৰা হোৱা নাই। গতিকে মই মন্ত্রী মহোদয়ক অনুৰোধ কৰিব খুজিছো যে তেখেতে স্কুল বিলাকৰ শেষৰ পৰিদর্শনৰ তাৰিখ বিলাক যেতিয়া দেখিব কিমানদিন এই স্কুলবিলাক পৰিদর্শন হোৱা নাই। এই স্কুল বিলাক পৰিদর্শন নকৰাৰ ফলত শিক্ষক সকলৰ প্রেৰণা আৰু ভয়দৰ নাইকীয়া হৈছে। লগতে ছাত্র-ছাত্রী সকলৰ উৎসাহ উদ্দীপনা আৰু স্কুল পৰিদর্শকৰ যি দায়ীত্ব সেই দায়িত্ব পালন কৰা হোৱা নাই।

আমাৰ ছাত্র-ছাত্রী সকলক বৃত্তি দিয়া নিয়ম আছে। কিন্তু এই বৃত্তি বা জলপানী কাৰ্য্যত পৰিণত হোৱা নাই। কাৰণ যি সময়ত লৰা-ছোৱালীয়ে জলপানী পাব লাগিছিল সেই সময়ত নাপায়। মাহে মাহে লৰা-ছোৱালীয়ে জলপানী পোৱা হলে কিতাপ-পত্র কিনাত আৰু অভিভাৱকৰ কিছু সহায় হলহেঁতেন কিন্তু বছৰৰ মূৰত জলপানী দিয়াৰ ফলত নাই ছাত্র-ছাত্রীৰ লাভ হয়, না অভিভাবকৰ লাভ হয় নাই চৰকাৰৰ লাভ হয়। বছৰৰ শেষত লৰা-ছোৱালীয়ে জলপানীৰ টকাৰে চুটপেণ্ট কিনে। গতিকে ইয়াৰ এটা পৰিবৰ্ত্তন কৰিব লাগে। আনহাতে যি সকল অনুসূচিত জাতি বা জনজাতিৰ লৰা ছোৱালীয়ে তেওঁলোকৰ যাৰ ফিজ দিয়াৰ সক্ষম নহয় তেওলোকক জলপানী দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিলে তেওঁলোক শিক্ষাত আগবাঢ়ি আহিব আৰু চাহ বাগানৰ লৰা ছোৱালী বিলাকৰ পঢ়াৰ প্রতি ধাউতি বাঢ়িব। আমাৰ যিবিলাক পুথিভড়াল আছে তাৰ অৱস্থা ভাল নহয়। জিলা পুথিভড়ালত কাম কৰা কর্মচাৰী সকলৰ স্থায়ীকৰণৰ কোনো ব্যৱস্থা নাই। আজি ১০/১২ বছৰ চাকৰি কৰাৰ পাচতো স্থায়ীকৰণ হোৱা নাই। গতিকে যাৰ ৫ বছৰ চাকৰি কাল হৈছে চৰকাৰৰ ঘোষিত নীতি ৰক্ষা কৰি তেওঁলোকক স্থায়ীকৰণৰ

ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, এই প্ৰসঙ্গত আৰু এটা কথা উল্লেখ কৰিব খুজিছো যে আমাৰ কটন কলেজত ১০/১২ বছৰ ধৰি প্ৰি-মেডিকেল ক্লাচ খোলাৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছিল কিন্তু এই শাখা খুলি দিয়াৰ পিচত দহ-বাৰ বছৰ ধৰি যিসকল কৰ্মচাৰী ইয়াত জড়িত হৈ আছিল সেই সকলৰ বিলাই বিপত্তি নোহোৱা হব গতিকে মই চৰকাৰৰ ওচৰত এই কথা উত্থাপন কৰিছো আৰু শিক্ষা মন্ত্ৰীৰ মনোযোগ আকৰ্ষণ কৰিলো। এই কৰ্মচাৰী সকলে যাতে ইয়াত নহলেও আন ব্যৱস্থা কৰি হলেও তেওঁলোকৰ সংস্থাপনৰ ব্যৱস্থা কৰে। আন এটা কথা আজি পৰ্য্যালোচনা কৰি চোৱাৰ সময় আহি পৰিছে। সেইটো হল আমাৰ অসমৰ ল'ৰা বিলাকে আই-এ-এচ, আই-পি-এচ এই বিলাকত কিয় পাৰদৰ্শিতা দেখুৱাব নোৱাৰে। ইয়াৰ কাৰণ কি? এইটো এটা গধুৰ বিষয়। চিন্তনীয় বিষয়। আমাৰ বিশ্ববিদ্যালয়ৰ শিক্ষাৰ মান ইমান তললৈ নামিল যে সৰ্বভাৰতীয় প্ৰতিযোগিতাত আমাৰ লৰাই যিভাৱে আশানুৰূপ ফল দেখুৱাব লাগিছিল সেইভাৱে দেখুৱাব পৰা নাই। এই ক্ষেত্ৰত শিক্ষাৰ সংস্কাৰ সাধনৰ কাৰণে এটা পৰামৰ্শ দিছো যে আমাৰ কোনো কলেজতেই যাতে এক হাজাৰতকৈ বেছি লৰা-ছোৱালী পঢ়োৱা নহয়। হাইস্কুলত যাতে পাচশতকৈ বেছি ছাত্ৰ-ছাত্ৰী পঢ়োৱা নহয় আৰু প্ৰাইমাৰী স্কুলত যাতে দুশ বা আঢ়ৈশতকৈ বেছি ছাত্ৰ-ছাত্ৰী পঢ়োৱা নহয়। এতিয়া দেখা গৈছে বহুত স্কুল কলেজত এই বিলাক উল্লেখিত সংখ্যাতকৈ বহুত বেছি ছাত্ৰ-ছাত্ৰী পঢ়োৱা দেখা গৈছে যাৰ ফলত শিক্ষাৰ অধোন্নতি হৈছে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, আৰু এটা কথা কৈ মই শেষ কৰিছো। আমাৰ যুৱক বন্ধুৱে ধৈৰ্য্য ধৰি শুনি আছে যেন পাইছো।

(অলপ হাঁহিৰ আদান প্ৰদান হয়)

প্ৰকাশন পৰিষদৰ যুগান্তকাৰী প্ৰচেষ্টা, সাপ্তাহিক নীলাচল, ১৬ জুন,

১৯৭১ চন। ইয়াত কোৱা প্ৰচেষ্টা হল 'অসমীয়া ভাষাত প্ৰথম বিশ্ব-কোষ আৰু অসমীয়া মানুহৰ ইতিহাস প্ৰণয়নৰ যো-জা।

১। ১৯৭৩ চনৰ ভিতৰত বিশ্বকোষৰ প্ৰথম খণ্ড ছপাশালত পঠিয়াব পৰা হব বুলি আশা কৰা হৈছে।

২। পৰিষদে ইতিমধ্যে গ্ৰহণ কৰা আৰু এটি উল্লেখযোগ্য আচনি হল চাৰিখণ্ডত অসমীয়া মানুহৰ ইতিহাস গ্ৰন্থৰ প্ৰকাশ। প্ৰাক-ঐতিহাসিক যুগৰ পৰা ১৯৫০ চনলৈকে অসমীয়া মানুহৰ সুবিস্তৃত ইতিহাস ধাৰাবাহিক ভাবে এই গ্ৰন্থখনত লিপিবদ্ধ হব।

৩। আধুনিক অসমীয়া অভিধান।

৪। অমৰ শিল্পী কলাগুৰু বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভাৰ তৃতীয় মৃত্যু উপলক্ষে প্ৰায় বাৰশ পৃষ্ঠাৰ বৃহত গ্ৰন্থ বিষ্ণু ৰাভাৰ ৰচনাৱলী।

৫। শংকৰাচাৰ্য্যৰ টীকা সম্বলিত বাৰখন উপনিষদৰ অসমীয়া অনুবাদ।

৬। অসমীয়া ভাষাত সংস্কৃত সাহিত্যৰ আৰু ইংৰাজীত সাহিত্যৰ ইতিহাস।

৭। অসমৰ স্বাধীনতা সংগ্ৰামৰ সুবৃহত ইতিহাস।

অধ্যক্ষ মহোদয়, ১৯৭১ চনতে প্ৰকাশন পৰিষদে এই যুগান্তকাৰী প্ৰচেষ্টাৰ কথা ঘোষণা কৰিছিল কিন্তু আজি শিক্ষা মন্ত্ৰীক সুধিব বিচাৰো যে এই বিষয়ত কিমান দূৰ আগবাঢ়িছে? এই প্ৰকাশন পৰিষদে বিশ্ব-কোষৰ কিমান লাইন লিখিছে? চাৰি পাচ লাখ টকা ৰোধকৰো খৰচ হলেই। এটা ২৬ জনীয়া চাব কমিটিও আছে। কিতাপ কিন্তু ওলাইছে মাত্ৰ ৪-৫ খনহে। অসমীয়া অভিধান কেতিয়া ওলায় কব নোৱাৰো। জ্যোতিপ্ৰসাদ-অম্বিকাগিৰী ৰায় চৌধুৰীৰ নিচিনা প্ৰাতঃস্মৰণীয় লোকসকলৰ সংগৃহীত কিতাপ প্ৰকাশ কৰা হৈছে নে? এতিয়ালৈ কিমান লিখকক

সাহায্য দিয়া হৈছে ? কিন্তু এতিয়া শুনিবলৈ পাইছো হেনো প্ৰকাশন পৰিষদে এখন এম্বেচেদৰ কাৰ কিনিবলৈ ব্যৱস্থা লৈছে ? অৱশ্যে বিশ্ব-কোষ লিখা হওক বা নহওক তাৰ কাৰণে যি যো-জা কৰা হল তাতেই যিজন সম্পাদক তেওঁৰ দৰমহা শতকৰা বিশ ভাগ বাঢ়ি গৈছে। বিশ্ব-কোষ কিন্তু এক লাইনো লিখা হোৱা নাই। তিনিজন সহকাৰী এডিটৰ আছে, তেওঁলোকৰ কি কাম মই জানিব বিচাৰিছো। এই ডেৰ দুই বছৰ ধৰি কি কাম কৰি আছে ? অন্য ৰাজ্যত এই বিশ্বকোষ লিখা হয় আৰু তেতিয়া ঘণ্টাৰ ভিত্তিত দৰমহা দিয়ে তেনে ক্ষেত্ৰত আমাৰ ইয়াত কাম নোহোৱাকৈ এই সম্পাদক সকলক কিয় পুহি ৰখা হৈছে। আজি বিধান সভাত এই সম্পৰ্কে উত্তৰ বিচাৰিছো কিয়নো এই বিষয়টো আগতে বিধান সভাত উত্থাপন কৰা হৈছিল আৰু মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে তেতিয়া সদনতে এটা প্ৰতিশ্ৰুতি দিছিল সেই বিষয়ে তদন্ত কৰাৰ, সেই তদন্তৰ কি হল ? আমি সেইটো ইয়াতে জানিব বিচাৰিছো। সদৌ শেষত আজি শিক্ষা মন্ত্ৰীক নতুন উদ্যমেৰে নতুন দৃষ্টি ভঙ্গীৰে কাম কৰি আমাৰ দুখীয়া ৰাজ্যখনৰ আচল শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত যাতে প্ৰগতি লাভ কৰিব পাৰে এই শিক্ষা যাতে মানৰ শিক্ষা হয়, যাতে শিক্ষাই পূৰ্ণাঙ্গতা লাভ কৰিব পাৰে, আমাৰ স্কুল কলেজৰ অৱস্থা যাতে ভাল হয়, শিক্ষাৰ উদ্দেশ্য যি মনোবৃত্তি গঢ় দিয়া সেই ক্ষেত্ৰত যাতে সহায়ক হয় এইখিনি কথা কৈ মই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ উত্থাপন কৰি চৰকাৰৰ ওচৰত নিবেদন কৰিব বিচাৰিছো।

দুখৰ বিষয় যে যোৱা বছৰতেই চৰকাৰে প্ৰাথমিক স্কুল বিলাকৰ ঘৰ সাজিবৰ বাবে অস্থায়ী ভাবে পৰিকল্পনা কৰিছিল কিন্তু বৰ্তমান মোৰ নিজৰ সম-ষ্টিতে ৮-৯ খন স্কুল ঘৰ সজাৰ ব্যৱস্থা কৰা হোৱা নাই। মৌলিক ভাবে প্ৰাথমিক শিক্ষাই হৈছে শিক্ষাৰ ঘাই, গতিকে প্ৰাথমিক স্কুলৰ ঘৰ-দুৱাৰ যাতে পৰ্য্যবেক্ষণ কৰে আৰু অতি সোনকালে যাতে দেশখনক শিক্ষাৰ ফালে আগবঢ়াই নিব পাৰে তাৰ কাৰণে সচেষ্ট হবলৈ মই শিক্ষা মন্ত্ৰীক অনুৰোধ জনালো, লগতে এই শিক্ষাৰ ক্ৰুটি-নাটি দূৰ হোৱাৰ কাৰণে পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছো। আন এটা কথা যদি উল্লেখ নকৰো তেন্তে থাকি

যাব। যি সময়ত আমাৰ স্কুল সমূহত বৃত্তি দিব পৰা নাই সেই সময়ত বোনাস্থলী স্কুলতো টকা দিছে। এইটো কিয় হৈছে। এইটো মই দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছো। এইবোৰ টকা আমাৰ ইয়াৰ পৰা কিয় যাব লাগে।

আদাৰ মিচ্ চালেনিয়াচ হেডত কিয় বিশ হাজাৰ টকা বনস্থলী স্কুলৰ কাৰণে সাহায্য দিব এইটো চৰকাৰৰ পৰা ব্যাখ্যা বিচাৰিছো। শিক্ষাৰ বিষয়ে এটা কথা সকলোৱে উপলব্ধি কৰিব যে আমাৰ ইয়াত সঙ্গীত বিদ্যালয় নাই। আমাৰ কলামোদী যুৱক-যুৱতী সকলৰ কাৰণে এইটো শিক্ষাৰ কাৰণে আগ্ৰহান্বিত সকলৰ কাৰণে সঙ্গীত বিদ্যালয় এখন লাগে। আন আন ৰাজ্যত আছে। কলাৰ বিষয়ত কিন্তু আৰু নাচ গান বিষয়ত আগবাঢ়িব পৰা নাই। গতিকে ৰাজ্যিক ভিত্তিত অসমত সঙ্গীত কলেজ যাতে এখন হয় তাৰ কাৰণে মই চৰকাৰৰ ওচৰত প্ৰস্তাৱ দাঙি ধৰিছো। তেখেত সকলে এই কথা বিবেচনা কৰি আমাৰ কলা-মোদী ৰাইজৰ সঙ্গীতপ্ৰেমী ৰাইজৰ মাজত উৎসাহ অনুপ্ৰেৰণা যোগাব। ইয়াৰ লগতে আমাৰ সংস্কৃত শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত এখন মাত্ৰ সংস্কৃত কলেজ আছে। নলবাৰীত থকা এই কলেজ খনেই যথেষ্ট নহয়।

Mr. Deputy Speaker – There are altogether 20 members to speak. So, I must be strict to the time limit. I think all the movers are entitled to speak. So I take few names – 10 from one side and 10 from the other side. What should be the time limit suggestion should come formally. 10 minutes time agreed.

শ্ৰীবদন চন্দ্ৰ তালুকদাৰ – মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, শিক্ষাৰ শিতানত মাননীয় সদস্য শ্ৰীপ্ৰেমধৰ বৰা ডাঙৰীয়াই যিটো কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ আনিছে সেইটো মই সমৰ্থন কৰিছো। আমাৰ চৰকাৰৰ বৰ্ত্তমান যি শিক্ষানীতি সেই শিক্ষা নীতি হৈছে গছৰ আগত পানী দি গুৰি কটা। আমাৰ যিটো বৰ্তমান শিক্ষা ব্যৱস্থা চলিছে মই ভাবো এই ব্যৱস্থা উন্নত কৰিবৰ

কাৰণে চৰকাৰে অলপো গুৰুত্ব দিয়া নাই। আমাৰ সংবিধানে যি দায়িত্ব দিছে সেই মতে আমি একো পোৱা নাই। সংবিধানৰ ৪৫ অনুচ্ছেদত স্পষ্টভাৱে কোৱা হৈছে। The Committee recommended for free and compulsory education. আজি সংবিধান গ্ৰহণ কৰা ২৪ বছৰ হল। এই ২৪ বছৰৰ ভিতৰত চাৰিটা পৰিকল্পনা শেষ হল। ইয়াৰ ভিতৰত যিটো সংবিধানিক দায়িত্ব সেই দায়িত্ব চৰকাৰে পালন কৰিব পৰা নাই। যিটো দায়িত্ব সংবিধানে আমাৰ ওপৰত ন্যস্ত কৰিছে তাক পালন কৰিবলৈ আমি কোনো প্ৰচেষ্টা দেখা পোৱা নাই। আজি যিখন ৫ম পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনাৰ খচৰা প্ৰস্তুত কৰিছে। এই পৰিকল্পনাত আমাৰ এই দায়িত্ব যে পালন হব, আমাৰ যিটো প্ৰাথমিক স্তৰত বিনামূলীয়া শিক্ষা হব তাৰো কোনো কথা ইয়াত নাই। অসমৰ শিক্ষাৰ সম্পৰ্কত যিটো কোৱা হৈছে—In the last Five Year Plan there should have been 100 percent enrolment of children of age 11 and 60 percent for each group of 11 to 14 years. গতিকে ইয়াত ১৪ বছৰলৈকে প্ৰাথমিক শিক্ষা বাধ্যতামূলক আৰু বিনামূলীয়া হব লাগে। তাৰ দায়িত্ব পালন কৰিবলৈ পঞ্চম পৰিকল্পনাতো ব্যৱস্থা নাই।

মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ শিক্ষাৰ সংক্ৰান্তত যিটো ১২ বছৰীয়া শিক্ষানীতি গ্ৰহণ কৰিছে সেইটো ১ম শ্ৰেণীৰ পৰা আৰম্ভ হৈছে। সেই মতে হলে ৬ বছৰৰ পৰা স্কুলীয়া শিক্ষা আৰম্ভ হয়। কিন্তু তাৰ আগৰ কালচোৱাত অৰ্থাৎ ৬ বছৰলৈ এই কালছোৱা লৰা-ছোৱালীবিলাকে কি কৰিব তাৰ কোনো আঁচনি চৰকাৰৰ হাতত নাই। এই শিক্ষা নীতিৰ ক্ষেত্ৰত কোঠাৰী কমিশ্যনে এটা কথা কৈছিল। ৰিপোৰ্ট ১৯৬৬ চনৰ আৰু পেজ ২৯। In the Kothari Commission Report, 1966 (first Edition) Page 29 it will be seen from the chart that in Assam and Nagaland, the first two classes are ca'led A and B, and it is the next ten

classes that are numbered consequtively as class I to X. Since the Governments of the two states themselves seem to treat Class A and B as Infant Classes and separate them from the other ten Classes, the school stage leading to the High School Examination in these States may be regarded as covering a period of ten years.

Further, we recommend that these States should try to retain it as such, organise the learning experiences therein on the play-way pattern rather than on the formal pattern". (referred to chart on page 31)

গতিকে কমিশ্যনে আমাৰ যিটো 'ক' 'খ' শ্ৰেণী চলি আছিল সেইটো উঠাই দিয়াৰ কথা কোৱা হোৱা নাই বৰং এই শ্ৰেণী কেইটাৰ কাৰণে উপযোগী পাঠ্যক্ৰম কৰিবলৈ কৈছিল। এই কথালৈ চকু নিদি চৰকাৰে বৈপ্লবিক শিক্ষা নীতিৰ পৰিবৰ্ত্তন কৰি বিশৃংখলতাৰ সৃষ্টি কৰিছে আৰু লগতে লৰা-ছোৱালীৰ মূৰ খাইছে। বৰ্ত্তমান এই সম্পৰ্কত শিক্ষা মন্ত্ৰী আৰু মুখ্য মন্ত্ৰী মহোদয়ে বহুতো বৈপ্লৱৰ কথা কৈছে আৰু বহুতে বহুত ৰকমে কৈছে। কোনো কোনোৱে এই নতুন শিক্ষা ব্যৱস্থাক বিভ্ৰান্ত আৰু বিশৃঙ্খলতাৰ সৃষ্টি কৰিছে বুলি কৈছে। যোৱা বছৰৰ পৰা নতুন পাঠ্যক্ৰম আৰম্ভ কৰা হৈছে। আৰু প্ৰথম শ্ৰেণীৰ কাৰণে পাঠ্যপুথি নোহোৱা হৈছে। এই ক্ষেত্ৰত মই উল্লেখ কৰিব খুজিছো যে কোনো চাইনবৰ্ড আদি নিদিয়াকৈ আৰু কোনেও নজনাকৈহে নলবাৰীৰ এখন গেলামালৰ দোকানক কিতাপ বিক্ৰি কৰিবলৈ দিয়া হৈছে। এখন কিতাপ কিনিবলৈ নলবাৰীৰ পৰা ২০ টকা খৰচ কৰি গুৱাহাটীলৈ আহিবলগীয়া হয় আৰু তাৰ দ্বাৰাই ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু অভিভাৱককেই সৰ্বস্ৰান্ত কৰা হৈছে। এই সংক্ৰান্তত প্ৰাথমিক স্তৰৰ স্কুল বিলাকত শিক্ষকৰ চাকৰি প্ৰভিন্‌চিয়েলাইজ কৰা হৈছে। এইটো কৰিলেই শিক্ষাৰ দায়িত্ব পালন কৰা নহব। শিক্ষাৰ সম্প্ৰসাৰণ পঢ়াশালীৰ ঘৰৰ ব্যৱস্থা, শিক্ষকৰ যত মাত্ৰ এজন

শিক্ষক আছে তাৰ সংখ্যা বৃদ্ধি কৰা আৰু বেমেজালি বিলাক দূৰ কৰাৰ কোনো ব্যৱস্থা নাই। এই বিলাক নকৰিলে শিক্ষাৰ উন্নতিৰ সম্পৰ্কীয় কোনো সমস্যাৰ সমাধান নহব। সেই কাৰণে মই কব খুজিছো প্ৰাইমাৰী স্কুল শিক্ষক সকলৰ চাকৰি চৰকাৰী কৰাতেই নাথাকি প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ সম্প্ৰসাৰণ আৰু উন্নত কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। এই সম্পৰ্কীয় কোনো ব্যৱস্থাৰ ইঙ্গিত নাই। চৰকাৰে এতিয়ালৈকে কোনো এখন প্ৰাথমিক স্কুল পাতি দিয়া নাই। যি বিলাক হৈছে সেই বিলাক ৰাইজেই আৰম্ভ কৰে আৰু অনেক অনুনয় বিনয় কৰা স্বত্বেও এই বিলাক চলোৱাৰ ভাৰ ৰাইজৰ ওপৰতেই পৰে। কিন্তু আমাৰ গাঁৱলীয়া ৰাইজৰ আৰ্থিক অৱস্থা কি? আমি দেখা পাইছো যে, আমাৰ গাঁৱলীয়া ৰাইজৰ শতকৰা ৯০ ভাগ লোকেই দাৰিদ্ৰতাৰ সীমা ৰেখাৰ তলত। এনেকুৱা অৱস্থাত ৰাইজে কি সামৰ্থ লৈ স্কুল ঘৰ আদি স্থাপন কৰিব পাৰে? যিখন ৰাজ্যৰ প্ৰায় ২৮.৮ শতাংশ লোকেই নিৰক্ষৰ, যিখন ৰাজ্যৰ গাঁৱলীয়া অঞ্চলৰ প্ৰায় ৯০ ভাগ লোকেই দাৰিদ্ৰতাৰ সীমা ৰেখাৰ তলতে আছে সেইখন ৰাজ্যৰ জানো এই দুখীয়া লোকসকলে নিজে প্ৰাক্-প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ ব্যৱস্থা কৰি তেওঁলোকৰ লৰা-ছোৱালী বিলাকক উপযুক্তভাৱে গঢ় দিব পাৰিব? ৬ বছৰৰ পৰা প্ৰাথমিক শিক্ষা আৰম্ভ কৰাৰ চৰকাৰ দায়িত্ব আছে আৰু তাক ১৪ বছৰীয়া কৰিছে। এই ক্ষেত্ৰত মই চৰকাৰক এইটোকে দাবী কৰিব খুজিছো যে, যি দিনাৰ পৰাই আমাৰ লৰা-ছোৱালীৰ শিক্ষা জীৱন আৰম্ভ হয় তেতিয়াৰ পৰাই বাধ্যতামূলক আৰু বিনামূলীয়া শিক্ষাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে অৰ্থাৎ প্ৰাক্-প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ দায়িত্বও চৰকাৰৰ।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই আৰু বেছি নকওঁ মাত্ৰ থূলমূলকৈ কেইটামান কথা কৈ মই মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণী মাৰিম। এইটো আজি আমি দেখা পাইছো যে, মাধ্যমিক স্তৰত আমাৰ কিছুমান খেলিমেলি সোমাইছে। মাধ্যমিক স্তৰৰ শিক্ষাৰ কাৰণে অহা বছৰৰ ভিতৰত ১০০ খনতকৈ বেছি পাঠ্যপুথি প্ৰকাশ কৰি উলিয়াব লাগিব। কিন্ত এই ক্ষেত্ৰত আজিলৈকে

পাঠ্যপুথি প্ৰণেতা, প্ৰকাশক আদিৰ ব্যৱস্থা আমাৰ পাঠ্যপুথি নিগমে কৰিব পাৰিছেনে নাই সেইটো আজি আমাৰ সন্দেহৰ কথা হৈ পৰিছে। আৰু এই বিষয়ে অন্য ধৰণেও আগবাঢ়িব পাৰিছেনে নাই সেইটোত আমি সন্দিহান। অৱশ্যে আমি কিছুদিনৰ আগতে লিখকৰ কাৰণে নিবিদা দিছিল। কিন্তু পাঠ্যপুথি নিগমে আজিলৈকে এই বিষয়ে কোনো বিষয়া আদি নিয়োগ কৰা হলে আমি নেদেখিলো। আনকি যাৱতীয় কামখিনিও কৰা আমি দেখা নেপালো যাৰ ফলত অহা বছৰৰ ভিতৰত নিগমে এই পাঠ্যপুথি প্ৰকাশ কৰিব পাৰিব নে নাই তাত সন্দেহ আহি পৰিছে। ইয়াৰ ফলত যদি অহা বছৰ মাধ্যমিক স্তৰৰ পাঠ্যপুথিৰ কাৰণে হাহাঁকাৰ কৰিবলগীয়া হয় তেতিয়া হলে প্ৰাথমিক স্তৰৰ ছাত্ৰই এৰিলেও মাধ্যমিক স্তৰৰ ছাত্ৰ সকলে এনেয়ে বহি নাথাকিব। এই বিষয়ে মই আমাৰ চৰকাৰক সতৰ্ক কৰি দিছো। শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত সদনৰ বাহিৰে ভিতৰে নানান ধৰণৰ আলোচনা-বিলোচনা আদি হৈছে, স্বনামধন্য শিক্ষাবিদ সকলেও নানান আলোচনা সমালোচনা আৰু পৰামৰ্শ আদিও আগবঢ়াইছে। কিন্তু তাৰ দবাৰা কোনো কাম হোৱা নাই। আমাৰ শিক্ষা অনুষ্ঠান বিলাকত মাত্ৰ কেনেকৈ চৰকাৰৰ হস্তক্ষেপ আৰু ৰাজনীতিৰ ছাল ছলিছে সেইটোহে মই অলপ কব ধৰিছো। স্কুল কলেজৰ মেনেজিং কমিটি আৰু গভৰ্ণিং বডিবিলাকত দলীয় স্বাৰ্থপূৰণৰ কাৰণে ৰাজনীতিবিদ কিছুমানক সোমাই দিয়া হৈছে। প্ৰত্যেক স্কুল কলেজতে শিক্ষাৰ আচল উদ্দেশ্য সাধন কৰাতকৈ মেনেজিং কমিটি আৰু গভৰ্ণিং বডিবিলাকৰ দ্বাৰা শিক্ষা অনুষ্ঠান বিলাকত ৰাজনৈতিক প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰিবৰ কাৰণেহে প্ৰচেষ্টা চলিছে। এই বিলাক কাৰণেই আমি কাগজে-পত্ৰে সদায় দেখি আহিছো যে, শিক্ষা অনুষ্ঠান বিলাকত নানান বেমেজালি হৈছে আৰু মধুৰ এই শিক্ষা অনুষ্ঠান বিলাকত প্ৰকৃত শিক্ষাৰ কাৰণে সুস্থ বাতাৱৰণটোৱেই নাইকীয়া হৈ পৰিছে। গতিকে আমাৰ দেশত যদি আমি শিক্ষা ব্যৱস্থাটো নিকা কৰিব বিচাৰো তেতিয়া হলে, আমি এই অনুষ্ঠান বিলাকৰ পৰা ৰাজনীতি একেবাৰেই বাদ দিব লাগিব। আমাৰ ৰাজ্যত শিক্ষাবিদৰ সংখ্যা তেনেই কম নহয়। গতিকে আমি এই শিক্ষা-

বিদ সকলক আমাৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ মাজলৈ আনি আমি আমাৰ শিক্ষা পদ্ধতি গোটেইটো নিকা কৰি তুলিব লাগিব ।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ মাননীয় সদস্য শ্ৰীবৰাদেৱে নলবাৰী সংস্কৃত কলেজখনৰ বিষয়ে উল্লেখ কৰাত মইও এই বিষয়ে কেইআষাৰমান কবলৈ বিচাৰিছো । এই বেচৰকাৰী শিক্ষানুষ্ঠানটো নলবাৰীৰ ৰাইজে নিজৰ বহুত দিনৰ প্ৰচেষ্টাৰে গঢ়ি তুলিছিল আৰু চৰকাৰী প্ৰচেষ্টাৰ দ্বাৰা আজি এই কলেজখন ধ্বংসৰ মুখলৈ যাব লগা হৈছে । যোৱা অক্টোবৰ মাহৰ পৰাই শিক্ষক সকলে দৰমহা আদি পোৱা নাই আৰু এই কলেজৰ ছাত্ৰ সকলে বৃত্তি আদি পোৱা নাই । এই বিষয়টোৰ প্ৰতি মই ব্যক্তিগত ভাবে কেইবাৰো আমাৰ শিক্ষা সচিব, শিক্ষামন্ত্ৰী, ডিৰেক্টৰ আদিক লগধৰি অনুৰোধ আদি কৰা স্বত্বেও তাৰ দ্বাৰা কোনো ফলাফল লাভ কৰিব পৰা নাই । মেনেজিং কমিটি আৰু চৰকাৰৰ লগত কিবা তিক্ততাৰ কাৰণেই এনেকুৱা এটা পৰিস্থিতিৰ সৃষ্টি হৈছে নেকি সেইটো আমি বুজি নেপাও । মই মাথোন সেই দুৰ্ভগীয়া শিক্ষক আৰু ছাত্ৰসকলৰ দুৰৱস্থা সোনকালে দূৰীকৰণ কৰাৰ কাৰণে চৰকাৰৰ ওচৰত দাবী জনাও ।

তাৰ পিচত মাধ্যম সম্পৰ্কত মই কওঁ যে, আমাৰ মূখ্যমন্ত্ৰীয়ে ১৯৭২ চনৰ ১৮ নৱেম্বৰ তাৰিখে যিটো বৈপ্লৱিক ঘোষণাৰ দ্বাৰা অনা অসমীয়া স্কুল সমূহতো ১৯৭৩ চনৰ আৰম্ভণিৰ পৰাই যিকোনো উপায়ে অসমীয়া ভাষাতে শিক্ষা দিয়া হব বুলি কলে সেইটো আজি বৈপ্লৱিক ভাৱেই পিচুৱাই নি থকা হৈছে । মই আজি চৰকাৰক এইটো সকিয়াই দিব খুজিছো যে, যদি ১৯৭৪ চনৰ পৰাই মাধ্যম সম্পৰ্কত মুখ্য মন্ত্ৰীয়ে ঘোষণা কৰা নীতি কাৰ্যকৰী কৰিবলৈ বিচৰা হৈছে তেতিয়া হলে, এতিয়াৰ পৰাই তাৰ প্ৰাৰম্ভিক কাম আৰম্ভ কৰিলেহে তাক কৰিব পৰা হব । শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত আজি এনে বিলাক কথাই চলি আছে । তাৰ পিছত প্ৰাথমিক স্তৰৰ শিক্ষক নিয়োগৰ ক্ষেত্ৰত মই এটা কথাৰ প্ৰতি চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব বিচাৰিছো । চৰকাৰৰ উচ্ছ বুনিয়াদী, নিম্ন বুনিয়াদী আদি প্ৰাথমিক স্তৰৰ স্কুল সমূহৰ কিছুমানত প্ৰৱেশিকা পাছ কৰিলেই শিক্ষাগত অৰ্হতা

হয় আৰু আৰ কিছুমানত প্ৰৱেশিকা পাছ কৰাৰ উপৰিও বেচিক ট্ৰেনিং পাছ বা নৰ্মাল পাছ আদি হব লগা হোৱাটো কেনেকৈ হবলৈ পালে সেইটো আমি বুজি নেপাওঁ। আমি এনে ধৰণৰ বেমেজালিৰ কাৰণেই এনে কিছুমান অৱস্থাৰ সৃষ্টি হৈছে যে আজি কেনেকৈ জাল কৰি চাৰ্টি-ফিকেট আদি ছাত্ৰ সকলে নিব পৰা হৈছে সেই সম্পৰ্কীয় এটা প্ৰশ্নও এই সদনতে উৎথাপিত হৈছে। টকা দিলেই জাল চাৰ্টিফিকেট আদি পাব পৰাৰ নিচিনা দুৰ্নীতি আজি আমাৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাত হৈছে। এনেবিলাক বেমেজালি যাতে আমাৰ শিক্ষা বিভাগত সোমাব নোৱাৰে তাৰ কাৰণে যথাবিহিত ব্যৱস্থা লবলৈ দাবী জনাই মই মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণী মাৰিলো।

শ্ৰীৰমেশ চন্দ্ৰ চহৰীয়া— মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, শিক্ষাৰ শিতানত যি কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ আহিছে তাৰ বিৰোধিতা কৰি মই দুষাৰমান কবলৈ ওলাইছো। বৰ্ত্তমান শিক্ষা মন্ত্ৰীয়ে এই বছৰ বাজেটত ৩৫ কোটি টকাৰ যি মঞ্জুৰী দাঙি ধৰিছে সেইটো আগতকৈ বেছিকৈ ধৰাৰ কাৰণে তেখেতক মই ধন্যবান জনাইছো। মোৰ বোধেৰে মুঠ ব্যয় ১০ ভাগৰ এভাগ, ইমান বিৰাট পৰিমাণৰ ব্যয় শিক্ষাৰ শিতানত ধৰাৰ বাবে তেখেতক শলাগ জনাইছো। এইবাৰ বাজেট বক্তৃতাত মুখ্যমন্ত্ৰী তথা বিত্তমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই জনোৱা মতে আমাৰ প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ স্কুল সমূহ জাতীয়কৰণ কৰা হব আৰু সেই উদ্দেশ্যে সদনত ৭৫ লাখ টকা খৰচ হব। প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ সম্পৰ্কত চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা শিক্ষক সন্থাবিলাকে ইমান দিনে যিবিলাক অভাৱ-অভিযোগ কৰি আহিছে মই আশা কৰিছো এই প্ৰাথমিক স্কুলৰ শিক্ষকসকল চৰকাৰে নিযুক্তি দিলে আমাৰ শিক্ষক সকলৰ অভাৱ-অভিযোগ আৰু নহব আৰু আমাৰ প্ৰাথমিক স্কুলৰ শিক্ষক সকলৰ আগতকৈ বহু গুণে স্থায়িত্ব আৰু ষ্টেবিলিটি আহিব। শিক্ষক সকলৰ নিয়োগ সম্পৰ্কত যিবিবিলাক অসুবিধা হৈ আছে সেই বিলাকৰ ওৰ পৰিব। ২য়তে এই বছৰ বাজেটত আমাৰ বিশ্ববিদ্যালয়ৰ শিক্ষাৰ শিতানত ৪০ লাখ ৭৯ হেজাৰ টকা ধৰা হৈছে ২য় খন বিশ্ববিদ্যালয় আছে আৰু এখন কৃষি বিশ্ববিদ্যালয় বহিছে তাৰোপৰি গুৱাহাটী আৰু ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ কাৰণে আমাৰ

শিক্ষা মন্ত্ৰী দপ্তৰক আৰু শিক্ষা মন্ত্ৰীক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলো।

আমাৰ বিৰোধী দলৰ কেবাজনো সদস্যই 'পাব্লিকেশ্যন বোর্ড'ৰ বিষয়ে যথেষ্ট বক্ৰোক্তি কৰিছে। 'পাব্লিকেশন বোর্ড'ৰ সৌজন্যত যি হেমকোষ প্ৰণয়নৰ ভাৰ পৰিছিল আৰু সেই দায়িত্ব তেওঁলোকে পালন কৰিলে, ইমান দিনে ৰাইজে অনুভৱ কৰি অহা অভাৱ-অভিযোগ বোৰ দূৰ হব। এই সংক্ৰান্তত ৬ লাখ টকাতকৈ অধিক টকা ধৰা হৈছে আৰু ৫ বছৰৰ বাবে মুঠ ২৭ লাখ টকা ধৰা হৈছে। অৱশ্যে এই বিষয়ে বিশেষকৈ উল্লেখ কৰিব লাগিব যে প্ৰকাশন পৰিষদে অসমীয়া ভাষাত কিছুমান মৌলিক কিতাপ প্ৰকাশ কৰিছে যিবিলাক নেকি বেচ উচ্চ স্তৰৰ। এই পৰিষদে অসমীয়া ভাষাত কিছুমান চিন্তা গধুৰ আৰু চিন্তাশীল কিতাপ প্ৰকাশ কৰিছে, ইমানদিনে যিবিলাক কিতাপৰ অভাৱ আমি সদায় অনুভৱ কৰি আহিছিলো। সেই কাৰণে তেখেত সকললৈ মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলো। স্বনামধন্য স্বৰ্গীয় আনন্দ বৰুৱাই লিখা কিতাপ ১০০ বছৰৰ পাচতো আজি প্ৰকাশন পৰিষদৰ সহায়ত সমগ্ৰ ভাৰতবৰ্ষতে প্ৰচাৰ হৈছে, আজি এশ বছৰৰ আগেয়েও অসমীয়া লিখকে ইমান উচ্চ স্তৰৰ চিন্তা গধুৰ কিতাপ লিখিব পাৰিছিল সেই বিষয়ে ভাৰতবৰ্ষৰ আন আন ৰাজ্যইও জানিব পৰা হয়।

আজি প্ৰাথমিক মাধ্যমিক শিক্ষাই হওক বা কলেজীয়াই শিক্ষাই হওঁক আজিৰ এই শিক্ষা এটা বৈপ্লৱিক নীতি আনিবলৈ চেষ্টা কৰা হৈছে, এই বৈপ্লৱিক নীতি পৰিবৰ্ত্তন কৰাত নানা ধৰণৰ বাধা অহাটো স্বাভাৱিক। কিতাপ-পত্ৰ আদি নাই বুলি ৰাইজৰ মাজত নানা অভিযোগ উঠিছে, গতিকে অহা বছৰ নতুন শ্ৰেণীলৈ যাওঁতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে যাতে কিতাপ-পত্ৰ আদি পোৱাত কোনো অসুবিধা নেপায় তাৰ বাবে 'টেক্সবুক প্ৰডাকশ্যন' কমিটি, ডি, পি, আইয়ে যথেষ্ট মনোযোগ দিব বুলি আমাৰ বিশ্বাস। মই আমাৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ কৰিছো যি এশ মান কিতাপ প্ৰকাশ কৰিবলৈ বাকী আছে সেইবিলাক বিশেষ শিক্ষক নিয়োগ কৰি হলেও অহা বছৰৰ কিতাপ যাতে আগতীয়াকৈ প্ৰকাশ কৰিব পাৰি

তাৰ বিহিত ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰে। অৱশ্যে ষষ্ঠ মান শ্ৰেণীৰ পৰা ৮ম মানলৈ প্ৰমোচন পোৱা আৰু ৭মৰ পৰা অষ্টমলৈ প্ৰমোচন পোৱা ইত্যাদি সকলো ক্ষেত্ৰতে আগতকৈ বেলেগ ধৰণৰ হব পাৰে, এনে ক্ষেত্ৰত যি 'ট্ৰেনজিশ্যন' পিৰিয়দ সেই পিৰিয়দৰ ভিতৰত নানা ধৰণৰ সুবিধা-অসুবিধা লবলৈ আমি স্বীকাৰ কৰিব লাগিব। মোৰ বিশ্বাস চৰকাৰৰ লগত, বৰ্ডৰ লগত আৰু শিক্ষা বৰ্ডৰ লগত আমাৰ মাননীয় সদস্য সকলে সহায় সহযোগ আগবঢ়াব যাতে আমি এই বিষয়ত কৃতকাৰ্য্যতা লাভ কৰিব পাৰো।

আমাৰ হাইস্কুল সংস্থাৰ সংক্ৰান্তত যি গণ্ডগোল হৈছিল তাৰ বাবে আমি দুখ পাইছো। অৱশ্যে চৰকাৰে ইয়াৰ এটা সমাধানৰ পথ উৎঘাটন কৰিলে, মই সেই কাৰণে চৰকাৰক ধন্যবাদ দিছো। শিক্ষাৰ সম্পৰ্কত পিচপৰা অঞ্চলবিলাকৰ মাজত যি খেলি মেলি আছিল সেই বিলাক সমস্যা ওৰ পৰাত আমি আশা কৰিছিলো আমাৰ পিচপৰা ৰাইজো দেফিচিট স্কুল হোৱাৰ বিশেষ সুবিধা পাব আৰু চৰকাৰেও সেইফালে বিশেষ দৃষ্টি দিব। আমাৰ হাইস্কুল সন্থাৰ বাহিৰেও আৰু অনেক সাহায্যপ্ৰাপ্ত হাইস্কুল সন্থা আছে। সেই সন্থাবোৰৰ বহুতো অভাৱ-অভিযোগ আছে। মই মন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ জনাইছো যাতে সকলোবোৰ ওজৰ আপত্তি দূৰ কৰিবলৈ তেওঁলোকে যেন বিহিত ব্যৱস্থা হাতত লয়। আৰু সন্থাৰ মূল দাবী কেইটা মানি লবলৈ চেষ্টা কৰে।

'এইদেড কলেজ, এইদেড স্কুল, সাহায্যপ্ৰাপ্ত হাইস্কুল ইত্যাদি কণ্ট্ৰোল কৰাৰ কথা, চৰকাৰে সাহায্যপ্ৰাপ্ত কলেজৰ চি, আৰ, পলিটিকেল ৰাইট স্বীকাৰ কৰি লৈছে। কোঠাৰী কমিশ্যনৰ ৰিপোৰ্ট মতে স্কুল কলেজকো দিব লাগে বুলি ঘোষণা কৰি কাৰ্যকৰী পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছে। এনে অৱস্থাত আচলতে সমান অৰ্হতা এম, এ বা এম, এছ, ছি, স্কুল বিলাকত শিক্ষক থাকে তেনেক্ষেত্ৰত স্কুলৰ শিক্ষক এজনক পলিটিকেল ৰাইটে নিদিয়াটো পৰিতাপৰ বিষয়। এনে ধৰণৰ ডিস্ক্ৰিমিনেশন আঁতৰ কৰিব লাগে।

*Speech not corrected

প্ৰাক প্ৰাইমেৰী শিক্ষা (প্ৰি-প্ৰাইমেৰী) সম্পৰ্কে আলোচনা বিলোচনা আদি হৈ গৈছে। এই সম্পৰ্কে সুব্যৱস্থা কৰিব নোৱাৰাত যথেষ্ট অসুবিধাৰ সন্মুখীন হব লগীয়া হৈছে। আজি চহৰ নগৰবোৰত এই শিক্ষাৰ ব্যৱস্থা হৈছে কিন্তু গাঁৱলীয়া অঞ্চলত এই সম্পৰ্কে একেবাৰে মনকাণ দিয়া হোৱা নাই। আমি আশা কৰো চৰকাৰে অতি সোনকালে ইয়াৰ এটা উপযুক্ত ব্যৱস্থা হাতত লব।

মই পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছো যে যিবিলাক গাওঁ অঞ্চলৰ স্কুলত প্ৰি-প্ৰাইমাৰী ক্লাচ নাই তাত একোটাকৈ প্ৰি-প্ৰাইমাৰী ক্লাচ খোলাৰ ব্যৱস্থা কৰক। মোৰ পূৰ্ববৰ্তী বক্তা সকলে শিক্ষাৰ মৌলিক পৰিবৰ্তনৰ কথা কৈ গৈছে। আমি যদি শিক্ষাৰ আমোল পৰিবৰ্তন কৰিব নোৱাৰো তেন্তে আমি এজাক লিটাৰেট পাম এডুকেট নাপাম। আমাৰ যিসকল যুৱক স্কুল কলেজৰ পৰা ওলাই আহে তেওঁলোকে শাৰীৰিক পৰিশ্ৰম কৰিবলৈ ইচ্ছা নকৰে। শিক্ষিত শ্ৰেণীয়ে পৰিশ্ৰমো নকৰে আৰু চৰকাৰে সকলো সুবিধা তেওঁলোকক দিবলগীয়া হৈছে। আনহাতে যিসকলে পৰিশ্ৰম কৰি উৎপন্ন কৰে তেওঁলোকে সদায় পৰিশ্ৰম কৰি শিক্ষিত সকলক খুৱাব লাগিব আৰু লগতে দেশৰ কাম নকৰা শ্ৰেণীক খুৱাই থাকিব লাগিব। আমাৰ বাজেটত উল্লেখ কৰিছে যে শতকৰা ৭৫ ভাগ মানুহ দৰিদ্ৰ সীমা ৰেখাৰ তলত আৰু অকল শতকৰা ২৫ ভাগ মানুহ দৰিদ্ৰ সীমা ৰেখাৰ ওপৰত। আবহমান কালৰে পৰা এটা বিভাজন চলি আছিছে। এজাক শিক্ষিত মানুহে পৰিশ্ৰম নকৰে। নিজৰ বুদ্ধি বৃত্তিৰে খাই থাকিব আৰু এজাক মানুহে হাড় ভাঙি কাম কৰি জীয়াই থাকিব লাগিব। শিক্ষা বিভাগে যোৱা বছৰ নেচনেল চাৰ্ভিচ ইন্ট্ৰডিউচ কৰিছে। এনে ক্লাচ আগৰে পৰা খোলা হলে ওৱৰ্ক এক্সপেৰিয়েন্স হলহেঁতেন। চীন দেশত প্ৰফেচাৰ, ডাক্তৰ, ইঞ্জিনিয়াৰ সকলোকে শাৰীৰিক পৰিশ্ৰম কৰাৰ বাধ্যতামূলক ব্যৱস্থা কৰি দিছে। গতিকে আমাৰ দেশতো সেই ব্যৱস্থা প্ৰবৰ্তন কৰাব লাগে। এই বিষয়ত শিক্ষা মন্ত্ৰী মহোদয়ে বিশেষ জোৰ দিব বুলি আশা ৰাখিলো। মই

*Speech not corrected

নিজে নেচনেল চাভিচত জৰিত আছো। মঙ্গলদৈৰ ছাত্র সকলে এক মাইল জুৰি কেনেল খান্দিছে। এই কামত মানুহে আনন্দ প্ৰকাশ কৰিছে যে শিক্ষিত যুৱক সকলে কেনেল খান্দিলে। আমাৰ শিক্ষিত মানুহে যাতে পৰিশ্ৰমক ঘিণ নকৰে তেনেকুৱা এটা শিক্ষাৰ আবহাওৱা সৃষ্টি কৰিব লাগিব। তেতিয়াহে শিক্ষাৰ আমোল পৰিবৰ্তনৰ সম্ভৱপৰ হব। নহলে শিক্ষিত সকলে সদায় সকলো সুবিধা আদায় কৰিব আৰু অশিক্ষিত সকলে সদায় বঞ্চিত হৈ থাকিব। আমাৰ যিবিলাক সমালোচনা হৈছে তাৰ উত্তৰত মই কব খোজো যে আমাৰ জাতীয় আয় শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত বেছি খৰচ কৰিব লাগিব। ১৯৫০ চনত আমাৰ জাতীয় আয় শতকৰা ১.২৫ ভাগ শিক্ষাৰ বিষয়ত খৰচ কৰা হৈছে আৰু এতিয়া খৰচ হৈছে ২.৭ ভাগ। ৰাচিয়াত শতকৰা ৮ ভাগ শিক্ষা বিভাগত খৰচ কৰে আৰু আমেৰিকাত শতকৰা ৪ ভাগ খৰচ কৰে। আমি জাতীয় আয় বেচি যদি শিক্ষাত খৰচ কৰিব নোৱাৰো তেন্তে শিক্ষাৰ আমোল পৰিবৰ্তন নহয়। এজন চীনৰ পৰা পৰ্যবেক্ষকে কৈছিল ছাত্ৰসকলৰ শিক্ষাৰ বাবে যথেষ্ট টকা খৰচ কৰিব লাগিব। আমাৰ ৰাইজৰ অৰ্থনৈতিক অৱস্থা বৰ বেয়া। শতকৰা ৭৪ জন মানুহেই যদি দুখীয়া হয় তেন্তে এই দুখীয়া ৰাইজে লৰা ছোৱালীৰ শিক্ষাৰ বাবে কেনেকৈ অধিক টকা খৰচ কৰিব। আমাৰ ফৰ্থ প্লেনত তিনি হেজাৰ শিক্ষকক নিয়োগ কৰাৰ কথা কৈছে। এই বছৰত বহুত শিক্ষকক নিয়োগ কৰাৰ কথা কৈছে তাৰ বাবে চৰকাৰক ধন্যবাদ দিছো। সমষ্টিয়ে সমষ্টিয়ে ৮ খন প্ৰাই-মাৰী স্কুলক তিনি হাজাৰকৈ টকা দিয়া হৈছে আৰু এনে ধৰণে ৯১২ খন স্কুলে সাহায্য পাইছে। আমি আশা ৰাখিছো যাতে প্ৰাইমাৰী স্কুল বিলাকক বিল্ডিং গ্ৰাণ্ট দি ভালদৰে স্থাপন কৰিব পৰা ব্যৱস্থা কৰে।

মোৰ চেকেণ্ডেৰী এডুকেচন সম্পৰ্কে অলপ কব লগা আছে। এইবাৰ চেয়াৰমেনজনক প্ৰাৰমেনেণ্ট কৰা হৈছে। আমাৰ আগৰ যিবিলাক দোষ ক্ৰুটি আছে সেই বিলাক দূৰ কৰিব পাৰিব। তাৰোপৰি শিক্ষক সকলে এতিয়া প্ৰতিনিধিত্ব কৰিবলৈ পাইছে। আগতে কলেজৰ প্ৰফেচাৰ সকলে

*Speech not corrected

প্ৰতিনিধিত্ব কৰিছিল। তেওঁলোকে শিক্ষক সকলৰ কথা ভালদৰে নজনাৰ ফলত নানা খেলিমেলি হৈছিল। এতিয়া টেক্সট বুক প্ৰডাকচনৰ লগত সহযোগ কৰি বিশেষ ব্যৱস্থা হাতত লব লাগিব। মঙ্গলদৈত ৮॥ লাখ মানুহ আছে। ইয়াত মাত্ৰ তিনিখন কলেজ আছে। তাৰ ভিতৰত মঙ্গলদৈ কলেজে ডেফিচিট গ্ৰান্ট পাইছে আৰু টংলা কলেজে এডহক গ্ৰান্ট পাইছে। মঙ্গলদৈত ডেফিচিট গ্ৰান্ট পোৱা ৭ খন হাইস্কুল আছে। আনহাতে তেজপুৰ মহকুমাত ইয়াৰ তুলনাত বৈষম্য দেখা যায়। গতিকে পিচপৰা অঞ্চল মঙ্গলদৈত আৰু হাইস্কুলৰ সুবিধা দিব লাগে।

তাৰ পিচত শিক্ষক নিয়োগ সম্পৰ্কে মই দুষাৰ কব খুজিছো। কেৰেলা প্ৰদেশত পি, এচ, চি আদিৰ জৰিয়তে শিক্ষক নিয়োগ কৰা হয়। আমাৰ ৰাজ্যত চিলেকচন বৰ্ড আছে তাৰ বাবে চৰকাৰক ধন্যবাদ জনাইছো। আমাৰ চিলেকচন বৰ্ডৰ জৰিয়তে গ্ৰেজুৱেট শিক্ষক সকলক অতি সোনকালে নিয়োগ কৰিব লাগে আৰু কনফাৰ্ম কৰিব লাগে। ঠিক সেই ধৰণে আমাৰ হেড মাষ্টৰ সহকাৰী হেড মাষ্টৰ আদিক চিলেকচন বৰ্ডৰ জৰিয়তে নিয়োগ কৰিব লাগে। আমাৰ শিক্ষক সকলৰ প্ৰশিক্ষণৰ ভাল ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। আমাৰ শিক্ষাৰ মানদণ্ড উন্নতি কৰিবৰ কাৰণে বি, টি প্ৰশিক্ষনৰ বাবে এই কলেজৰ সংখ্যা বঢ়াব লাগে। বৰ্ত্তমান ডেভিচিট স্কুল সমূহৰ শিক্ষকে বি, টি পঢ়ে। মোৰ মতে ইয়াৰ পৰিবৰ্তন কৰিব লাগে। পাব্লিক স্কুল, এডহক স্কুল আদিৰ শিক্ষক সকলক বি, টি পঢ়াৰ সুবিধা দিব লাগে। এই খিনিকে কৈ মই কৰ্তন প্ৰস্তাবটোৰ বিৰোধিতা কৰিলো।

শ্ৰীগিয়াচুদ্দিন আহমেদ—উপাধ্যক্ষ মহোদয়, কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰি চমুকৈ দুষাৰমান কব খুজিছো। শিক্ষা সম্বন্ধে আলোচনা কৰিবলৈ গৈ আমাৰ এটা কথা মনত পৰে সেইটো হ'ল আমি জাতীয় জীৱনত যি আদৰ্শ গঢ়ি তুলিব লাগিছিল আমাৰ শিক্ষানীতিয়ে ঠিক সেই আদৰ্শ গঢ়ি তুলিব পৰা নাই। আমাৰ ৰাষ্ট্ৰীয় নীতি হিচাবে গণতন্ত্ৰ, সমাজবাদ আৰু

*Speech not corrected

ধৰ্মনিৰপেক্ষতা এই তিনিটাই মূল নীতি । এই মূল নীতি কেইটা জাতীয় জীৱনত কাৰ্য্যকৰী কৰিব পাৰে একমাত্ৰ শিক্ষাৰ জৰিয়তে কিন্তু আমাৰ যিটো শিক্ষা-নীতি, স্কুল কলেজত যি শিক্ষা দিয়ে বা যি কাৰিকুলাম আছে সেই কাৰি-কুলামত এইবিলাক কথা মুঠেও নাই বুলি কলে মিছা কোৱা নহব । আমি সকলোৱে সমাজবাদৰ কথা কও কিন্তু স্কুলৰ পৰা আৰম্ভ কৰি বিশ্ববিদ্যালয়লৈকে যি কাৰিকুলাম দিয়া হৈছে তাত সমাজবাদৰ কথা নাই । সমাজবাদ সম্বন্ধে একো শিক্ষা দিয়া হোৱা নাই । আমি এফালে সমাজবাদৰ কথা কও কিন্তু আনফালে আমেৰিকাৰ পুঁজিবাদী সকলৰ কিতাপ আমাৰ বিশ্ববিদ্যালয়ত পঢ়োৱা হয় । মই দৃষ্টান্ত দিব পাৰো । অৱশ্যে সংশ্লিষ্ট কিতাপ কেইখন এতিয়া মোৰ হাতত নাই । এই কথাটো মই ডাঠি কব পাৰো যে পুঁজিবাদী সকলে লিখা কিতাপ আমাৰ বিশ্ব-বিদ্যালয়ত শিকাই আছে । বাস্তব জীৱনত দেশত সমাজবাদ প্ৰতিষ্ঠা কৰিব খুজিছে কিন্তু কেৰিকুলামৰ লগত তাৰ কোনো সম্বন্ধ নাই । সেই কাৰণে কওঁ ৰাষ্ট্ৰীয় নীতিৰ লগত সামঞ্জস্য ৰাখি কাৰিকুলাম নিৰ্দ্ধাৰণ কৰিব লাগে, তাকে কৰিব নোৱাৰিলে শিক্ষানীতি আৰু ৰাষ্ট্ৰীয় জীৱনৰ বাস্তৱ প্ৰয়োজনীয়তা এই দুটাৰ "টাগ অৱ ওৱাৰ"ত জাতি ধ্বংস হব । গণতন্ত্ৰৰ কথা কেৰিকুলামত থাকিব লাগিছিল কিন্তু দুৰ্ভাগ্যবশত: একেবাৰে ক শ্ৰেণীৰ পৰা আৰম্ভ কৰি ওপৰৰ শ্ৰেণীলৈকে গণতন্ত্ৰৰ অকণো কথা কাৰি-কুলামত নাই । ধৰ্ম নিৰপেক্ষতাৰ কথা স্কুলত পঢ়োৱা হয়—কিন্তু বুৰঞ্জীয়ে ধৰ্মনিৰপেক্ষতাৰ কথা কি লিখিছে আপুনি দেখিলে আচৰিত হব— এল পি স্কুলত শিকায়—মুছলমান সকলে অসম আক্ৰমণ কৰিছিল—আহোম সকলে মুছলমানক কাতি খান্তাং কৰিছিল এই কথা আমি জানো মোগলে অসম আক্ৰমণ কৰা কথা সঁচা, কিন্তু মোগল সকল মুছলমান হলেও সকলো মুছলমানেই মোগল নহয় । যি শিক্ষা লৰা-ছোৱালীক দিয়া হয় তাৰ পৰা হয়তো প্ৰতিক্ৰিয়াশীল শক্তিৰ সৃষ্টি হব পাৰে । এই কথাবোৰৰ পৰা আমাৰ লৰা-ছোৱালীয়ে কি শিকিছে । মোৰ নিজৰ লৰাটোৰ কথা কওঁ—সি কিছুমান লৰাৰ লগত খেলি থাকোতে এজনে কলে তহঁতক হিন্দু বিলাকে কাতি খান্তাং কৰিছিল । তেতিয়া মোৰ লৰাটোৱে আহি ঘৰত

সুধিছে। 'দেউতা আমি হিন্দু নে মুছলমান'। তেতিয়ালৈকে মোৰ লৰাই জনাই নাছিল হিন্দু নে মুছলমান। যদি আমাৰ কাৰিকুলাম বিলাকত এনেকুৱা কথাবোৰ থাকে তেনেহলে আপোনালোকে ভাবি চাওঁক ধৰ্মনিৰপেক্ষতা নীতিৰ ভৱিষ্যৎ কি হব পাৰে? গতিকে ৰাষ্ট্ৰীয় নীতিৰ লগত সামঞ্জস্য ৰাখি কাৰিকুলাম কৰিবলৈ মই চৰকাৰক অনুৰোধ জনালো।

শিক্ষা বিভাগৰ দুৰ্নীতিৰ সম্পৰ্কে কৈ শেষ কৰিব নোৱাৰি। এই বিভাগত দুৰ্নীতিয়ে ইমান শিপাইছে যে ইয়াৰ কাৰণ আৰু প্ৰতিকাৰ সম্বন্ধে গৱেষণা কৰিবলগীয়া হৈছে। আমি যিমানে দুৰ্নীতিৰ কথা নকওঁ কিয় স্কুল কলেজতে এই দুৰ্নীতি শিকোৱা হয়। কিছুদিন আগতে এই কথাটো আলোচনা কৰা হৈছিল পাঠ্যপুথি সম্পৰ্কে। আজি এজন পাঠশালাৰ লৰায়ো ব্লেক মাৰ্কেটিয়াৰৰ কথা জানে। সি নিজেই কয় যে এইখন কিতাপ মই ৫ টকাত ব্লেকত কিনি আনিছো। পাঠশালা স্কুলৰ চাকৰিৰ কথাটো বেলেগেই। চাকৰি পাবলৈ দুই মাহৰ দৰমহা ডি, আই অফিচত সংলিষ্ট কৰ্মচাৰীক দিবই লাগিব। বৰ্ড বিলাক গঠন কৰা হৈছিল আৰু আশা কৰা হৈছিল যে নিম্ন স্তৰৰ শিক্ষানুষ্ঠান বিলাকত জনসাধাৰণৰ প্ৰতিনিধিয়ে বাৰ লৈ শিক্ষানুস্থান বিলাকৰ কেৰোণ নাইকীয়া কৰিব কিন্তু দুৰ্ভাগ্যৰ বিষয় যি সকলক এই বৰ্ডৰ চেয়াৰমেন পতা হল তেওঁলোকক মাত্ৰ টকা আদায় কৰিবৰ বাবেহে চেয়ামেন পতা হল। দুমাহৰ দৰ্মহা দিব নোৱাৰিলে এই চেয়াৰমেন সকলে শিক্ষক নিযুক্তি নিদিয়ে। এই বিলাক হল এক কালিন দান মাত্ৰ আকৌ মাহে মাহে আদায়ৰ ব্যৱস্থা আছেই। যদি কোনোবা অফিচাৰৰ লৰাৰ বা ছোৱালীৰ বিয়া পাতে আৰু টকাৰ দৰ্কাৰ হয় "দিলে পাঠশালা স্কুলৰ শিক্ষকজনক বহুত দূৰলৈ বদলি কৰি'। যদি টকা দিব নোৱাৰে তেনেহলে শিক্ষক জনক ৩০ মাইল দূৰলৈ বদলি কৰিব। তাৰ পাচত যেতিয়া শিক্ষকজন হাহাকাৰত পৰি টকা দি দিব তেতিয়াই তেওঁৰ বদলিৰ অৰ্ডাৰ কেনচেল হৈ যাব। এই বিলাক আজি চলি আছে। আমাৰ চৰকাৰে একো কৰিব পৰা নাই। শিক্ষা বিভাগত দুৰ্নীতি ইমান দকৈ শিপাইছে যে যিটো আমি কল্পনাই কৰিব

পৰা নাছিলো। পুলিচ ৰিভাগ বা গড়কাপ্তানী ৱিভাগত দুৰ্নীতি আছে বুলি সকলোৱে কয় কিন্তু শিক্ষা বিভাগৰ দুৰ্নীতি ইমান বেচি যে কেই বছৰ মানৰ আগতে এই কথা আমি কল্পনাই কৰিব পৰা নাছিলো। এই দুৰ্নীতি বিলাক সোমাইছে হাইস্কুলৰ মেনেজিং কমিটি গঠন কৰাৰ ক্ষেত্ৰত। এইটো ইমান সাংঘাটিক কথা যে ইয়াত হাজাৰ হাজাৰ টকা খৰছ কৰে আৰু মামলা মোকৰ্দ্দমা হৈ যায়। এই দৰেই দুৰ্নীতি কৰি টকা খৰছ কৰি চেক্ৰেটাৰী চেয়াৰমেন হয় আৰু দেৱানী আদালতত মামলা মোকৰ্দ্দমা হয়।

আৰু এটা কথা শিক্ষা বিভাগৰ উচ্চ বিষয়া সকলে ব্যৱসায় কৰা দেখা গৈছে। স্কুল কলেজৰ বিজ্ঞানৰ সজুলি যোগান ধৰাৰ ক্ষেত্ৰত এই উচ্চ পদস্থ কৰ্মচাৰী বিলাকৰ ঘৈণীয়েকৰ নামত ব্যৱসায় চলিছে। এই বিজ্ঞানৰ সা-সজুলি যোগানৰ কাৰণে কোনো ফাৰ্মৰ এজেন্সি এই উচ্চ পদস্থ কৰ্মচাৰী সকলৰ ঘৈণীয়েকৰ নামত আছে। এই ইকুইপমেণ্টৰ টকা যেতিয়া দিয়া হয় তেতিয়া কৰ্মচাৰীজনে স্কুললৈ গৈ কব যে সেই সম্পৰ্কীয় ফাৰ্মৰ লগত তেওঁৰ জনা শুনা আছে তেওঁ সেই বিলাক অনাই দিব পাৰিব। টকা মোৰ হাতত দিয়ক।

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ— এনেকুৱা উদাহৰণ আছে নেকি ?

শ্ৰীগিয়াচুদ্দিন আহমেদ– হয় আছে লাগিলে মই দিব পাৰিম।

এই দৰে সেই বিজ্ঞানৰ সজুলি বিলাক অনা হয় আৰু কিমান আনে বা কিমান দিয়ে এই কথা কোনেও কব নোৱাৰে। সেই দৰে এল আই চিৰ সম্পৰ্কত বহুতো উচ্চ পদস্থ কৰ্মচাৰীৰ ঘৈণীয়েকৰ নামত এজেন্সি আছে আৰু সেই কৰ্মচাৰীজনৰ পদমৰ্য্যদাৰ সুযোগ লৈ ইনচুৰেঁন্স ব্যৱসায় চলি আছে। পি ডব্লিউ দি বিভাগৰ উচ্চ পদস্থ বিষয়াৰ ঘৈণীয়েকৰ নামত এল আই চিৰ এজেন্সি চলে। কাৰণ তেওঁলোকৰ তলত বহুতো ধনী ধনী ঠিকাদাৰ থাকে। আৰু ঠিকাদাৰ সকলেও ইনচিৱৰেন্স কৰিবলৈ বাধ্য হয় নহলে বিলৰ টকা বা অন্যান্য সুবিধা নাপাব।

এইদৰে টেক্স বুক প্ৰদাকচনৰ দুৰ্নীতি ইমান বেছি যে তাতো কি কাম হৈছে নহৈছে এইটো কথা কোৱা টান। গতিকে এই বিভাগটো আমূল পৰিবৰ্তনৰ দৰকাৰ। এই টেক্স বুক প্ৰকাশনত কিতাপ বিলাকত ইমান ভুল যে সেই বিলাক লৈ এই বিভাগে বা শিক্ষা মন্ত্ৰীয়ে দৃষ্টি দিয়া নাই। এইটো বৰ পৰিতাপৰ কথা। এই ভুলবিলাক আমাৰ নিচিনা সৰু সৰু মানুহৰ চকুতেই পৰে। ডাঙৰ ডাঙৰ পণ্ডিতৰ চকুত কিমান পৰিব সেইটোআমি অনুমান কৰিব পাৰি। এনেকুৱা ভুল কিতাপ বিলাক কেনেকৈ নিৰ্বাচিত কৰে ভাবিলে আচৰিত হব লাগে। এখন গণিতৰ কিতাপ দেখিছো তাত অসংখ্য ভুল অথচ সেই ভুল কিতাপকেই আমাৰ সৰু সৰু লৰা ছোৱালী বিলাকক পঢ়িবলৈ দিয়া হৈছে।

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তাল কদাৰ—এইখন হাইস্কুলৰ কিতাপ নেকি ?

শ্ৰীগিয়াচুদ্দিন আহমেদ— প্ৰাথমিক স্কুলৰ।

টেক্সবুক প্ৰিন্টিঙৰ যি অৱস্থা তালৈ চাব নোৱাৰি। ইয়াতো কেনেকৈ কিতাপ ছপা কৰিব লাগিব কি কাগজ দিব, কিমান মাৰ্জিন ৰাখিব লাগিব, কেনেকৈ বান্ধিব এই বিলাকৰ স্পেচিফিকেচন দিয়া হয়। তাৰ যেতিয়া তাৰতম্য হয় টাইপ বিলাক যেতিয়া ইনফেৰিয়ৰ কুৱালিটিৰ হয়, আৰু কাগজ যদি নিম্ন খাপৰ হয় তেতিয়া হলে তাৰ পৰা লাখ লাখ টকাৰ সংস্থান হয়। এইদৰেই দুৰ্নীতিৰ কথা কৈ আমি শেষ কৰিব নোৱাৰো। এই বিলাক কথা আমি কৈ থাকিম। কিন্তু যেতিয়া ৰাইজ সজাগ হব তেতিয়া কথা কিন্তু গহীন হব।

তাৰ পাচত শিক্ষানুষ্ঠান সমূহৰ পৰিদৰ্শনৰ সম্পৰ্কত কওঁ। আমি সৰু হৈ থাকোতে যেতিয়া স্কুলত পঢ়িছিলো তেতিয়া দেখিবলৈ পাইছিলো যে প্ৰত্যেক বছৰে ২।১ বাৰ ইন্সপেক্টৰ স্কুল চাবলৈ আহে। তেতিয়া লৰা-ছোৱালীক সুধে কেনেকৈ পঢ়িছে, কি পঢ়িছে এই বিলাক কথা লৰা-ছোৱালীক সুধি তেওঁলোকে জানি গৈছিল। স্কুলৰ কাম কেনেকৈ

হৈছিল এইবিলাক পৰিদৰ্শন কৰি গৈছিল কিন্তু আজি এনেকুৱা অৱস্থা হৈছে যে এবছৰতটো কথাই নাই ১০ বছৰ, ১৫ বছৰ, ২০ বছৰ, ২৫ বছৰৰ ভিতৰতো এবাৰ পৰিদৰ্শন নহয়। ইয়াৰ কাৰণে অকল পৰিদৰ্শক সকলক দোষ দিব নোৱাৰি। কাৰণ আজি প্ৰশাসনীয় কামৰ দায়িত্ব ইমান বেছি যে তেওঁলোকে একাদেমিক চাইদটো চাবলৈ অৱসৰ নাপায়। ডি পি আই অফিচতে আমি দেখিছো ডি পি আই জনে গ্ৰাণ্ট, বিল আদি নানা ৰকমৰ কাম কৰি থাকোতেই দিনটো যায়। স্কুল কেনেকৈ চলে শিক্ষা কেনেকৈ দিয়া হয় এই বিষয়ে চাবলৈ তেওঁলোকৰ সময় নাই। এইদৰে হলে শিক্ষাৰ মান কেনেকৈ উন্নত হব ? তেওঁলোকে খালি এদমিনিচট্ৰেটীভ দিশটো চলাই থাকোতে যায়। একাদেমিক চাইদটোলৈ চকু দিব নোৱাৰে। ইয়াৰ কাৰণেই আজি আমাৰ শিক্ষাৰ মানদণ্ড তললৈ গৈছে আৰু তাৰ ফলত নকল কৰি পাচ কৰা আদি কথা চলিছে আৰু আজি পুৱা শুনিলো যে ছাত্ৰ ছাত্ৰীয়ে জাল চাৰ্টিফিকেট লৈ কলেজত শিক্ষা লবলৈ গৈছে। মই পৰামৰ্শ দিব বিচাৰিছো যে এই বিভাগটোৰ দুটা ভাগ হব লাগে। এটা এদমিনিচট্ৰেটিভ চাইদ আৰু আনটো একাদেমিক। একাদেমিকৰ দায়িত্বত বছৰি এবাৰ দুবাৰ তিনিবাৰ পৰ্যন্ত স্কুল পৰিদৰ্শন কৰিব লাগে আৰু শিক্ষাৰ মানদণ্ড কেনেকৈ উন্নত কৰিব পাৰি তাৰ ব্যৱস্থা লব লাগে আৰু শিক্ষা সম্প্ৰসাৰণ কেনেকৈ কৰিব পাৰি তাৰ দায়িত্ব লব লাগে। আৰু এদমিনিচট্ৰেটিভ চাইদটোৱে গ্ৰ্যাণ্ট বিল আদিৰ কাম স্কুলৰ মেনেজিং কমিটিৰ কাম আদিত চকু দিব লাগে। আজি স্কুল কলেজ বিলাকৰ অৱস্থা কি হৈছে। বিশেষকৈ এইদেদ কলেজ বোৰৰ। এই সম্পৰ্কত মই বিলাসীপাৰা কলেজৰ এটা কথা কওঁ। এই কলেজৰ প্ৰিনচিপাল জনক চাচপেণ্ড কৰা হৈছে তেওঁ হাজাৰ হাজাৰ টকা লোটপাত কৰিলে। এইবাবে ৰাইজৰ মাজত সংগ্ৰাম কৰিব লগীয়া হৈছে। ডি পি আই অফিচত এনেকুৱা কিছুমান দালাল কৰ্মচাৰী আছে যি সকলে একাউণ্ট আদিত ব্ৰান্সত কাম কৰে আৰু দুৰ্নীতি পৰায়ন প্ৰিনচিপাল চেক্ৰেটাৰী আদিক কেনেকৈ টকা খোৱাৰ পিচত ৰক্ষা কৰিব পাৰি তাৰ পথ দেখুৱাই দিয়ে। আৰু এওঁলোকক তাৰ

বাবে টকা দিব লাগে। এই সংক্ৰান্তত ডি পি আই অফিচৰ একাউন্ট-টেন্টজনৰ কথা মই জানো। বৰ্তমান কোন আছে মই নাজানো। প্ৰিনচিপাল মিনিষ্টাৰ বা ডি পি আইৰ ওচৰলৈ নাযায়। তেওঁ যায় সেই অফিচৰ এল ডিৰ ওচৰলৈ যায় আৰু তাত ফুচ-ফুচাই কিবা কিবি কৰি যায় যাৰ ফলত হাজাৰ হাজাৰ টকা লৈ যায় কব নোৱাৰি। এই দুৰ্নীতি পৰায়ণ অফিচাৰ বিলাকৰ কাম হৈছে অন্য দূৰ্নীতি কৰা সকলক সহায় কৰা। আৰু এনে দুৰ্নীতিৰ ফলত ৰাইজে আন্দোলন কৰিবলগীয়া হৈছে।

আৰু এনেকুৱা দুৰ্নীতি পৰায়ণ মানুহ এজনক আঁতৰাবৰ কাৰণে বিলাসীপাৰাৰ ৰাইজে আন্দোলন কৰিব লগা হল, ৰাজহুৱা মিটিং পাতিব লগা হল, প্ৰফেচন আৰু ঘেৰাও কৰিবলগীয়া হল। মই চৰকাৰক সোধো, সাধাৰণ ৪০-৫০ হেজাৰ টকা খোৱা কৰ্মচাৰী এজনক আঁতৰাবৰ কাৰণে কিয় বিলাসীপাৰাৰ ৰাইজে আন্দোলন কৰিবলগীয়া হল ? এই কথাই প্ৰমাণ কৰে যে গোটেই শিক্ষা বিভাগটো দুৰ্নীতিৰে ভৰ্তি হৈ গৈছে। সেই কাৰণে মই কওঁ এই বিভাগটো পুনৰ গঠন কৰা দৰকাৰ। লগতে মই কওঁ একাদেমিক আৰু এডমিনিষ্ট্ৰেটিভ বেলেগ বেলেগ কৰিব লাগে। তাকে কৰিলে শিক্ষাৰ মান উন্নত হব। এতিয়া মই প্ৰাই-মেৰী শিক্ষাৰ কথা কব খুজিছো। শিক্ষা বিষয়টো লৈ আমি অনেক মিটিং কৰিছো, পাঁচবছৰীয়া পৰিকল্পনাত বৈজ্ঞানিক পদ্ধতিৰ শিক্ষাৰ কথা আমি কৈছো, কথা কোৱাৰ সীমা নাই, মিটিঙৰ অন্ত নাই। এইবোৰ গোটাই মেলি সকলো কৰলৈ হলে একোখন মহাভাৰতৰ সৃষ্টি হব। দেশৰ বেছিভাগ জনসাধাৰণে এই বিলাক সম্বন্ধে একো নাজানে। স্বাধীনতাৰ একুৰি আঠ ন বছৰৰ পিচতো আজি শিক্ষিতৰ সংখ্যা মাত্ৰ শতকৰা ২৮ জনহে মাত্ৰ। কিন্তু গাওঁ অঞ্চলত শিক্ষিতৰ সংখ্যা কিমান সেই কথা চিন্তা কৰা উচিত হব। মই অৱশ্যে ইয়াৰ হিচাব দিব নোৱাৰিম, তথাপিও কওঁ গাওঁ অঞ্চলৰ শিক্ষিতলোকৰ সংখ্যা শতকৰা দহজনৰ ওপৰ নহব। সেই কাৰণে গাওঁ অঞ্চলত ব্যাপকভাৱে শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ বৈপ্লৱিক

আঁচনি যদি চৰকাৰে নলয় তেন্তে মই কম চৰকাৰৰ সকলো পৰিকল্পনা ব্যৰ্থ হব। গাওঁ অঞ্চলত শিক্ষা বিস্তাৰ কৰাৰ একমাত্ৰ উপায় হৈছে যিবিলাক ঠাইত প্ৰাইমেৰী স্কুল হোৱা নাই সেইবিলাক ঠাইত প্ৰাইমেৰী স্কুল স্থাপন কৰিব লাগে। দুখৰ কথা গাওঁ অঞ্চলত প্ৰাইমেৰী স্কুলৰ অৱস্থা অতি শোচনীয়। এবাৰ পি, এ, চি কমিটিত গৈ নাজিৰাৰ এখন স্কুলত দেখিলো সেই স্কুলৰ লৰা-ছোৱালী আৰু শিক্ষয়িত্ৰীয়ে গছৰ তলত বহি নাচ কৰিছে। সেইটো হৈছে শিক্ষা মন্ত্ৰী শইকীয়া চাহাবৰ সমষ্টি। এই দৃষ্টান্ত অসমৰ চুকে-কোণে অনেক দেখিবলৈ পোৱা যায়। নাজিৰা স্কুলৰ প্ৰতিছবিয়েই তাৰ সাক্ষী। বেছিভাগ স্কুলৰ অৱস্থা এনেকুৱা আৰু সেই বিলাক স্কুলত চৰকাৰে এশ, দুশ, তিনি, চাৰি আৰু পাঁচশ টকাহে লাম চাম মঞ্জুৰী দিয়ে। সেইকাৰণে মই কৈছিলো এনেকৈ লামচাম মঞ্জুৰী দিয়াতকৈ লাহে লাহে চৰকাৰে কম কমকৈ স্কুলবোৰ ভাল কৰাৰ ব্যৱস্থা লওক।

স্কুলৰ নামত চৰকাৰে যি টকা মঞ্জুৰী দিয়ে তাৰ ভাগ বহুতে পায়। ডি আই অফিচৰ পৰা এই টকা দিয়া হয়। এই টকা আনিবলৈ কোনো কোনো ক্ষেত্ৰত চাৰি ভাগৰ এক ভাগ আৰু কেতিয়াবা দুৰ্বলতা থাকিলে আধাভাগ তাতে দি আহিব লগা হয়। সেই টকা নিবলৈ স্কুলৰ চেক্ৰেটৰী চাহাবজন কেইবাদিনো অহা যোৱা কৰিব লগা হয়, ফলত যিখিনি টকা থাকেগৈ তাৰ আধাখিনিয়েই টি এ, ৰ বাবত খৰচ হৈ যায়। কেতিয়াবা আকৌ স্কুলৰ পণ্ডিতে টকা আনিবলৈ লাগে। এনেকৈ স্কুলৰ পণ্ডিতে টকা আনি খাই বহি থকাৰ নিদৰ্শনো নোহোৱা নহয়। এনে দৃষ্টান্তৰে মই ডি আই চাহাবলৈ এখন চিঠি লিখি দিছিলো, কিন্তু কোনো একশ্যন নললে। এনে ধৰণৰ বিচাৰ যদি চৰকাৰে নকৰে তেন্তে ৰাইজে কৰিব লগা হলে ওপৰৰ পৰা তললৈকে কোনো সাৰি যাব নোৱাৰিব।

(ধ্বনি--মন্ত্ৰী মহোদয়ো সাৰি যাব নোৱাৰিব।)

অকল লৰা-ছোৱালীৰ কাৰণেই নহয়, প্ৰাপ্ত বয়স্ক সকলৰ কাৰণেও ব্যাপক ভাবে শিক্ষা বিস্তাৰৰ আঁচনি চৰকাৰে লব লাগে যাৰ দ্বাৰা খেতিয়ক

সকলেও কিছু শিক্ষা লাভ কৰিব পাৰে। ইয়াৰ কাৰণে চৰকাৰে দৃঢ় সংকল্প হাতত লব লাগে। যাতে অহা এবছৰৰ ভিতৰত আমাৰ অসমত এজনো নিৰক্ষৰ মানুহ নাথাকে। মই ভাবো এইটো সম্ভৱ হব। কিন্তু ইয়াকে কৰিবলৈ চৰকাৰৰ ইচ্ছা আছেনে নাই সেইটো চৰকাৰেহে প্ৰমাণ কৰিব। ধন্যবাদ।

শ্ৰীদেবেন বৰা—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, শিক্ষাৰ শিতানত আমাৰ শিক্ষা মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই যি মঞ্জুৰীৰ দাবী কৰিছে তাক মই সমৰ্থন কৰিছো আৰু এই সংক্ৰান্তত যি কৰ্তন প্ৰস্তাৱ আনিছে তাক মই বিৰোধীতা কৰিছো।

শিক্ষাৰ সংক্ৰান্তত, স্বৰূপতে কবলৈ গলে দৃঢ় নীতি চৰকাৰে ঘোষণা কৰা নাই। আমাৰ জাতীয় জীৱনত শিক্ষা কেনেকৈ প্ৰয়োগ কৰা হৈছে সেই বিষয়ে আমাৰ চৰকাৰে চিন্তা আৰু অধ্যয়ন কৰিছে যদিও সি কাৰ্য্যত পৰিণত হোৱা নাই। আমাৰ স্বৰ্গীয় জৱাহৰলাল নেহেৰুৱে ভাৰতবৰ্ষত বিজ্ঞান আৰু টেকনলজিৰ কথা কেনেকৈ কৈছিল সেইমতেই সেই সময়ত বহুতো বিজ্ঞান কলেজ স্থাপন হল আৰু বহুতো চাইন্স গ্ৰেজুৱেট বাহিৰ হল। কিন্তু তেওঁলোকক কাৰ্য্যত কেনেকৈ নিয়োগ কৰা হব সেই বিষয়ে চিন্তা কৰা নহল।

আজি আমাৰ দেশত জনসংখ্যা বৃদ্ধি হৈছে আৰু শিক্ষিতৰ সংখ্যা কমিছে বুলি মাননীয় সদস্য সকলে কৈ গৈছে। জনসংখ্যা বৃদ্ধি আৰু শিক্ষিতৰ সংখ্যা কম হোৱাৰ কাৰণে আমাৰ জনসংখ্যাক এচেচট্ হিচাবে নহৈ লায়েবিলিটি হিচাবে গ্ৰহণ কৰিব লগা হৈছে, আমাৰ জন সংখ্যাক এচেচ হিচাবে যদি গ্ৰহণ কৰো তেন্তে শিক্ষা সম্প্ৰসাৰণ কৰা দৰকাৰ। ইয়াৰ বাবে আমাৰ প্ৰাথমিক বিদ্যালয়বোৰ সম্প্ৰসাৰণ কৰিব লগা হৈ পৰিছে। আমাৰ প্ৰাথমিক স্কুলবোৰ যে প্ৰভিন্সিয়েল কৰা হব সেই কথা আমাৰ মুখ্য মন্ত্ৰীয়ে বাজেট বক্তৃতাত কৈছে। অকল চাকৰি বিলাক প্ৰভিন্সিয়েল কৰিলেই নহব তাৰ লগে লগে স্কুল ঘৰ বিলাকো নিৰ্মাণ কৰাৰ ব্যৱস্থাও চৰকাৰে গ্ৰহণ কৰিব লাগিব। প্ৰাথমিক শিক্ষা সম্প্ৰসাৰণ কৰিবৰ কাৰণে চৰকাৰে পঞ্চম পাঁচবছৰীয়া

পৰিকল্পনাত প্ৰত্যেক ১˙৫ কিলো মিটাৰত একোখনকৈ প্ৰাথমিক স্কুল স্থাপন কৰাৰ বিষয়ে চিন্তা কৰিছে। আৰু আমিও আশা কৰিছো পঞ্চম পাঁচ বছৰীয়া পৰিকল্পনাত সেই ধৰণেৰেই শিক্ষা সম্প্ৰসাৰিত হব। অকল শিক্ষাই সম্প্ৰসাৰিত হলেই নহব আমাৰ শিক্ষাও উন্নত হব লাগিব। তাৰ কাৰণে ৰাজ্যিক চৰকাৰে চিন্তা কৰিব বুলি মই আশা ৰাখিছো। শিক্ষা সম্প্ৰসাৰিত কৰিব লগা হলে চৰকাৰে এটা কথা চিন্তা কৰিব লাগিব সেইটো হৈছে এতিয়ালৈকে নিয়োগৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰে কেনেকুৱা শিক্ষা নীতি গ্ৰহণ কৰিছে।

প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ মান উন্নত কৰিবলৈ হলে আমি শিক্ষকসকলক নিয়োগ কৰাৰ কথা চিন্তা কৰিব লাগিব। শিক্ষক নিয়োগৰ ক্ষেত্ৰত আমাৰ কেইবাটাও নীতি গ্ৰহণ কৰিছে। বহুত স্কুলত বেচিক আৰু নৰ্ম্মাল পাছ শিক্ষকৰ নিয়োগৰ ক্ষেত্ৰত এটা খেলিমেলিৰ সৃষ্টি হৈছে। এজন ডাক্তৰ নাইবা ইঞ্জিনীয়াৰ যেনেকৈ নিয়োগ কৰে ঠিক তেনেকৈয়ে শিক্ষকসকলক নিয়োগ কৰোতেও এটা নিৰ্দিষ্ট নিয়ম মানি চলিব লাগে। বেচিক ট্ৰেইনিং পাচ শিক্ষকক নিয়োগ কৰিবলৈ মেট্ৰিক পাচ শিক্ষকক নিয়োগ কৰিব সেই সিদ্ধান্ত আগতে নকৰিলে প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ মান উন্নত কৰাৰ বহুতো অসুবিধাৰ সৃষ্টি হব। গতিকে আমাৰ চৰকাৰে এটা নিৰ্দিষ্ট নীতি গ্ৰহণ কৰিব লাগে। আজি বহুতো ঠাইত লাখ লাখ টকা নৰ্মাল স্কুলৰ নিৰ্মাণৰ কাৰণে খৰচ কৰিছে। কিন্তু যিবিলাক লৰাই নৰ্ম্মাল পাছ কৰিছে তেওঁলোকে চাকৰি নাপাই অনাই বুনাই ঘূৰি ফুৰিছে সেই সকলৰ কি ব্যৱস্থা হব তাৰ কোনো চিন্তা এই চৰকাৰে কৰা নাই। আজি প্ৰাথমিক শিক্ষা সম্প্ৰসাৰিত কৰা আৰু তাৰ মান উন্নত কৰাৰ সময় আহি পৰিছে। গতিকে ১˙৫ কিলোমিটাৰ ঠাইৰ মাজত প্ৰাথমিক স্কুল স্থাপন কৰি লৰা ছোৱালী পঢ়াৰ সুব্যৱস্থা কৰি দিব লাগে। আনহাতে যি বিলাক অনুসূচীত জনজাতীয় অঞ্চল আছে সেই অঞ্চল বিলাকতো এই নিয়ম বিলাকৰ কিছু পৰিমাণে ব্যতিক্ৰম কৰি হলেও প্ৰাথমিক স্কুল স্থাপন কৰিব লাগে। মহোদয়, এইটো কথা আমি স্বীকাৰ কৰি লব লাগিব যে ৰাইজৰ উদ্যোগ উদ্দীপনাৰ দ্বাৰাই আমাৰ গাওঁলীয়া অঞ্চল বিলাকত প্ৰাথমিক স্কুল স্থাপন কৰা হৈছে। তেওঁলোকে স্কুলৰ ঘৰ-দুৱাৰ

নিৰ্মাণ কৰিছে পঢ়াবৰ কাৰণে পণ্ডিতক ৰাখিছে আৰু তেওঁক দৰমহা দিয়াৰ ব্যৱস্থাও কৰি দিছে। কিন্তু এই অৱস্থাৰে এই বিলাক স্কুল কিমান দিন চলিব পাৰে ? গতিকে মই মহোদয়ক অনুৰোধ কৰো যাতে এই অৱস্থাত অনতি-বিলম্বে অৱসান ঘটায়। মই অনুৰোধ কৰো আমাৰ যিবিলাক ভেন্সাৰ প্ৰাথমিক স্কুল আছে সেই স্কুল বিলাক চৰকাৰে গ্ৰহণ কৰিব লাগে। আৰু আমাৰ যি নিৰ্দিষ্ট নৰ্মচ আছে সেই বিলাক প্ৰয়োগ কৰি সকলো ঠাইতে বিশেষকৈ পিচপৰা অঞ্চল সমূহত প্ৰাথমিক স্কুল স্থাপন কৰিব লাগে।

মহোদয়, আজি অতি পৰিতাপৰ কথা যে আমাৰ শিক্ষক সকলে তেওঁলোকৰ ন্যায্য প্ৰাপ্যৰ কাৰণে আন্দোলন কৰিব লগা হল আৰু সুখৰ কথা যে তেওঁলোকে কৰা ন্যায্য দাবী মানি লোৱাৰ কাৰণে চৰকাৰ আগবাঢ়ি আহিল আৰু এটা সুস্থ পৰিবেশৰ সৃষ্টিও হৈছে। সেই তদৰ্থ মঞ্জুৰী হাইস্কুল বিলাকত মাটি মঞ্জুৰী দিয়াৰ কাৰণে চৰকাৰে যি সিদ্ধান্ত লৈছে তাৰ কাৰণে মই চৰকাৰক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছো। ইয়াৰোপৰি ১৯৬৪ চনৰ পৰা ১৯৭৩ চনলৈকে এই হাইস্কুল বিলাকত চৰকাৰে কোনো এটা নিৰ্দিষ্ট নীতি চৰকাৰে গ্ৰহণ কৰা নাছিল আৰু তাৰ ফলত এনে এটা বৈষম্যৰ সৃষ্টি হল। কিন্তু এতিয়া এই চৰকাৰে এটা নিৰ্দিষ্ট নীতি গ্ৰহণ কৰিবলৈ লৈছে। ১৯৭৪ চনৰ প্ৰথম বছৰৰ পৰা পৰ্য্যায় ক্ৰমে সেই স্কুল বিলাকত উচিত মাটি মঞ্জুৰী দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিছে আৰু তাৰ ফলত স্কুল বিলাকৰ শিক্ষাৰ মান উন্নত হব। ইয়াৰোপৰি শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত আমাৰ যিখিনি লায়েবিলিটি আছে যদি প্ৰয়োজন হয় আমাৰ ৰাজ্যই ৩৫ কোটিৰো অধিক টকা খৰচ কৰিবলৈ প্ৰস্তুত হব লাগিব আৰু দৰকাৰ হলে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক হেচা দি হলেও আমাৰ যিবোৰ হাইস্কুল আছে তাক ঘাটি মঞ্জুৰীলৈ পৰিণত কৰাব লাগিব। আমাৰ ৰাজ্যত তিনি ধৰণৰ ব্যৱস্থা আছে, ঘাটি মঞ্জুৰী, তদৰ্থ মঞ্জুৰী আৰু ভেন্সাৰ এনে বৈষম্য থাকিলে শিক্ষা কেতিয়াও উন্নতি হব নোৱাৰে। এই বৈষম্য আঁতৰ কৰি চৰকাৰে একে পৰ্য্যায়লৈ স্কুল বিলাক আনিব লাগিব।

মহোদয়, প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ মান উন্নত কৰাৰ লগে লগে আমি অন্য এটা কথাও চিন্তা কৰিব লাগিব। সেইটো হৈছে আমাৰ দেশৰ স্ত্ৰী শিক্ষা।

আজি আমাৰ ৰাজ্যখনৰ স্ত্ৰী শিক্ষাৰ প্ৰতি কাণষাৰ দিবৰ সময় হ'ল। কাৰণ মহিলা সকলক উপযুক্ত ভাৱে শিক্ষিত কৰিব পাৰিলেহে দেশৰ শিক্ষাৰ মান উন্নত হব পাৰিব। কিয়নো এগৰাকী ছোৱালীক যেতিয়া উপযুক্ত শিক্ষা দি অৰ্হতা সম্পন্ন কৰি তোলাৰ পিচত বিয়া দিয়া হয়। তেতিয়া সেই ছোৱালী গৰাকীয়ে সিখন ঘৰত গৈ গৃহস্থী চলাই পৰিয়ালৰ লৰা ছোৱালীৰ প্ৰতি কাণষাৰ দিব। তেতিয়া শিক্ষাৰ সম্প্ৰসাৰণ হব আৰু সুষ্ঠ পৰিবেশৰ সৃষ্টি হব। গতিকে আমাৰ ৰাজ্যত যিমান বিলাক ছোৱালী হাইস্কুল বা কলেজ আছে সেই সকলো বিলাক চৰকাৰে লব লাগে। ১৯৭৪ চনৰ পৰা অহা পঞ্চ বাৰ্ষিকী পৰিকল্পনাৰ কাম আৰম্ভ হব। গতিকে এই পৰিকল্পনাত স্ত্ৰী শিক্ষাৰ মান উন্নত আৰু সম্প্ৰসাৰণ কৰিব বুলি মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ ওচৰত অনুৰোধ কৰিলো।

মহোদয়, এইখিনিতে এটা কথা কব বিচাৰিছো যে আজি শিক্ষাৰ সম্প্ৰসাৰণ হৈছে যদিও আমাৰ জাতীয় জীৱনৰ ওপৰত শিক্ষাৰ প্ৰয়োগ হোৱা নাই। এইখিনিতে মোৰ বিনোৱা ভাৱেৰ এটা কথালৈ মনত পৰিছে। তেখেতে কৈছিল যে আজি আমাৰ যিবোৰ বিদ্যালয় আছে সেই বিদ্যালয় সমূহৰ পৰা লৰা ছোৱালীবোৰক কেৱল মেচিনৰ দৰে শিক্ষাহে দিয়া হয় কিন্তু এই শিক্ষা তেওঁলোকৰ জাতীয় জীৱনত কেনেকৈ প্ৰভাবান্বিত কৰিব পাৰিব বা প্ৰয়োগ কৰা হব সেই কথা এতিয়াও চিন্তা কৰা হোৱা নাই। বিদ্যা আৰু শিক্ষা এই দুয়োটা কথা বেলেগ। যদি এজনক সোধা হয় তোমাৰ বিদ্যা কি? তেতিয়া তেওঁ উত্তৰ দিব যে মোৰ বিদ্যা কৃষি। আন এজনক যদি সোধা হয় মোৰ বিদ্যা ইঞ্জিনীয়াৰীং। গতিকে আচল যিটো শিক্ষা দিয়া হব, তাৰ দ্বাৰা বিদ্যা অৰ্জন কৰিব পৰা হব লাগিব। গতিকে আমি আমাৰ যিটো জেনেৰেল এজুকেচন আছে তাতকৈ কাৰীকৰি বা professional Education ৰ প্ৰতি মন দিব লাগে। আজি সাধাৰণ শিক্ষাৰ কাৰণে দিনে দিনে ন ন কলেজ গঢ়ি উঠিছে। ইয়াক বন্ধ কৰিবৰ কাৰণে বিশ্ববিদ্যালয়ে অধ্যাদেশ জাৰি কৰি বেচি টকাৰ প্ৰয়োজন বুলি কৈছে; কিন্তু মানুহে কলেজ সমূহ কৰিয়েই আছে। সাধাৰণ শিক্ষা যিমানেই বাঢ়ি যাব তিমানেই নিবনুৱাৰ সংখ্যা বাঢ়ি যাব।

আৰু ফলস্বৰূপে এই বিলাক এচেচট নহৈ লায়েবিলিটিক হে হব। সেই কাৰণে মই চৰকাৰক আমাৰ শিক্ষাৰ প্ৰতি মনোনিবেশ কৰিবলৈ অনুৰোধ কৰি প্ৰয়োজন হলে পলিটেকনিক, মেডিকেল, এগ্ৰিকালচাৰ, কলেজ বঢ়াবৰ কাৰণে পুনৰ আঁচনি গ্ৰহণ কৰিবলৈ অনুৰোধ কৰিলো।

শ্ৰীকবীৰ চন্দ্ৰ ৰায় প্ৰধানী - অধ্যক্ষ মহোদয়, দহ মিনিট সময় কোৱা আমিয়ে সিদ্ধান্ত লৈছো। তেনে ক্ষেত্ৰত—

শ্ৰীদেবেন বৰা —আজি শিক্ষাৰ মান উন্নত কৰিবৰ কাৰণে চৰকাৰে যি আঁচনি গ্ৰহণ কৰিছে তাৰ প্ৰথম পদক্ষেপ হৈছে ৰাজ্যখনৰ প্ৰাথমিক শিক্ষা প্ৰভিন্সীয়েলাইজেচন কৰা। ই এটা ডাঙৰ পদক্ষেপ। এই পদক্ষেপ দিয়াৰ লগে লগে বহুতৰ শংকা হৈছে। কিছুমান শিক্ষকে শংকা কৰিছে যে এই স্কুল সমূহ প্ৰভিন্সিলাইজড্ হোৱাৰ লগে লগে তেওঁলোকো অৱসৰ হৈ যাব।

(সময়ৰ সংকেত)

তেওঁলোকৰ অৱসৰৰ বয়স ৫৫ বছৰৰ পৰা ৫৮ কৰা হোৱাৰ কাৰণে এনেকুৱা বহুত শিক্ষক আছে যি বিলাকে গোটেই জীৱনটো কেৱল লৰা ছোৱালী পঢ়ুৱাইয়েই কটালে। তেওঁলোকৰ থাকিবৰ কাৰণে ঘৰ-দুৱাৰ সজাই নহল, মাটি-বাৰী নাই। কেৱল চাকৰি কৰিয়েই জীৱন যাপন কৰি আছে।

(সময়ৰ সংকেত)

তেওঁবিলাকৰ সেই কথা চৰকাৰে চিন্তা কৰিব লাগে আৰু এটা কথা কৈয়েই মোৰ বক্তৃতাৰ সামৰণি মাৰিম।

(সময়ৰ সংকেত)

যদি আজি আমাৰ শিক্ষা……

(সময়ৰ সংকেত)

(অধ্যক্ষই শ্ৰীমতী প্ৰণীতা তালুকদাৰক কবলৈ অনুমতি দিয়ে আৰু মাননীয় সদস্যই নিজৰ ঠাইত বহে।)

Shri Charan Narzari—Mr. Speaker, Sir, we belong to the Minority Community and we also want to speak on this grant.

Mr. Speaker—It is 4.30 and we have to go to the next item now.

CALLING ATTENTION

Shrimati Pranita Talukdar – Sir, I beg to call the attention of the Chief Minister under Rules of Procedure and Conduct of Business in Assam Legislative Assembly to the News Item appearing in the Dainik Asom, dated 20th May, 1973 under the caption "Asom Arunachal Sima Sinhitakaranat Badha" and the news item appearing in the Assam Tribune, dated 24th May, 1973 under the caption "Erection of Boundary Pillars between Assam & Arunachal opposed."

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) – Mr. Speaker, Sir, the attention of the Government has been drawn to the news under caption "অসম অৰুণাচল সীমা চিহ্নিতকৰণত বাধা" published in the Dainik Asom dated 20th May, 1973 and to the news under caption 'Erection of Boundary Pillars Between Assam & Arunachal Opposed" pubilshed in Assam Tribune dated 24th May, 1973 and I would like to submit the following in this connection.

In course of discussion held between officials of Assam & Arunachal at the State level, it was agreed that immediate action should be taken to construct pillars along the areas which had been fully surveyed and demarcated by Survey of India. It may be mentioned in this connection that the Survey of India undertook the work of survey and demarcation of Assam – Arunachal boundary and had completed this work in certain sectors of the boundary. The work of construction of pillars is to be done by Govt. of Assam who will raise necessary debits against the Government of Arunachal.

Pursuant to this decision the Assistant Director of Survey, Assam met the Conservator of Forests, Northern Circle, Arunachal Administration and it was decided that work of construction of boundary pillars should be taken up in the sector from Buroi river eastward upto Mornadi. Accordingly arrangements were made with the Executive Engineer, P.W.D. (R & B) Assam, Charali Division to start the construction work in this sector from 14th May, 1973. The Survey officials of Assam also met the Range Officer, Daflagarh (Arunachal) who assured of his full cooperation in the work.

However, when the pillar construction party of Assam P.W.D. headed by an Assistant Engineer of the Charali P.W.D. Division in Darrang District, arrived on

14th May, 1973 at Daflagarh Forest Office (Arunachal), a group of Daflas, it is reported, from Panam Pam and Balijan villages of Arunachal led by Shri Tana Budu, Panchayat President and member of District Council objected to the construction of pillars and gave in writing that such construction should not be done without prior consultation with Chief Commissioner of Arunachal and Deputy Commissioner Subansiri District. The Range Officer, Daflagarh, representative of Arunachal at the spot, could not reportedly do anything to help the construction. The construction party had to withdraw because of the obstruction. It is further reported that Shri Tana Budu along with some other people came the same evening to Dafagarh Tea Estate inside which the Assam Survey party was camping and threatened the Survey people. The Survey people of Assam had to leave the camp immediately.

Immediately after this incident, the Executive Engineer Charali division informed telegraphically the Arunachal authorities as well as the State Govt. about this withdrawal of the construction party. The matter was also taken up the State Government with the Arunachal authorities. The Arunachal Administration have since informed the Government that instructions have been issued by them to the Deputy Commissioner, Subansiri District to resume the work of construction of

pillars in consultation with the Executive Engineer, Charali Division. The State Government have also issued necessary instructions in this respect so that the work of construction of pillars in this sector is resumed and completed early.

DISCUSSION UNDER RULE 301

Shri Premodhar Bora— Sir, I want to raise a matter under Rule 301 of the Rule of Procedure and Conduct of Business in Assam Legislative Assembly relating to the news item appearing in the Dainik Asom, dated 19th June, 1973 under the caption " Bidyut Boardar Abhijantar Skhov" মই আৰু জানিব বিচাৰিছোঁ। যে এই কৰ্ম্মচাৰী সকলে অৰ্থাৎ এই অভিযন্তা সকলে কিয় ক্ষোভ প্ৰকাশ কৰিব লগীয়া হল। ইয়াৰ আগতেই কিয় চৰকাৰে এই ক্ষোভ আঁতৰোৱাৰ কাৰণে ব্যৱস্থা গ্ৰহণ নকৰিলে সেইটো মই শ্ৰীমহোদয়ৰ পৰা জানিব বিচাৰিছো।

Md. Idris (Minister, Industries) – Mr. Speaker Sir, the Hon'ble member Shri Premadhor Bora has drawn the attention to the news-item published in the "Dainik Asom" dated the 19th June 1973 under the caption "বিদ্যুৎ বোৰ্ডৰ অভিযন্তাৰ ক্ষোভ" under Rule 301 of the Rules of Procedure and conduct of Business in the Assam Legislative Assembly.

It is a fact that the Association of Engineers of Assam State Electricity Board observed 21st and 22nd

June, 1973 as 'Black-Badge" days for ventilating their various grievances, such as, appointment of a technical Secretary, introduction of integrated pay-scale, finalisation of service regulations in consultation with them, giving incentive benefits, streamlining Board's organisation. etc.

The Association has been raising these demands with the Board from time to time. It is understood that various officers of the Board discussed these matters with the representatives of the Association from time to time and the Board also took certain decisions on some of these demands, and communicated them to the Association. However the Association has not been able so far to accept the decisions of the Board and has been requesting for reconsideration of the the various concerned matters.

The Board reviewed the situation in its meeting held on 22.6.73. In pursuance of the decision taken in that meeting, the Association has been requested to send its representatives for discussing the various matters with the Chairman of the Board on 9.7.73.

We are fully aware of the extremely important role that our Engineers play in the vital field of power development and are sure that their grievances will received due consideration from the concerned authori-

ties. We also sure that the Engineers also would be willing to view their demands in the context of the overall position of the Board, in particular, and of the State, in general.

I hope all the outstanding problems of the Engineers would be settled satisfactorily in a spirit of mutual cooperation and good will in the meeting to be held on 9.7.73.

Shri Premodhar Bora - Sir, may I know whether their demands are fulfilled.

Shri Md. Idris (Minister, Industries)—Some of their demands are fulfilled; but all the details are not available with me.

Shri Dulal Chandra Barua-- Sir, the details are not available with him but may I know what are their grievances ?

Shri Md. Idris (Minister, Industries) - Sir, I have alrcady mentioned it. They have many grievances.

Shri Dulal Chandra Barua—Sir, how many of them were concuded to ? Are we to understand that not a single of their grievances has so far been fulfilled ?

Shri Md. Idris (Minister, Industries) - The decision was taken in the Board's last meeting. They could

not satisfy the Engineers for which their demands could not be fulfilled.

শ্রীনগেন বৰুৱা—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই মাননীয় মন্ত্ৰীমহোদয়ৰ পৰা এটা স্পষ্টীকৰণ বিছাৰিছোঁ। সেইটো হৈছে যে, ইঞ্জিনিয়াৰছ্ এছচিয়েচনৰ লগত বহি অকণো সহাৰি নিদিয়াটো চৰকাৰে জানেনে?

শ্ৰীমহৰ্ম্মদ ইদ্ৰিচ (মন্ত্ৰী, উদ্যোগ বিভাগ) – মাজে সময়ে আলোচনা আদি কৰাৰ কথাটো মই কৈছোঁ কিন্তু একেবাৰেই সহাৰি নিদিয়াটো সত্য নহয়।

This is a fact they could not arrive at a complete unanimous agreement.

শ্ৰীনগেন বৰুৱা – মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাজে মাজে এই ইঞ্জিনিয়াৰ সকলে নিজৰ গ্ৰিভেন্স বিলাকৰ প্ৰতি কোনো সহাৰি আদি নিদিয়াৰ কাৰণে তেওঁলোকে যোৱা সপ্তাহত নটিশ আদি দিছে। বৰ্ডৰ কৰ্ম্মকৰ্তা সকল আমাৰ ইঞ্জিনিয়াৰ সকলৰ 'গ্ৰিভান্স বোৰ যেনে তেওঁলোকৰ চাৰ্ভিচবুক আদি খোলাৰ সম্পৰ্কত যিবিলাক অসুবিধা আছে সেইবিলাক দূৰীভূত কৰাৰ সম্পৰ্কে ব্যৱস্থা লব পৰাকৈ কাৰ্য্যপন্থা গ্ৰহণ কৰিবনে?

Shri Mohammad Idris (Minister, Industries)—Sir, in details I have said that this discussion was in the background of a news-item in which it was said that the Board has not taken into consideration the grievances of the Association. Therefore, I have said very categorically that the Board has taken cognizance of their grievances and in fact fixed the date of meeting on 9. 7. 73. and I expressed the hope that this will be settled in a mutual and cordial atmosphere.

STATEMENT ON THE FLOOD SITUATION

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) – Mr. Speaker, Sir, Recent flood has depicted a peculiar phenomenon with respect to devastation caused by it in its extent and intensity. The water level was not so high, yet the devastation was vast. In the south bank of Goalpara and Dhubri Sub-division, there has been flood of extreme severity though the water level there also was not so high, About 200 square miles have been innundated by the flood water of the Brahmaputra and almost ¾ the of the area are still under water 6 to 8 feet deep. Innumerable houses have been submerged. Subject to the collection of the full report, I may submit Sir, 90,000 people are coverely affected and about 10,000 houses have been badly damaged. Standing crops of jute, sali and seedlings in the area have been destroyed. About 5,000 people have taken shelter in various schools and institutions in Lakhimpur town, 1,000 at Tikirghilla and many have been living on the dyke and on the high land near-by. All the educational institutions have been severely damaged, all the P. W. D. roads have been under deep water and strong current. All the bridges and culverts have been affected, some have been washed away and others badly damaged.

The cause of devastation is due to the over-topping of about 400 metres of the Brahmaputra dyke at

Balikashi near Chunari which was breached last year owing to erosion while the Brahmaputra water was receding.

Shri Girin Chandra Choudhury, M. L. A., Shri Dhruba Narayan Barua, M. L. A., Shri Hiranya Bora, M. L. A., Shri Kabir Roy Pradhani, M. L. A., Shrimati Anandi Rabha, M. L. A., Shri Ajyodhya Ram Das, M. L. A., Shri Manabendra Sarma, M. L. A., in the meantime visited the affected areas and the camps. Shri Upen Das, Agriculture Minister also visited the area. Shri Shamsul Haque, M. L. A. of the area was already there.

It has been necessary to organise relief on a massive scale. The local authorities have done as far as possible. More will have to be done and Government is making all necessary arrangements for medical relief temporary shelter for the affected persons, drinking water facilities besides food, prevention of epidemic, camp for the treatment of the sick, fodder for cattle, restoration of transport communication. Though Government have already taken some steps all these still pose a gigantic problem.

A few days earlier in the Dhemaji Sub-division. Nanadi Kumatiya, Jiadhal, Gainadi, Rainadi, Simen, Dimow, Dipa, Siley and Subansiri caused also a devastating flood and damaged a large area of crops. About 120 families have been rendered homeless and landless. Of the above rivers, besides the Brahmaputra and Subansiri, the rivers Jiadhal, Gainadi, Simen and Rainadi are the most proble-

matic defying all preventive as wall as control measures so far adopted. Special measures must have to be resorted to control these rivers.

In North Lakhimpur subdivision, Boginadi, Kakoi, Ronganadi, Singra, Drupang, Pabha and Dikrong are the most devastating rivers. Of them, the most problematic rivers are Boginadi, Ronganadi, Singra and Drupang. This year, the floods of Rangandi and Singra rivers have caused heavy damages to homestead, crops, roads etc. Further the Ranganadi has been seriously threatening the North Lakhimpur town tending to develop a new course towards it. Road communication was cut off between Dhemaji and Lakhimpur and the rest of the State. Complete restoration of the road communication will take some time posing a big problem. The local authorities made the necessary arrangements as far as possible. The Government is seized of the problem and taking all other measures to restore quickly road communication, maintain supplies in full swing, medical relief, drinking water facilities and the prevention of epidemic.

Besides Lakhimpur and Goalpara districts, the flood has caused large scale damages in other districts also. The Revenue Minister yesterday in his statement has dealt with the flood situation and the relief measures thereafter. I will, therefore, abstain from dealing with what the Revenue Minister has already dealt with.

I propose, however, to deal with the technical and other aspects of the problem. And, for the purpose, I have mentioned the floods of North Lakhimpur, Dhemaji and Goalpara as instances. The floods of other districts have not been minimised; on the other hand, they are very much under the consideration of Government.

The magnitude of the flood in Dhemaji, North Lakhimpur and south bank of Goalpara district has been mentioned only to high-light certain aspects of the flood control measures and the circumstances in which such miseries have fallen on the people. So far as the south bank of the Goalpara district is concerned, the areas were naturally visited every year by floods and the people were habituated and lived with the flood. In 1954, there was a very high flood immediately after which the Government proposed to construct a Brahmaputra dyke to save them from ravages of the flood. Accordingly, the Brahmaputra dyke was constructed by the flood affected people themselves; 10,000 people working at a time under the leadership of the Dhubri District Congress Committee. This venture was the first of its kind in the State of Assam. The dyke was complete, flood was prevented and the people were happy. In subsequent years, however, the dyke was breached here and there on account of erosion and to maintain the dyke, new ring bunds were

constructed. The breach of the dyke and the construction of new ring bunds again became an annual feature. The people also suffered from flood from time to time but not of such high magnitude. Long after twenty years, the bed of the Brahmaputra has risen up making the areas lying on the other side of the dyke comparatively lower, from a layman's point of view, it may be said that if there have not been any dyke. the areas under water today would have risen up from 4 to 5 feet on account of deposit of silt by flood water. But on account of the dyke, the areas on its other side remained as it was, while the Brahmaputra river bed has been rising up. Consequently, the flood water entering the countryside will cause heavy damages. If we maintain the dyke and the bed of the Brahmaputra goes on rising up, the land on both banks will remain open to serious danger. From the engineering point of view, the physical construction of the dyke, its standard, specification and strength could be done, but what about its protection from the erosion of the Brahmaputra ? That poses a problem, a challenge. If we cannot control the erosion of the Brahmaputra, our effort to protect the people from ravages of floods by constructing dyke will not be successful. The question should be thoroughly examined taking all these aspects into consideration.

It is not our intention to depict a picture of dismay and despair. But in order to find out a solution, we

must identify the problem assess their magnitude, so that we may properly tackle them. With this end in view, I am posing these questions to the scientists and engineers. Some maps we are preparing one for each member to explain the problem. In the map is shown the entire catchment area. From the map you will be able to understand the magnitude of the problem.

If you look at the map with the mind's eye, you will find how large is the catchment area. And, Sir, if there is incessant rain or heavy downpour in the area, you could imagine the heavy downward thrust of water flowing through the Brahmaputra and the consequent result. The Brahmputra river is one of the most turbulent rivers of the world. It has a catchment area of 9,24, 000 sq. km. The total length of the river is 2,880 km. Of this, it has about 1,600 km. in China (Tibet), 880 in India and the rest in Bangladesh. out of 880 km. in the Indian territory, 160 km lies in Arunachal and 720 km in Assam.

The width of the Brahmaputra Valley between foothills is only 80 to 90 km of which the river itself has a width of 6 to 10 km in most places ; forests cover a few kms. mostly along the foothills. The tea gardens in some districts occupy mueh of the higher areas. The remaining width of the valley, occupied by populated villages and cultivated fields is very narrow.

Sir, when you travel from west to east along the north bank of the Brahmaputra, the strip of land becomes narrower and narrower towards the east between the Brahmaputra and the foothills. This makes the tributaries in the east more and more turbulent. In Dhemaji areas rivers oscillate without any restriction, leaving their own beds. This is because of the fluvial nature of the soil, distance between the foothills and the rivers being short and heavy rainfall.

A number of tributaries meet the Brahmaputra from both the north and the south bank. The hilly catchment areas of the north bank tributaries are in Tibet, Arunachal, Bhutan and the parts of the great Himalayas abode of snow, while the catchment areas of the south bank tributaries lie in Assam, Nagaland and Meghalaya—southern ranges-abode of clouds. Thus the river Brahmaputra has to carry the run -off of the entire catchment comprising Tibet, Bhutan, Arunachal Pradesh with snow-fed rivers and Nagaland, Meghalaya and Assam-with rain fed rivers. In between, lies the mighty Brahmaputra.

Further, the river Brahmaputra carries an enormous quantity of silt every year. This is because Himalaya is geologically younger in age having soft sedimentary formations and hence when there is heavy rainfall in the Himalayan catchment, many land slides occur which contribute to the high silt charge in the run-off. For the the same reason, the north bank tributaries carry with

them heavy silt load when they descend from the hills. In the plains, their velocities are reduced and the sediment load gets deposited. This high silt charge is responsible for the braiding of the river, bank erosion, rising of river bed etc. In Brahmaputra, the channels oscillate in a width of average 10 km.

All these above factors have made the control of floods and erosion in the valley very complicated. This problem of the valley had been examined by a number of committees and experts in the past. It has been realised by all that the problems are vast, big and extremely complicated in nature. In fact, on account of higher intensity of rainfall, high seismicity and fluvial nature of catchment and river course, it has been realised that the problems of the valley are bigger and more complicated than those of any big river in the world. The foreign experts who had studied the problem of the Brahmaputra in details are Dr. Harvill E. Weller, an American expert and Dr. Farleigh, an expert from U. K. Dr. Weller studied the problem of the entire valley whereas Dr. Farleigh came only for Dibrugarh. The views of the experts give us only an idea of the magnitudes of the problems involved in controlling the Brahmaputra, but not the solution.

We are now concentrating our effort to control the rivers, consequently flood, by constructing retention dams at the sources up in the river valleys in the hills.

Bank erosion : Very often requests come from various quarters to the Government for taking up anti-erosion works to stop bank erosion of the Brahmaputra and also many of the tributaries. Anti-erosion measures are very expensive and hence in most of the cases, benefit cost ratio cannot be justified. In some cases, specially when erosion of the areas are involved, benefit cost ratio has to be justified but due to the limited financial resources available with the Govt,, it is not possible to take up all of them immediately even if benefit cost ratio justifies, The problems is so vast that even if the entire State budget is directed for such works, it cannot meet the requirement.

We very often send our engineers for training to USA. What are the rivers of the USA which form part of the training ? They are rivers like Tennessee or the Mississippi. Tennessee river is a tributary of Ohio river which is again a tributary of Mississippi. It is a hill stream flowing through a hilly country. The problems are different, whereas Brahmaputra flows through a different topographic environment having hills on three sides. The deep valley was silted up by the debri and silts carried down by the river and its tributaries for long past. The soil thus formed, almost all along its course, leaving the constricted portions, are capable of very little resistance to erosion. The problem is added up further due to heavy rainfall in the valley which is much more than that of USA.

In one way, of course, it it similar to that of Mississippi Valley, it is that "the flood problem is progressively aggravated by the increase in population and use and occupation of river valleys" and in case of our valley, this rate of increase is much more pronounced.

In the narrow valley, the north bank rivers are flowing down from Himalayan foothills through friable areas bringing down heavy silt and sediment charge and thus spills over and builds up land. In course of building up, the rivers oscillate and change their courses during floods. Restriction of water courses and trial to hold up the flood water causes the silt to deposit in the river and thus raises the river bed causing rise in flood level and consequent raising of embankment heights. In years to come, the land remaining lower will be liable to water-Logging or greater submersion whenever a breach occurs increasing height of embankments calls for increase in section of the embankment.

Technical-know-how—River hydraulics and soil engineering have not as yet developed to be a complete science ; as such the engineers take recourse to study of problems by making models where also, there are limitations.

Foreign experts who have visited our State and have given their views which ultimately boiled down

to the same suggestion as to try the proposals through model and to adopt measures for erosion control and to strengthen the embankments for giving flood protection after carrying out soil studies and to build dams in catchments. Silt and debri load remains to be studied to assess the life of the reservoirs and dams.

The visit of experts are of course helpful for the engineers as they can changes ideas and take the experience of the experts to formulate their ways of approach and for further modification to solve the problems.

Sir, it is not our intention to shirk the responsibility by giving an account of the problems or by showing an execuse. The facts must be stated and the problems must be identified. So this statement.

We now accept this fury of nature as a challenge, We are to meet it. And, to do it. Sir, we need further Scientific study of the Brahmaputra, its tributaries, so that the power of destruction can be utilised for the power of creation of wealth and economic development of the people.

Shri Dulal Chandra Barua—Sir, a point of clarification. I am very thankful to the hon. Chief Minster as he has given some education. He has given a statement but he did not tell anything about how to solve the problem. We have been hearing such things for years together.

The question is instead of long term projects some short term arrangements should be made by the Govt. About the breaches what the Govt. is going to do we should know. Whether the breaches will be filled up now or it will be done later on ?

Shri Sarat Chandra Sinha(Chief Minister) – If we close the breach then there will be breaches again.

Shri Md. Umaruddhin – There should be no discussion. A clarification may be sought only.

Shri Premadhar Bora – In North Lakhimpur there is flood and the town is in danger. To save the town whether any concrete proposal has been taken ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) - I have already said that within the limited resource we are taking all the steps possible.

শ্ৰীজালাল উদ্দিন আহম্মদ—ধেমাজি আদি ঠাইত ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ পুতল হল বহুত বেছি। সেই তুলনাত পঞ্চৰত্ন যোগীঘোপাৰ পুতল কম। গতিকে এই বছৰ বানপানীৰ প্ৰকোপ বেছি হৈছে। এনে অৱস্থা যোৱা ১০ বছৰে হোৱা নাই। গতিকে ক্ষতিগ্ৰস্ত অঞ্চলত কেনে ধৰণে সাহায্য দিয়া হব। আমাৰ বহুত অঞ্চল বিশেষকৈ বৰপেটাৰ বহুত বেয়াকৈ ক্ষতিগ্ৰস্ত হৈছে।

Shri Giasuddin Ahmed – Apart from the natural difficulties as has been narrated by the hon. Chief Minister there are some other factors which are also important. So far as the South Bank of the District of Goalpara is concerned the breaches were caused due to

the sabotage by some interested contractors. There are examples of inefficiencies on the part of the officers also. Our suggestion is that all the bills of the contractors should be stopped forthwith and a thorough enquiry should be made about it.

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) – That we will look into.

Mr. Speaker – The House stands adjourned till 10 a.m. tomorrow.

ADJOURNMENT

The House then rose at 5·05 P. M. till 10 a. m, on Thursday the 28th June, 1973.

Dispur
the 27th June, 1973

P. D.
Secr[illegible]
State Legislative Assembly